ИНТЕРВЮ
Ангел Найденов: Връщаме престижа на военната професия 11

ОБВИНЕНИЕ
ЕК уличи ГЕРБ за спиране на европарите по ОП "Околна среда" 3

ТРЕВОЖНО
Абортите в България два пъти повече от средното за ЕС 5

НИКУЛДЕН
4 лв. кило шаран във Видин, 6,50 - в София 6

13

ДУМА®
ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК
1 лв.
www.duma.bg
ЧЕТВЪРТЪК 5 ДЕКЕМВРИ 2013 ГОДИНА/23 БРОЙ 283 (6687)

Плевнелиев тайно на сбирка на ЕНП във Вилнюс

Говорил там, че след Украйна Русия ще подчини и страни от ЕС, че България е лесна жертва и че 90% от нашите медии са руски

По време на срещата на ЕС във Вилнюс по програма "Източно партньорство" в края на миналата седмица българският президент Росен Плевнелиев се появил дискретно на сбирка на ЕНП в хотела. Очевидец на появата на държавния ни глава на партийната среща е станал колумнистът на ДУМА в Брюксел Георги Готев.

По думите на участници в срещата Плевнелиев казал на европейските деснопартийни лидери, че след като подчини Украйна, Русия ще хвърли силите си да направи същото вътре в самия ЕС, като България е очевидна лесна жертва. Българският президент казал още, че 90 на сто от медиите в България са собственост на руски господари.

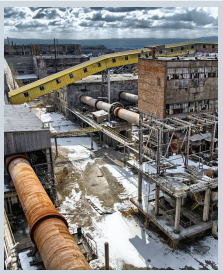
На срещата във Вилнюс премиерът на Украйна Виктор Янукович не подписа документа за асоциирането на страната му към Евросъюза. В последните дни лидери на ЕНП обещават на ГЕРБ да обяснят в ЕП, че България в момента загърбвала европейския път и че управляващите репресирали опозицията и протестиращите.

23

Снимка Пресфото/БТА

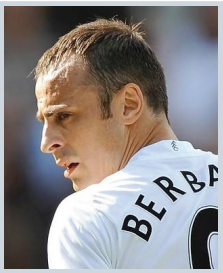

По традиция жените от фолклорния състав към хасковското читалище "Пробуда" в квартал "Болярово" почетоха вчера празника Света Варвара, спазвайки обичаите, характерни за региона на Тракия и Родопите

Има инвеститорски интерес към „Кремиковци"
2

музейко
Детски научен център Америка за България
Музейко отваря врати в столицата през 2015 г.
28

Търсят нов отбор на Бербатов от Нова година
31

НЯКОЛКО ДУМИ

Велиана ХРИСТОВА

ПАРТИЙНИЯТ ПРЕЗИДЕНТ

Президентът ни използвал форума във Вилнюс и страстите около Украйна да свърши една своя работа - появил се на партийна сбирка на ЕНП, европейската партия, на която член е ГЕРБ. И чийто зам.-председател Манфред Вебер и вчера обеща на Цецо Цветанов да съобщи на ЕП, че България в момента "тръгна да се отклонява от европейските ценности и репресира опозиция и протестиращи". Разбирай - вместо да скочи в нови избори и да върне на власт протежето им ГЕРБ. За въпросните "репресии" не е сериозно да говорим, щото у нас имаме уникално явление - опозицията всъщност репресира улично, окупационно и всякак несъгласното с нея мнозинство.

За президента обаче е сериозно. Какво търси обединителят на нацията на партийна сбирка на "гуверньора" на нашенската политическа сила, която го тури на поста? И като е търсил нещо, не знам дали го е намерил, но там той "дискретно" хулил Русия (пусти еврократи - уж за Украйна или България загрижени, пък все Русия им в ума). И пак изрекъл г-н Плевнелиев куп лъжи - 90 на сто от медиите ни били "собственост на руски господари". Като ще е гарга, рошава да е. Но този път гаргата му направо космата, понеже в 90 на сто от медиите ни Русия изглежда като черно чудовище.

Та, никак не е чудно, че рейтингът на г-н Плевнелиев пада стремглаво, както отчитат социолозите. Защото хората не са глупаци. Нито слепци.

Стр. 3

ISSN 0861-1343

EUR: 1.95538 ⇩ USD: 1.43896 ⇩ GBR: 2.35642 ⇧ CHF: 1.59425

www.duma.bg
ДУМА
ЧЕТВЪРТЪК 5 ДЕКЕМВРИ 2013

БСП обмисля закриване на Комисията по досиетата

През последните 4 години тя беше използвана за кадруване и разчистване на сметки, смята Атанас Мерджанов

Юлия КУЛИНСКА

БСП обмисля Комисията по досиетата да бъде закрита и да се превърне в Институт за националната памет, който да съхранява обективни действителности от близкото и по-далечното минало, потвърди депутатът от БСП и председател на комисията по вътрешна сигурност и обществен ред Атанас Мерджанов пред ДУМА. Според него целта на комисията е била да се изчистят подозренията към хората на публични позиции. През последните 7 години това не се е случило, макар че са правени над 20 поправки в Закона за досиетата с непрекъснатото разширяване на обхвата.

Исканията на граждански организации за закриването на Комисията по досиетата са реални, защото вместо да има оздравяващ характер в сектор "Сигурност", внася разделителни линии в обществото и си струва този въпрос да бъде сериозно обмислен, подчерта Мерджанов. Той уточни, че БСП е подкрепила създаването на комисията и приемането на закона, когато е била в малцинство, защото исканията са били за много по-крайни мерки, които дори са съдържали елементи на лустрация и други категорично неприемливи според Конституцията моменти.

Мерджанов бе категоричен, че през последните 4 години комисията е била използвана за кадруване и разчистване на сметки. Законът за нея е с изтекло значение за българското общество и няма полза от него, смята депутатът. Трябва да се проведе сериозен и задълбочен разговор по действието на закона, дали действително си струва неговото прилагане по-нататък и дали има съществено значение за обществото, поясни той. Това обаче не е на дневен ред в НС, тъй като то има достатъчно сериозни ангажименти, свързани с данъчните и социалните закони и приемането на бюджета, твърди Мерджанов.

Премиерът Пламен Орешарски също е на мнение, че Комисията по досиетата трябва да бъде закрита, след като си свърши работата. Той призна пред журналисти в парламента, че не следи внимателно дейността на комисията, ръководена втори мандат от Евтим Костадинов, но е останал с впечатление, че тя е отворила почти всички досиета. "Какво повече да отваря? А ако не е, да побърза и да си свърши работата. След като си свърши работата, не виждам за какво трябва да съществува", каза премиерът. Той не възприема комисията като вечна, а с определена задача, която обаче не е безгранична във времето. След известен период от време, например 20 години, кого всъщност ще проверява тя, родените по днешно време ли, заключи риторично премиерът.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

142-ма абсолвенти от филиал "Любен Каравелов" на Пловдивския университет "Паисий Хилендарски", който се намира в Кърджали, получиха дипломите си

Има инвеститорски интерес към „Кремиковци"

Има заявен инвеститорски интерес към "Кремиковци". Това заяви премиерът Пламен Орешарски по време на парламентарния блиц контрол вчера. Част от комбината все още не е разрушена и би могла да се пусне в експлоатация, обясни той.

Правителството ще подкрепи инвеститора под всички възможни форми, но не с пряко финансово участие, категоричен бе Орешарски. Той допълни, че държавата ще направи всичко възможно за облекчаване на административните процедури и улесняване на инвеститора, за да бъдат успешни намеренията му.

ДУМА припомня, че "Кремиковци" бе обявен в несъстоятелност и спря окончателно работа през юни 2010 г. През април 2011 г. той бе продаден за 316 млн. лв. на създадената месец преди това фирма за търговия със скрап "Елтрейд Кумпани" със собственик 26-годишният Лъчезар Варнаджиев. През юни с.г. Варнаджиев продаде фирмата си за 20 хил. лв. на офшорка от Британските вирджински острови, чийто собственик се оказа отново той.

СТРОИТЕЛИТЕ-ВЕТЕРАНИ С 13 КЛУБА В СТРАНАТА

Дана РУСЕВА

"Тринадесет клуба на строителите-ветерани вече са създадени в страната. Предстои създаването до края на седмицата на още два клуба - във Варна и в Плевен". Това съобщи вчера в Добрич изпълняващият длъжността председател на Националния клуб на строителите-ветерани Виктор Шарков. Над 50 строители - от обикновени работници през бригадири, началници на производства до директори, създадоха вчера Клуб на ветераните-строители в Добрич. Националният клуб на строителите-ветерани е към Камарата на строителите и си е поставил за задача да подпомага дейността ѝ, каза Шарков. Според него задачата на клуба е да се увековечат чрез кръщаване на улици и площади имената на знатни строители в регионите. "България се гордее с Националния дворец на културата, а в него няма нито една зала, кръстена на архитект или строител. Това искаме да променим", категоричен беше Шарков.

Блъф с „нови програми" по история взриви училища във Варна

От два дни 36 учители по история от област Варна и 184 ученици от Първа езикова гимназия в морската столица разпращат открити писма, че "се подготвя премахването на българската история от училищните програми". И че в XI и XII клас задължителен предмет история няма да има, а "ще се учи за феминизъм, хипи поколение, олимпийско движение, права на човека и история на ЕС". Това е наречено "национално предателство".

Според писмата в момента имало "нов проектозакон" и "нови програми по история", които ще извършат геноцид над знанията за миналото ни. Учителите настояват за "незабавно спиране на въвеждането на новите програми по история; за общонационална дискусия; за учене на история в целия гимназиален курс, а в профилираната подготовка в XI и XII клас - с минимум 70% теми по родна история". Учениците пък пишат, че въпросният законопроект е от 2012 г. и че предвиденото сливане на началното училище до VII вместо до VIII клас ще "изяде" историята. Учениците искат родна история да се учи в целия гимназиален курс.

В момента нов проектозакон за училището изобщо няма, няма никакви нови програми и не се въвеждат, а проектът от 2012 г. е на ГЕРБ, реагираха от МОН. ГЕРБ са внесли този проект и в сегашното НС, но той едва ли има шанс, тъй като събира много възражения. Подобен скандал през юли избухна с проекта на ГЕРБ за програма по български и литература, който премахваше емблематични творби на наши класици. Новият министър Анелия Клисарова изпрати до всички учители по предмети съответните проекти за мнения и предложения. Такъв е случаят и с т.нар. нов проект по история. По него тепърва се събират мнения. Завършване на началния курс в VII клас пък е предвидено в национална програма за образованието до 2015 г., приета в НС.

РАБОТНИЦИ ОТ „РЕМОТЕКС" ЗАПОЧВАТ ПОДПИСКА ЗА СТАЧКА

Протестиращите работници от "Ремотекс" в Раднево започват подписка за ефективни стачни действия заради неизплатени заплати от февруари досега. Задълженията на дружеството към тях възлизат на над 3,5 милиона лева.

Стотина работници на "Ремотекс" се опитаха да блокират международния път Русе-Свиленград вчера сутринта, след като за пореден път бяха излъгани от собственика на фирмата Сабин Спахиев, че до 17 ч. във вторник ще получат трудовите си възнаграждения за август, септември и октомври.

Трийсетина полицаи и началникът на Районното полицейско управление в Раднево препречиха пътя на протестиращите и ги предупредиха, че действията им са незаконни. Чу се предложение да се заведе колективен иск от протестиращите срещу собственика, след което се взе решение да започне подписка с искане за незабавно изплащане на дължимите суми по Закона за уреждане на колективните трудови спорове до всички институции в държавата.

На протестното събрание пред сградата на "Ремотекс" днес се очакват председателят на миньорската синдикална структура към КНСБ Валентин Вълчев и кметът на Раднево Юлиян Илчев.

Засипвали премиера с доноси от чиновници за техни колеги

Юлия ИВАНОВА

Засипан съм с доноси от чиновници за техни колеги, но политическа чистка в МС няма, заяви премиерът Пламен Орешарски в отговор на въпрос за уволнения в МС на протестиращи служители. "Всекидневно получавам в кабинета си информация от едни хора за други кой с какво се занимава. Те често са користни, друг път безобидни. Така че при мен има прекалено много информация, която е непотвърдена и която не влияе върху управленските ми решения", разясни премиерът. Ако се интересувате повече, елате в кабинета ми, мога да ви разкажа кой се е оплаквал и за какво е говорил, обърна се той към питащата го депутатка от ГЕРБ. Орешарски декларира, че единственото му изискване към администрацията е да не саботира работата в служебен план. "За съжаление в последните месеци има няколко такива случаи, в които мога да се съмнявам за саботаж, без да коментирам умишлен или неволен. Крайните резултати обаче са еднакви за българския данъкоплатец", уточни премиерът. По думите му досега служител не му се е оплакал, че върху него се оказва натиск да напусне работата си. Орешарски бе категоричен, че няма основания да се говори за уволнения по политически причини в сравнение с чистките по време на управлението на ГЕРБ. Цифрите са впечатляващи през 2009 г., а не сега, заключи Орешарски.

Госпожо Караянчева, вие чухте, че премиерът отправя интимни предложения, и се засилихте веднага към него. Не правете така

ШЕФЪТ НА НС МИХАИЛ МИКОВ В ШЕГОВИТО ОБРЪЩЕНИЕ КЪМ ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА, КОЕТО ВБЕСИ ГЕРБАДЖИЙКАТА

ЕК уличи ГЕРБ за спиране на парите по ОП „Околна среда”

Томислав Дончев, Нона Караджова и Симеон Дянков не са се съобразили с доклад на Европейската сметна палата за налагане на корекции в проектите, заяви Пламен Орешарски

Юлия КУЛИНСКА

ЕК уличи правителството на ГЕРБ за замразяването на финансирането по ОП “Околна среда”. В писмо от 27 ноември т.г. до вицепремиера по европейските фондове Зинаида Златанова се казва, че отговорни за това са трима министри от правителството на Бойко Борисов. Независимо, че в него не се споменават конкретни имена, по това време министър по европейските фондове е бил Томислав Дончев, на околната среда и водите - Нона Караджова, и на финансите - Симеон Дянков, които боравят с европарите. Вина имат още и Ивелина Василева, зам.-министър на околната среда и водите, Малина Крумова, ръководител на Управляващия орган на Оперативна програма “Околна среда”, и Добринка Михайлова, шеф на звено “Одит на средствата от ЕС” в МФ.

В писмото на ЕК се потвърждава, че временното спиране на плащанията е заради продължилото почти 3 години нежелание на бившите управляващи от ГЕРБ да се съобразят с доклад на Европейската сметна палата от 2011 г., в който се настоява за налагането на по-високи финансови корекции по проекти, финансирани със средства на ЕС. Дончев, Караджова, Василева, Крумова и Михайлова са отказали да наложат исканите поправки, независимо че за това има настояване в три писма - от 9 октомври 2012 г., от 9 ноември 2012 г. и от 13 февруари 2013 г.

Писмото на ЕК потвърди предварителната информация за преустановяване на плащанията, заяви вчера премиерът Пламен Орешарски по време на блицконтрола в НС. Той изрази надежда спирането на евросредствата по ОП “Околна среда” да е временно. Орешарски бе категоричен, че трябва да се търси отговорност от тримата бивши министри на ГЕРБ, както и от служителите, управлявали програмата. Ако през 2012 г., когато е имало две предупредителни писма, се бяха взели съответните мерки, нямаше да се стигне до разминаване на одиторските стандарти по програмата и спиране на средствата, поясни премиерът. Той обяви, че вече са предприети мерки и до няколко месеца грешките ще бъдат отстранени и програмата ще бъде отблокирана. Колкото до отговорността, безспорно предходното правителство трудно може да избяга от нея, подчерта Орешарски. Вече са разпоредени проверки на всички проекти, които са визирани като критични и по които има бележки. В зависимост от получените резултати ще бъде преценена степента на отговорност и уведомени съответните органи, съобщи премиерът.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Трябва да се потърси отговорност от тримата бивши министри на ГЕРБ, както и от служителите, управлявали ОП “Околна среда”, настоя Пламен Орешарски

ПАРЛАМЕНТАРНА КОМИСИЯ ЩЕ РАЗСЛЕДВА СДЕЛКАТА ЗА ЛЕТИЩЕ „БОЖУРИЩЕ”

Юлия ИВАНОВА

Временна анкетна комисия ще разследва сделката за продажбата на летище “Божурище” и процедурата по обявяването му за паметник на културата, реши парламентът вчера. Комисията бе създадена по предложение на ГЕРБ. От БСП също подкрепиха идеята.

ДУМА припомня, че сделката за летището бе гласувана от кабинета на Симеон Сакскобургготски в края на мандата му, но след прокурорски проверки, които не установиха нарушения, бе одобрена и от правителството на Сергей Станишев. В крайна сметка сделката с италианската фирма “Индустриален парк София” за замяната на летище “Божурище”, чиято площ е 1045 дка, срещу 106 апартамента, бе подписана през 2007 г. По-късно бившият министър на културата проф. Стефан Данаилов започва процедура по обявяването на летището за паметник на културата и му дава такъв, но без да обяви граници му. През 2010 г. Вежди Рашидов потвърждава статута. В сряда Върховният административен съд обаче окончателно отмени заповедта на Рашидов, като делото бе образувано по жалба на инвеститора “Индустриален парк София” АД.

За председател на анкетната комисия бе избран Петър Мутафчиев от БСП, членове станаха Данаил Кирилов и Красимир Велчев от ГЕРБ, Георги Свиленски от БСП, Митхат Метин и Хюсеин Хафъзов от ДПС и Гален Монев и Павел Шопов от “Атака”.

Оттук нататък е важно какви са правомощията на парламента, след като има вече съдебно решение, и дали НС може да промени хода на сделката, коментира Антон Кутев от БСП. Красимир Велчев обяви, че летището може да стане перфектно за леката авиация, но той нямал лични интереси. Той уточни, че неговото частно “самолетче” е в Сливница, където плаща наем от 250 лв. на месец и когато има възможност, лети.

Отхвърлиха идея на „Атака” за ограда по границата с Турция

Юлия ВУТОВА

С гласовете на БСП и ДПС парламентът отхвърли вчера настояването на ПГ на “Атака” да се задължи правителството да екстрадира всички нелегални имигранти и да изгради защитни прегради по цялата българо-турска граница. От ГЕРБ подчертаха, че освен оградата са нужни още мерки, а полицаите по границата не са достатъчно, но подкрепиха предложението.

Зам.-председателят на “Атака” проф. Станислав Станилов припомни, че според закона преминалите границата извън граничните пунктове имигранти трябва да бъдат вкарвани в затвора и да заплатят голяма глоба, но граничните полицаи не спазвали разпоредбите. Според Стефан Дедев от ГЕРБ трябва да се увеличи щатът на ГД “Гранична полиция”. Според Магдалена Ташева от “Атака” хората, преминали нелегално границата, не бива да имат право да искат хуманитарен статут на бежанци. Тя настоя не за телена ограда, която може да се среже лесно, а за изграждане на стена от бетон и стомана, висока около 1,5 м, със стоманени стълбове през 10 см, а отвън - тел “бруно”.

Стените между САЩ и Мексико и между Израел и ивицата Газа не са спрели нелегалното преминаване на границите, заяви зам.-министърът на вътрешните работи Пламен Ангелов. Той припомни, че стена по границата с Турция и в момента се строи, а броят на нелегалните имигранти е намалял драстично, откакто правителството е предприело мерки, като в последните два дни няма нито един заловен.

НАД 11 ХИЛ. НЕЛЕГАЛНИ ИМИГРАНТИ СА ЗАЛОВЕНИ НА ТАЗИ ГРАНИЦА

11 315 нелегални имигранти са заловени на държавните граници от началото на годината до 3 декември, съобщиха от Главна дирекция “Гранична полиция”. Над 99 процента от тях са задържани на границата с Турция - 11 224 души.

Статистиката показва, че сирийците са 57% от общия брой заловени по границите. Втори по численост са имигрантите от Афганистан (16,3%), следват алжирците (4,2%) и палестинците (4,4%), а от Мали са пети с 2,9 процента.

От тези хора настанените в центровете на Държавната агенция по бежанците са 4307, а в домовете на дирекция “Миграция” са 1220 души. На външни адреси за собствена сметка са пуснати 4590 имигранти. Доброволно върнатите незаконни имигранти са 139 души.

ПАРТИЙНИЯТ ПРЕЗИДЕНТ

От стр. 1

В първата си година президентът ни правеше плахи опити да изглежда надпартиен, сега съвсем го е ударил през просото. Или него Бойко Борисов пак го е ударил през окото ли, през ухото ли, не стана ясно. Пък и нацията едва ли я боли от това. Много ниска топка, г-н Плевнелиев! Нацията иска да знае защо президентът й се явява пред партийно сборище да прави важни “открития”, при това в чужбина, а не пред нея. Като че тя е второ качество, а първото е на друго място.

Българите всъщност биха искали да уважават държавния си глава, защото той е символ на държавното им достойнство. И вероятно е част от самоусещането им на нещастна нация затова, че Плевнелиев си остава само слуга на една партия. От половин година вече съвсем явно. В 90-те години кралят на Тайланд Рама IX - господ здраве да му дава, след кървави мелета между полицията на властта и протестиращи привика лидерите на двете враждуващи групи, те коленичиха пред него и прекратиха пагубните си схватки. На това му се вика висш авторитет в държавата, авторитет пред всички хора! Нашият не е крал, но честно - мъчно ми е, че си остава само прероденa ирландска пастирка. Поне да беше българска!

Премиерът скептичен за вълна от българи в Англия

Не споделям опасенията, че ще има гигантска имигрантска вълна, за каквато се говори във Великобритания, заяви премиерът Пламен Орешарски в отговор на въпрос за ограничаване на правата на българите за работа там. Той поясни, че у нас с внимание се следят настроенията в английското общество в последните месеци и настоя, която се раздухва по отношение на въображаемия наплив на имигранти след отваряне на пазара за българи и румънци.

Нашенците, които и сега работят на Острова, в по-голямата си част са добре образовани, със сериозен принос за икономиката на Обединеното кралство, отбеляза Орешарски. Той смята, че британският премиер Дейвид Камерън е бил по-скоро повлиян от обществените настроения и е бил принуден да оповести мерки, които засягат частично правата на потенциалните имигранти. Дори да бъде реализирано, нещо, което ние не подкрепяме, силно се надяваме да не бъде дискриминационно спрямо отделни страни, уточни Орешарски. Той коментира, че това би било в крещящо противоречие с правото на общността. Премиерът бе категоричен, че не бива да се посяга на едно от основополагащите права и принципи на европейската общност, каквото е правото на свободното придвижване на хора.

www.duma.bg

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Вторият терминал на летището край кв. "Сарафово" в Бургас бе открит официално вчера. Концесионерът "Фрапорт" е вложил 80 млн. лв. в изграждането му, както и в останалата инфраструктура на аеропорта

ФРАПИРАЩИ НАРУШЕНИЯ В МВР РАЗКРИ ОДИТ НА СМЕТНАТА ПАЛАТА

Куп нарушения в областта на обществените поръчки, събирането на вземания и управлението на недвижими имоти откриха проверяващи от Сметната палата в Министерството на вътрешните работи. Одитът за съответствие при финансовото управление на ведомството е извършен за периода от 1 януари 2010 г. до 31 май 2013 г. По това време вътрешен министър е Цветан Цветанов. Проверката е възложена с решение на 42-то Народно събрание от 11 юли 2013 г.

Проверени са 142 процедури за обществени поръчки с възложители зам.-министри и ръководители на структурни звена, юридически лица по закона за МВР. Според доклада отговорността за нередностите не е на министъра, а на неговите заместници, тъй като той им е делегирал правомощията си в областта на обществените поръчки.

При провеждането на процедури за обществени поръчки са били установени десетки нарушения, между които фрапиращи пропуски при откриването на документацията за участие, лоша защита интересите на министерството, липса на минимални изисквания към качествата на участниците, които да служат за преценка на способностите им да изпълнят конкретната поръчка.

"Не са предприети действия за събиране на дължими приходи от имоти публична държавна собственост, които се ползват от търговско дружество "БМВ" ЕООД с едноличен собственик на капитала министърът на вътрешните работи, в размер на 737 511 лв., с което не са защитени в достатъчна степен финансовите интереси на МВР. При сключването на договори за дарения между МВР и търговските дружества със 100% държавно участие министърът на вътрешните работи не е взел решения за разпоредителни сделки с дълготрайни активи на дружествата в нарушение на нормативните изисквания", съобщава Сметната палата. Не са предприети достатъчно ефективни мерки за събиране на просрочените вземания по бюджета на МВР, които към 31 декември 2010 г. са 22 942 977 лв. През 2011 г. и 2012 г. те намаляват съответно до 19 434 627 лв. и 18 562 904 лв.

ЗА ПЪРВИ ПЪТ ПО ВРЕМЕ НА ПРЕХОДА:

Правителството е с по-голям рейтинг от президента

Ако изборите бяха сега, БСП получава 21,3%, а ГЕРБ - 16,3%, сочат данни на „Сова Харис"

За първи път в годините на прехода правителството се ползва с по-високо доверие (29,8%) от президента (25%), сочи проучване на "Сова Харис", направено за в. "Преса" между 21 и 27 ноември. Личният рейтинг на Росен Плевнелиев пада с 10%, а при лидера на ГЕРБ Бойко Борисов има спад с 6,9%. Отлив има и при Маргарита Попова, Меглена Кунева и Кристалина Георгиева. В положителен аспект най-чувствително печели премиерът Пламен Орешарски, който прибавя 2,7 на сто към рейтинга си. Доверието към Лютви Местан нараства с 1,9%, а към Волен Сидеров - с 1,6 на сто. Лидерът на БСП Сергей Станишев е одобряван от 28% от населението.

Ако изборите бяха днес, БСП ще получи 21,3% от гласовете и ще разполага с 96 народни представители. След тях ГЕРБ с подкрепата на 16,3% от избирателите ще има 74 депутати. В парламента ДПС ще има 25 депутати, Реформаторският блок - 19, "Атака" - 12, "България без цензура" - 14. Изчисленията са на база негласували над 40%, от които 22,4% не са решили за кого да гласуват.

"След извънредните парламентарни избори на 12 май в страната се установи устойчивост по отношение на електоралните предпочитания. Този период се характеризираше с вълни от гражданско недоволство, яростно политическо недоволство, фактите показват, че сме преминали през завършен етап на тази обществена криза", коментира шефът на "Сова Харис" Васил Тончев. По думите му нацията продължава да е разделена, но възможностите за диалог останали открити.

От агенцията отбелязват, че временната развръзка на политическата ситуация е довела до съществени изменения на електоралните предпочитания. Най-значителният факт е спадът в подкрепата за ГЕРБ с над 3%. БСП е запазила нивото си от октомври, а ДПС е повишило доверието към себе си с 2,1%.

Допитването показва, че доверието към институциите продължава да е ниско. Спадът в доверието в съдебната система продължава, при полицията е с 4,9%, прокуратурата - 6,5%. Увеличаване на положителните оценки се наблюдава само при правителството и парламента - с по 0,7%.

ЕКСПЕРТИ:

България трябва да премине през „долината на плача"

Мария НИНОВА

Политолози и социолози се обединиха вчера около твърдението, че България като посткомунистическа държава трябва да премине през "долината на плача". Това стана по време на дискусия "Накъде върви България" организирана от фондация "Фридрих Еберт" и Института за политически и правни изследвания. Експертите са категорични, че главните проблеми в държавата са липса на диалог, неработещи институции и най-вече правосъдната система.

Пенчо Хубчев от "Фридрих Еберт" заяви от името на фондацията, че правителството на Пламен Орешарски има нейната подкрепа, защото е спряло порочните практики в обществото по времето на ГЕРБ и е заложило на социалните мерки. За протестиращите от началото на мандата на Орешарски Хубчев заяви, че няма да поставя въпроса къде са били през последните няколко години. Той ги призова да започнат да търсят диалог с правителството, а опозицията да спре да саботира работата в Народното събрание.

Проф. Георги Карасимеонов от Института за политически и правни изследвания припомни, че в началото на прехода в България е съществувало виждане, че страната бързо ще премине през промени към демокрация и пазарна икономика. "Оказа се, че това е било илюзия, защото дори членството в НАТО и ЕС само по себе си ни донесе онези очаквания. Промяната няма да дойде отвън, а ще зависи от националния характер и културата", заяви Карасимеонов.

Наблюдаваме патова ситуация - нито правителството може да убеди хората да му вярват, нито опозицията, че има нужда от предсрочни избори, коментира проф. Петър-Емил Митев от Института за социални ценности и структури "Иван Хаджийски". Според него дефицитът на политическа култура се наблюдава много силно у нас. Митев заяви, че исканията на протестиращите съвпадат с тези на ГЕРБ. И за да се разграничат, недоволните е трябвало освен оставка на Орешарски да поискат и оттегляне от политиката на Бойко Борисов и Цветан Цветанов.

Социологът от "Галъп" Живко Георгиев направи мрачна прогноза за бъдещето на България. По думите му светлина в тунела няма. 95% от българите смятат, че миналото им е по-добро от настоящето, отбеляза Георгиев.

Съдът спря заповед на кмета Портних за Морската градина

Юлия КОЛЕВА

Административният съд във Варна спря изпълнението на заповедта на кмета Иван Портних от 11 ноември 2013 г. за движението на автомобили в Морската градина. Заповедта е спряна в частта за собствениците на имоти в местността Салтанат и на тези, които имат право на ползване на законно основание върху имоти, попадащи в границите на нейното действие.

Производството беше образувано по жалба на граждани и искане за спиране на изпълнението на заповедта. Жалбоподателите твърдят, че търпят вреди от невъзможността да ползват паркоместа и да обслужват имотите си.

Според съда забраната за достъп на автомобили до собствения имот недопустимо ограничава упражняването на правото на собственост, гарантирано от закона и конституцията.

Определението на съда подлежи на обжалване пред Върховния административен съд с частна жалба в 7-дневен срок.

НАД 2000 ШОФЬОРИ СА ГЛОБЕНИ ПРИ АКЦИЯ „ЗИМА"

Над 2000 шофьори са глобени в рамките на акция "Зима" заради това, че не са подготвили достатъчно добре за зимни условия своите автомобили, съобщи началникът на "Пътна полиция" главен комисар Антон Антонов.

Акцията имаше превантивен характер, за да напомним на хората, че трябва да си подготвят автомобилите, не беше контролната дейност, водеща в тази акция, подчерта Антонов.

Той съобщи, че вече ръководството на МВР е издало разпореждания за осигуряване на полицейски контрол в малките часове на денонощието на 8 декември, когато студентите ще празнуват своя празник.

23-ГОДИШЕН МЪЖ ЗАГИНА ПРИ ИЗКОПНИ ДЕЙНОСТИ

23-годишен мъж от Ямбол е загинал при извършване на изкопни дейности до село Тенево, съобщиха от полицията вчера. Работникът е бил затрупан от свлякла се земна маса, докато извършвал изкопни работи по прокарването на канал. Младият мъж е загинал на място. Работи се по няколко версии, но най-вероятно инцидентът е трудова злополука.

В момента в село Тенево се изгражда канализация и пречиствателна станция и в част от селото, както и в покрайнините му ежедневно се извършват изкопни дейности.

www.duma.bg

Абортите в България два пъти повече от средното за ЕС

Основните здравни проблеми при децата остават надноменото тегло и затлъстяването

Аида ПАНИКЯН

Въпреки намаляването на абортите у нас и през 2012 г. техният брой все още остава два пъти по-висок от средния за ЕС. Абортите в България са колкото половината на броя на ражданията. Това става ясно от Годишния доклад на министъра на здравеопазването за състоянието на здравето на гражданите и изпълнението на Националната здравна стратегия, който вчера кабинетът прие.

На 1000 живородени в страната стават 447,68 аборта, което е два пъти повече от средния показател за ЕС. От доклада става ясно, че всеки десети аборт е направен на момиче под 19 г. През 2012 г. в страната официално регистрираните аборти са 29 992, като 111 са на момичета под 15 г., а 2633 - на девойки между 15 и 19 г.

Показателят за преждевременна смъртност запазва нивата си от предходните години и продължава да е висок. Всяко четвърто умиране е на хора, ненавършили 65 г. При мъжете преждевременната смъртност е двойно по-висока.

От друга страна, България остава европейската страна с един от най-високите коефициенти за смъртност по всички причини. Продължава да е висока и детската смъртност. Основните проблеми на детското здраве остават надноменото тегло и затлъстяването, очните аномалии и болестите на нервната система.

В доклада е записано, че разходите на държавата за здравеопазване намаляват като относителен дял в консолидирания бюджет.

През 2012 г. хората с официално регистрирани психични и поведенчески разстройства са 135 390, докато през 2011 г. са регистрирани 141 618. През 2012 г. всеки трети българин е ползвал спешна помощ. През годините нараства търсенето на спешната помощ поради затруднен достъп до болнична и извънболнична.

Нараства консумацията на алкохол и цигари

Средно за м.г. на човек от домакинство се падат 26,3 л алкохол, което е с 3,1 л повече от предходната година и със 7,1 л повече от 1999 г.

Средно 601 цигари се падат на човек от домакинство през 2012 г., което е с 54 броя повече от предходната година и с 10 повече от 2010 г.

ЛЕКАРИТЕ И СЕСТРИТЕ СЕ УВЕЛИЧАВАТ

Лекарите в страната през м.г. са били 28 643 - с 232 повече от предходната година. Общопрактикуващите лекари са 4900, докато през 2011 г. са били 4697. На един лекар през м.г. се падат 254 пациенти, през 2002 г. на един лекар се падат 283 души.

Медицинските специалисти по здравни грижи са 47 806, като 32 059 от тях са медицински сестри, 3291 - акушерки, а 2456 са фелдшери. Сестрите през 2012 г. са се увеличили с 450, акушерките - с 21, а фелдшерите - със 176 в сравнение с 2011 г.

Просрочени задължения на болниците 31.1.2013 - 147 857 000 лв., а общите задължения за 2012 г. - 360 млн. лв. Например през 2011 г. разходите на болниците за храна са 2,58%, а през 2012 - 2,44%; за лекарства - 28,63% и 29,49%; за заплати на персонала от 35,68% се увеличават на 35,98%.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Във видинското училище "Цар Симеон Велики" вече втори месец над 150 ученици и учители учат китайски. За обучението са пристигнали учебници и тетрадки на български и китайски, речници и електронен четец за всеки ученик. Пособията са дарени от института "Конфуций"

СПРЯХА ДЕЛОТО ЗА КОНФИСКАЦИЯ НА ИМУЩЕСТВОТО НА БРАТЯ ГАЛЕВИ

Кюстендилският окръжен съд спря вчера делото за конфискация на имуществото на Пламен Галев, Ангел Христов - братя Галеви, и техните съпруги.

Искането за спиране на производството направи адвокат Капка Георгиева, представител на едно от дружествата, в които Галеви имат дялово участие. При излагането на молбата си Георгиева посочи, че в момента е налично тълкувателно дело във Върховния касационен съд, което е относимо към гражданското производство. Тълкуването е дали има връзка между престъпната дейност с осъществяването на придобитото имущество, за да се постанови конфискация на имуществото, придобито от престъпна дейност.

"Въпросът е изключително важен. Тълкувателното дело във ВКС е заведено от омбудсмана на Република България и касае и няколко други дела за конфискация на имущество. ВКС ще каже дали имущество, придобито от братя Галеви през 2001 г., трябва да се конфискува, ако те се съдят за незаконна дейност от 2003 г. нататък", коментира адвокат Георгиева.

Това решение на Кюстендилския окръжен съд може да се обжалва в 7-дневен срок пред Софийския апелативен съд. Ангел Байрактарски от окръжната прокуратура протестира срещу спирането на производството по делото. Всички останали адвокати подкрепиха Капка Георгиева.

Цената на иска за отнемане на придобитото от престъпна дейност имущество е на обща стойност 4 250 189 лв., като от всяко от двете лица се претендира приблизително половината от посочената сума.

Засега грипът ни подминава, увериха здравните власти

В момента в България няма грип, както и на Балканите. Това увери главният държавен здравен инспектор д-р Ангел Кунчев вчера. Грипна вълна, и то не много тежка, засега имало само в най-западните части на Стария континент - Шотландия, Норвегия, Швеция, Испания.

У нас грипна епидемия се очаква чак в края на януари, началото на февруари, когато обикновено е избухвала през годините.

"Засега в лагерите и приютите, където са настанени бежанци и нелегални имигранти, няма проблем с грип. В лагера в Харманли, където ситуацията е най-тежка, защото хигиенните условия не са добри, има проблеми с други инфекциозни заболявания. Грип по-късно във времето обаче така или иначе ще има и сред бежанците", коментира Кунчев.

Здравният инспектор каза, че на пазара няма много избор на ваксини. По думите му обаче ваксината спасява живот и струва само 10 лв., докато лечението на грипа излиза поне 50-60 лв.

Тежка катастрофа взе три жертви на пътя за Пазарджик

Трима 23-годишни младежи загинаха при катастрофа на пътя Пловдив - Пазарджик, съобщиха от полицията вчера.

62-годишен шофьор на камион е блъснал лек автомобил "Ауди" около 1 часа през нощта във вторник срещу сряда на кръстовището при Ортахан. Водачът на колата и единият от пътниците са починали на място. Двамата са от Пазарджик. Третото момче в автомобила е от село Росен и е починало по-късно в пловдивска болница. Шофьорът на камиона е от Попово и не е употребил алкохол или наркотици. Тежката катастрофа е станала, след като е отнел предимство.

КОСМОНАВТЪТ АЛЕКСАНДЪР АЛЕКСАНДРОВ ПРЕДЛОЖЕН ЗА ПОВИШАВАНЕ

Да бъде повишен в звание "генерал-майор" бившият космонавт Александър Александров, предложи вчера правителството на президента Росен Плевнелиев. Причината е в особените му заслуги за укрепването и развитието на въоръжените сили у нас. България е една от малкото страни в света със своя научна космическа програма. Връхна точка в нея е полетът на летеца космонавт Александър Александров, се посочва в предложението на МС. От кабинета подчертават работата на българина в орбиталния комплекс "Мир" от 7 до 17 юни 1988 г., като с успешното изпълнение се дава нов пример за гордост и самочувствие на българския народ.

НАМЕРИХА ЕДИН ОТ ОТКРАДНАТИТЕ ОРНАМЕНТИ ОТ ПАМЕТНИКА НА ЛЕВСКИ

Откраднатият бронзов грифон от Паметника на Васил Левски в София бе предаден в Националния исторически музей вчера. Грифонът е бил откупен от български предприемач, който е обявил награда, надвишаваща сто пъти стойността на метала. Именно той е донесъл грифона в НИМ, след като разбрал, че от Столичната община вече са поръчали нови апликации, съобщиха от музея. Пожелалият анонимност предприемач е заявил, че офертата му за откупа на другите апликации остава в сила.

БИТОВИТЕ БИООТПАДЪЦИ В КАФЯВИ КОНТЕЙНЕРИ

Мила ХРИСТОВА

Битовите биоотпадъци ще се събират в кафяви контейнери, реши правителството вчера, след като прие наредба за разделното им събиране, съгласно директива за отпадъците на ЕС и закона за управлението им. Промяната регламентира задълженията на общините, които трябва да осигурят разделното събиране. Към този вид отпадъци спадат хранителните и зелените като част от потока на битовите.

До 2014 г. на този принцип ще се сортират не по-малко от 25% от образуваните в различните общини отпадъци, мотивира се правителството. За 2020 г. амбицията е за 50 на сто въвеждане на разделно събиране, а за 2025 г. - не по-малко от 70 на сто от образуваните отпадъци. Събирането им е с оглед на последващото рециклиране в съоръжения за компостиране.

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 5 ДЕКЕМВРИ 2013

4 лева за кило шаран във Видин, 6,50 - в София

Най-скъпата риба във Варна е калканът, който се предлага по 30 лв. за килограм

Най-скъп през тази година ще бъде никулденският шаран в София. Той се предлага по 6,50 лв. за килограм. Във Видин традиционната за празничната трапеза риба може да се намери и за 4 лв. килото, в Благоевград шаранът е по 5,50, а във Варна - 6 лева.

В търговската мрежа в столицата мерлузата се търгува на цена от 7 лв. за килограм, бялата ледена риба е 8,40, хекът - 6,80, чистената пъстърва - 9,50. Скумрията върви по 6,90 лв. за килограм. В магазините се предлага и ципура по 12,60 лв., както и прясна норвежка сьомга - по 18,50 лв. за килограм.

Най-скъпата риба на пазара в морската ни столица Варна е калканът. Деликатесът върви по 30 лева за килограм, предаде БТА.

Веднага след калкана е филето от сьомга - 22 лева за килограм. От морските риби най-евтина е цацата - 3 лева. Акулата на борсата във Варна струва 10 лева килограма, чернокопът и кефалът са на същата цена, а каята - наполовина по-евтина. На пазара има изобилие от сом и толстолоб, чиито стойности са 12 и 3 лева за килограм.

От 4 до 6 лева е цената на килограм шаран във Видин, предаде "Фокус". Цената варира според големината на рибата. За почистване търговците взимат по още 1 лев. Освен традиционния шаран, за празника се търси и толстолоб. По-слаб е интересът към скъпите видове риба като бял амур и сом. Те се предлагат на цени от 8-10 лева за килограм. Видинските търговци са се запасили и с морски видове риба. Най-търсени са скумрията и хекът. Цените им са от 4,50 до 6 лева за килограм. Тази година търговията с риба във Видин е по-слаба, казаха търговци. Според тях това се дължи на безпаричието на хората и на голямото предлагане.

В сравнение с миналата година няма промяна в цената на рибата в Благоевградско. Това каза управител на рибно стопанство в Благоевград, цитиран от БТА. Цената на едро на шарана, произведен в рибарниците край Благоевград, е 4.50 лева, а на дребно с един лев повече. Съответно по 3.00 и 3.50 лева за килограм е цената на едро и на дребно за толстолоб, като тази година екземплярите се доста едри - по десетина килограма.

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

Приходите на фирмите за скрап - 2,5% от БВП

Мая ЙОВАНОВСКА

Общите приходи за миналата година на фирмите за скрап е 1,969 млрд. лв. Това обяви вчера депутатът от Коалиция за България Петър Кънев. По данни на НСИ БВП на страната за миналата година е над 77 млрд. лв., което означава, че 2,5% е от скрап. По думите на депутата от Коалиция за България този факт е показателен, че все още може да се печели от нарязването на това, което е било построено през изминалите години. Кънев участва вчера в дискусията "Реиндустриализацията на Европа - мит или реалност: предизвикателствата пред българската икономика", организирана от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ).

Прекалено големите изисквания към фирмите в Европа ограничават конкурентоспособността и възможностите за развитие на индустрията, заяви по време на дискусията председателят на Европейския икономически и социален комитет Анри Малос. Според него ЕК налага прекалено много ограничения - антимонополни и екологични, например, които задушават индустрията в Европа. Не че опазването на околната среда не е важно, но трябва да се обърне внимание на подобряването на бизнес средата и да се помага за сътрудничеството на индустриалците. Според Малос Европа трябва да промени енергийната си политика и да спре да си поставя такива амбициозни цели, каквито са изискванията за използване на ВЕИ мощности. Това вдига цената на енергията и така се връзват ръцете на бизнеса по отношение на конкурентоспособността.

Няма как Европа да има силна икономика без реална индустрия и да се разчита само на финансови операции, заяви председателят на АИКБ Васил Велев. В момента всяка втора стока, закупена от магазина, се произвежда в Китай. Велев бе категоричен, че не може да се говори за развитие на индустрията, без да има иновации в технологичните сектори. В момента делът на индустрията на европейския пазар е спаднал до 15%.

ДО 2 МЛН. ЛВ. ГЛОБА ЗА ХАЗАРТ БЕЗ ЛИЦЕНЗ

Който организира хазартна игра без лиценз, ще бъде глобяван с от 500 000 до 1 000 000 лв. за физическо лице или имуществена санкция в размер от 1 000 000 до 2 000 000 лв. за юридическо лице. Това предвиждат промените в Закона за хазарта, които парламентът прие вчера на първо четене.

Друга промяна е, че хазартната дейност ще се облага с двукомпонентна такса. За издаване и поддържане на лиценз за хазартна дейност тя ще включва еднократна такса в размер на 100 000 лв. и променлива - в размер на 20 на сто върху разликата между стойността на получените залози и изплатените печалби, а за игри, за които се събират такси и комисиони за участие, върху стойността на получените такси и комисиони.

Двукомпонентната такса няма да се събира за хазартни игри с игрални автомати и игри в игрално казино, които се облагат с алтернативен данък по Закона за корпоративното подоходно облагане.

Промените предвиждат изискванията към организирането на онлайн залагания да бъдат включени към всеки вид хазартна игра, които законът предвижда да бъдат организирани онлайн. Онлайн хазартът не се разглежда като отделен вид хазартна игра, а способ за провеждане на хазартната игра.

С измененията се възстановява възможността за откриване на игрални зали и игрални казина и в хотели с три звезди.

Удължиха до 10 декември срока за безлихвени заеми на общини

Правителството удължи до 10 декември срока за предоставяне на безлихвени заеми на общини, бенефициенти по Програмата за развитие на селските райони (ПРСР). С решението на кабинета, което бе взето на заседанието му вчера, се осигурява максимално голям период от време за общините, бенефициенти по мерки 223, 226, 313, 321 и 322 от ПРСР за получаване на безлихвени заеми за извършване на финалните плащания към изпълнителите по съответните проекти.

Целта на удължаването на срока е повече общини да се възползват от възможността да вземат такъв безлихвен кредит и по този начин да се намали рискът от загуба на общо 278 млн. евро към края на годината заради правилото n+2. Средствата за заемите, които са в общ размер от 50 млн. лева, ще се отпускат от централния бюджет, а след това ще се възстановят на бюджета от Разплащателната агенция към Държавен фонд "Земеделие" до 17 декември.

Отчуждават частни имоти за връзката на столицата с „Хемус"

Правителството прие Решение за отчуждаване за държавна нужда на части от имоти в землищата на София и на селата Долни Богров и Горни Богров на своето заседание вчера, съобщи пресслужбата на кабинета.

Терените са с обща площ около 13 дка и са необходими за изграждане на събиратели, препроектиране на селскостопански път и реконструкции на електропровод и на деривация по проекта "Магистрала "Хемус" СОП - пътен възел "Яна". Изпълнението на подобектите е условие за цялостното завършване на един от най-важните обекти от основния списък на ОП "Транспорт".

Финансирането на процедурата по отчуждаване на имотите се осигурява от Агенция "Пътна инфраструктура". Решението на Министерския съвет може да бъде обжалвано по реда на АПК в 14-дневен срок от съобщаването му на всички заинтересовани лица.

Търговските вериги недоволни от строгия контрол върху храните

Засилва се контролът върху предлагането не само на храни по празниците, но и на елхи заради незаконната сеч в някои области на страната. Това каза министърът на земеделието и храните Димитър Греков на пресконференция след заседанието на кабинета, цитиран от БТА. Той отбеляза, че са засилени горските стражи, особено по младите насаждения. Ще увеличим и продажбата на елхи на собствен корен, за да могат хората да ги засадят след празниците, допълни министърът. Той отбеляза, че вече са започнали проверките по веригите хранителни магазини, но от там са изразили недоволство заради стриктния контрол. Установени са нарушения за незаконен улов и продажба на риба.

www.duma.bg

ЗЪРНЕНИ ПАЗАРИ

Поскъпването на зърното продължава

Агро ММ
Мениджмънт & Маркетинг

През изминалата седмица в цялата страна приключи сеитбата на есенните култури за новата реколта.

За поредна седмица се запазва възходящата тенденция в изкупните цени на зърното и зърнените продукти. Търговията в страната за разглеждания период остава от умерена до активна.

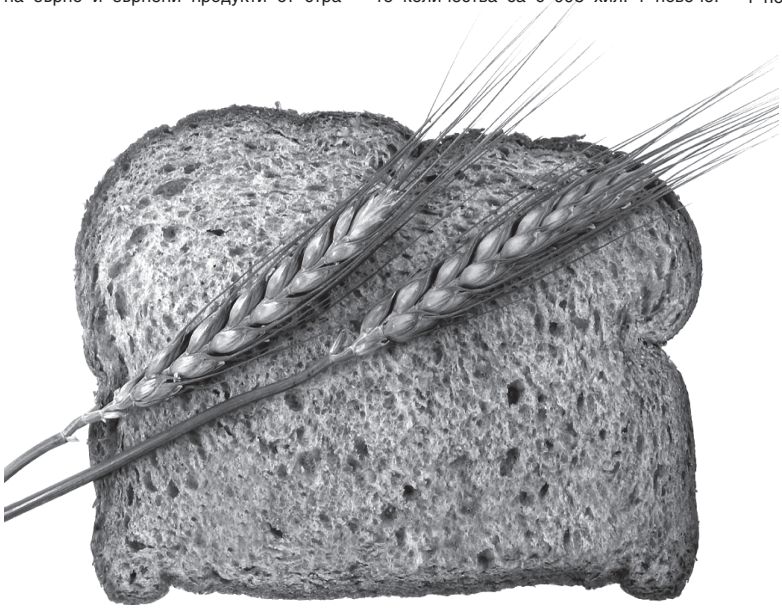
Продължава засилен износ през морските пристанища в страната, като отново по-голямата част от обемите са насочени към страни членки на ЕС.

Необходимо е да се отбележи, че въпреки по-високото производство през настоящата реколтна година, се наблюдава по-активен и по-агресивен износ на зърно и зърнени продукти от страната спрямо същия период на миналата година.

Най-голямо впечатление прави експортът на пшеницата и царевицата, като по оперативни данни към настоящия момент количествата, напуснали страната от началото на реколтната 2013 година, се доближават до общия обем изнесена пшеница от реколта 2012 г., а при царевицата дори е превишен.

Напусналите количества пшеница за цялата реколтна 2012 г. възлизат в размер на 2676 хил. т, а за 2013 г. до момента са 2607 хил. т. Спрямо същия период на миналата година напусналите количества са с 998 хил. т повече. Експортираната царевица от миналогодишната реколта е била 751 хил. т, докато до момента от 2013 реколтна година царевицата, напуснала страната, е 1157 хил. т.

Напусналите количества зърно и зърнени продукти от страната за периода 18.11 - 25.11.2013 г. възлизат в размер на 221 015 т, което е с 87 102 т по-малко спрямо предходната седмица. По основни видове зърно и зърнени продукти обемите са както следва: пшеница - 100 691 т; черен маслодаен слънчоглед -47 703 т; царевица - 55 932 т; ечемик - 069 т; кориандър - 540 т; пшеничено брашно - 165 т; шарен слънчоглед - 198 т; ориз - 95 т; просо - 44 т; сорго - 25 т; рапица - 13 952 т; овес - 243 т; фий - 23 т; синап - 3 т и слънчоглед брашно - 1107 т.

СТАТИСТИКА

Пшеница

Общият размер на напусналата пшеница за реколтната 2013 година за периода 01.07 - 25.11.2013 г. е в размер на 2607 хил. т (1934 хил. т за ЕС и 673 хил. т за трети страни). За същия период на миналата реколтна година напусналата пшеница възлиза на 1609 хил. т, което е с 998 хил. т повече за настоящата година.

По оперативна информация общото количество брашно за периода 01.07.2013 г. - 25.11.2013 г., напуснало страната, е 15 342 т, което е с 8005 т по-малко спрямо напусналото количество брашно към същия период на миналата година.

Слънчоглед

Общото количество черен маслодаен слънчоглед от реколта 2013 г., напуснало страната за периода 01.09 - 25.11.2013 г., е 463 686 т (409 083 т за ЕС и 54 603 т за трети страни). Напусналото количество слънчоглед за същия период на миналата реколтна година е 282 214 т, което е със 181 472 т по-малко спрямо настоящата.

Ечемик

Общото количество ечемик, напуснало страната от реколта 2013 година за периода 01.07 - 25.11.2013 г., е 338 073 т (60 905 т за ЕС и 277 168 т за трети страни). Към същия период на миналата реколтна година напусналият ечемик е възлизал на 289 956 т, което е с 48 117 т по-малко спрямо настоящата.

Царевица

Общото количество царевица реколта 2013 г., напуснало страната за периода 01.09 - 25.11.2013 г., е 1157 хил. т (790 хил. т за ЕС и 367 хил. т за трети страни). За същия период на миналата година напусналото количество е било 85 100 т, което е с 1072 хил. т по-малко спрямо настоящата реколтна година.

Рапица

Общото количество рапица реколта 2013 година, напуснало страната за периода 01.07 - 25.11.2013 г., е 273 268 т (255 930 т за ЕС и 17 338 т за трети страни). За същия период на миналата реколтна година напусналата рапица е възлизала на 151 855 т, което е със 121 413 т повече за настоящата.

СЪСТОЯНИЕ НА ВЪТРЕШНИЯ ПАЗАР

АКТУАЛНА ЦЕНОВА ИНФОРМАЦИЯ КЪМ 25.11.2013 г.

Пшеницата с високи хлебопекарни качества за разглеждания период е с изкупни цени в границите 310 - 350 лв./т. В Североизточния регион на страната изкупните цени достигат до по-високи равнища 350 - 380 лв./т. Средната цена за страната отчита ръст с 3 лв./т и достига до 333 лв./т.

За същия период на миналата година цените на пшеницата с високи хлебопекарни качества са били в границите от 430 - 490 лв./т и средна за страната - 449 лв./т.

През реколтната 2011 година тези цени са били на нива 290 - 330 лв./т, а средната цена - 306 лв./т.

Пшеницата с ниски хлебопекарни качества през изминалата седмица запазва изкупните си цени на нива от 290 - 325 лв./т. Средната изкупна цена за страната достигна до 311 лв./т, повишение с 1 лв./т от края на предходния отчетен период.

През миналогодишната реколта цените на пшеницата с ниски хлебопекарни качества са били в рамките на 410 - 450 лв./т без ДДС и средна за страната - 428 лв./т.

През 2011 реколтна година цените са били в диапазона 280 - 300 лв./т и средноизкупна - 290 лв./т.

Пивоварният ечемик отново запазва изкупните си цени от 300 - 320 лв./т.

През предходната реколтна година цената на пивоварния ечемик за същия период е била 390 - 410 лв./т, а средната цена е била 400 лв./т.

Фуражният ечемик също е с изкупни цени без промяна спрямо предходната седмица в диапазона от 280 - 310 лв./т.

През миналата реколтна година цените са били в рамките на 380 - 410 лв./т без ДДС и средна - 401 лв./т, а през 2011 реколтна година тези нива са били съответно: 340 - 350 лв./т и средна от 346 лв./т.

Черният маслодаен слънчоглед отчита ценови ръст от 8% спрямо миналата седмица и цената достигна до 500 - 600 лв./т. Средната изкупна цена отчита ръст с 6% и достигна до 565 лв./т без ДДС.

През реколтната 2012 година цените на черния маслодаен слънчоглед са били на нива от 830 - 910 лв./т без ДДС. и средна - 851 лв./т, а през реколтната 2011 година тези нива са били 620 - 680 лв./т, при средна от 634 лв./т.

Царевицата - зърно е с цени от 240 - 300 лв./т, като в Северозападна България е отчетен ръст с 4%. Средната изкупна цена за периода за страната е 263 лв./т без ДДС.

Царевицата през същия период на миналата реколтна година е била търгувана в ценовите граници на 390 - 500 лв./т без ДДС и средноседмична цена от 416 лв./т.

През 2011 реколтна година тези нива са били съответно: 290 - 330 лв./т и 311 лв./т.

Брашната от производител за отчетния период са със средни цени съответно: тип 500 - 634 лв./т; тип 700 - 607 лв./т и за тип 1150 - 584 лв./т.

Брашно тип 500, пакетирано по 1 кг в магазинната мрежа на страната, регистрира спад в цената си до 1,05 лв./кг.

МЕЖДУНАРОДНИ ЦЕНИ

На Френския пазар мелничарската пшеница 1 клас (11-12,5% протеин 220 Хагберг) през тази седмица претърпя корекция нагоре в изкупната си цена от 4 евро/т до 210 евро/т. Царевицата FOB Бордо достигна до ниво 180 евро/т след покачване с 6 евро/т от края на миналата седмица. Фуражният ечемик тази седмица запазва цената си без промяна от предходния отчет или 185 евро/т FOB Руан.

Мелничарската пшеница ФОБ Будапеща за отчетния период е с цена от 227 дол./т, повишение с 2 дол./т. Фуражната пшеница също отчита покачване в изкупната си цена с 2 дол./т до 218 дол./т. Фуражният ечемик FOB Будапеща достигна до 214 дол./т след повишение с 5 дол./т от миналата седмица. Царевицата FOB Будапеща към края на седмицата регистрира ръст с 9 дол./т до 209 дол./т.

Маслодайният слънчоглед ФОБ Будапеща в края на периода достигна до 436 дол./т, повишение с 3 дол./т спрямо предходния. Рапицата FOB Будапеща тази седмица отбелязва повишение с 4 дол./т до 486 дол./т. Маслодайната рапица CPT Хамбург достигна до изкупна цена от 381 евро/т или покачване с 4 евро/т.

Мелничарската пшеница на Украинския пазар в края на седмицата се търгува на ниво от 287 дол./т, непроменено от предходната седмица. Фуражната пшеница също запазва без промяна изкупната си цена от 245 дол./т.

На Руския пазар пшеницата с високи хлебопекарни качества за Южен регион отчита ръст средно с 8 дол./т от края на миналата седмица до нива от 247 - 269 дол./т. Пшеницата с ниски хлебопекарни качества през разглеждания период запазва цените си в диапазона от 210 - 230 дол./т.

На Украинския пазар царевицата ФОБ Одеса остава с непроменени цени от 196 - 203 дол./т. Слънчогледът на Руския пазар в края на периода регистрира ръст средно с 9 дол./т и е в ценовия диапазон от 295 - 333 дол./т.

Материалите са от бюлетина „Агро ММ“, издаван от „Интелект Консулт Плюс - ЦМ“ ЕООД, Адрес: София, пк 962, e-mail: office@intellect-consult.com, тел: +35902 4414746, факс: 0884 12 35 90
WWW.INTELLECT-CONSULT.COM

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 5 ДЕКЕМВРИ 2013

КАЧЕСТВО НА ТЕЛЕКОМУНИКАЦИОННИТЕ УСЛУГИ

Къде са определени нормативно изискванията за качество и какви са те

Мая ЙОВАНОВСКА

Хората общуват помежду си чрез обмен на информация. Обмяната на информация е необходима и естествена както дишането. Телекомуникацията е обмен на съобщения на големи, понякога огромни разстояния с цел комуникация. В по-ранните години телекомуникациите включвали употребата на визуални сигнали като дим, оптични телеграфи, сигнални флагове, оптически хелиографи или аудио (звукови) съобщения чрез кодирано биене на барабани, хорни или силни изсвирвания например.

Телекомуникациите са понятие, с което определяме огромна съвкупност от технологии, използвани за предаване на информация на разстояние. Голяма част от тези технологии остават скрити за обикновените потребители. Телекомуникациите са основата на съвременните информационни услуги, в това число обикновените телефони, мобилните услуги, интернет и т.н. Огромно е значението на телекомуникациите в нашия живот и с развитието на технологиите то все повече нараства. Национално представително проучване, направено в края на миналата година, показа, че телекомуникациите са секторът, предлагащ услуги за домакинствата, който получава най-много положителни оценки за развитието си през последните пет години. При сравнителен въпрос за посоката на промяна от гледна точка на качеството, при тествани 5 услуги за домакинствата, телекомуникациите получават два пъти повече отлични оценки от втория в класацията - електроснабдяването.

В икономиката качеството е съществен елемент на всеки продукт или услуга. В следващите редове ще напишем за това как са уредени законово изискванията за качество на телекомуникационните услуги и какви са те. Чрез Закона за електронните съобщения (ЗЕС) се създават необходимите условия за развитие на конкуренцията при осъществяване на електронни съобщения. Създавайки тези условия, се осигуряват възможности на потребителите, включително на хора с увреждания, възрастни хора и лица със специфични социални потребности, да извличат максимална полза от избора, цената и качеството на електронните съобщения.

Функциите по регулиране и контрол при осъществяването на електронните съобщения се извършват от Комисията за регулиране на съобщенията (КРС). Тя контролира и прилагането на параметрите и изискванията за качество на услугите. Комисията може да отправя до телекомите обосновани писмени искания да й предоставят информация в съответен обем, срок и подробности, с цел да публикува сравнителни прегледи на качеството и цените на услугите в полза на потребителите.

С оглед осигуряване на максимална полза за потребителите КРС може да наложи специфични задължения на предприятия със значително въздействие върху пазара и може да изиска от тях да публикуват типово предложение, в което има условия за взаимно свързване и достъп, включващи: срокове за отговор на заявките за предоставяне на услуги, срокове за предоставяне на услугите, срокове и процедури за отстраняване на повреди, споразумения за нивото на качество на услугите, процедури за възстановяване на услугата и нейното качество.

Една от услугите, които са включени в универсалната услуга, за която писахме по-подробно в предходната публикация, е свързване в определено местоположение към обществената телефонна мрежа и достъп до обществени телефонни услуги независимо от използваната технология. Предприятията, задължени да предоставят универсална услуга, трябва да публикуват на страницата си в интернет и предоставят на КРС актуална информация за изпълнение на задължението за предоставяне на универсална услуга в съответствие с изискванията и параметрите за качество на услугите и обслужването.

Изискванията за качество - задължително в „Общите условия”

Изискванията за качеството на услугите трябва да са отбелязани в “Общите условия” към договорите с крайните потребители. По отношение на качеството на услугите те трябва да съдържат видовете услуги и описание на тяхното качество и да включват:

- ✓ предлаганото минимално ниво на качество на услугите, като срок за първоначално свързване, и когато е целесъобразно, други параметри за качеството на услуга, определени от КРС;
- ✓ информация за процедури, въведени от предприятията с цел измерване и управление на трафика, така че да се избегне претоварване на отделни връзки в мрежата, както и информация за това, как тези процедури биха повлияли върху качеството на услугата.

В “Общите условия” трябва да са описани и условията и редът за договаряне, определяне на размера и изплащане на обезщетения и възстановяване на суми при неизпълнение на договорени нива за качество на услугата. Те трябва да съдържат задължения на предприятието за предварително уведомяване за прекъсване или влошено качество на услугите при извършване на профилактични прегледи, ремонти или поради развитие на електронната съобщителна мрежа и/или информационните му системи, както и за сроковете на прекъсването или влошаването на качеството на услугата.

КРС може да задължи предприятията, предоставящи електронни съобщителни мрежи и/или услуги, да публикуват сравнима, подходяща и актуална информация относно качеството на услугите си и относно мерките, които са предприели за осигуряване на равнопоставеност по отношение на достъпа за крайните потребители с увреждания. Комисията може да определя за предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи, минимални изисквания за качеството на услугите, свързани с предотвратяване влошаването на услугата и затрудняване или забавяне на трафика по мрежите. КРС има право да контролира параметрите за качество на електронните съобщителни услуги, като извършва документални и технически проверки.

По-подробно изискванията за универсалната услуга и нейното качество са уредени в Наредбата за универсалната услуга. Тя съдържа също и условията, реда и средствата за предоставяне на универсалната услуга на хора с увреждания (за които вече подробно писахме), както и реда за избор на предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, и за възлагане на задължението за предоставяне на универсалната услуга.

Изисквания за качество на универсалната услуга

В наредбата са определени изискванията и параметрите за качество на универсалната услуга. Предприятията, задължени да предоставят универсалната услуга, трябва осигуряват качеството й при параметри, гарантиращи преноса на глас, без смущения и забавяния, с достатъчна скорост за пренос на данни, независимо от вида мрежа и моментното й натоварване.

Допуска се параметрите на качеството временно да бъдат със занижени стойности само в случай на ремонт, претоварване и повреди на мрежата, както и при спиране на работа на мрежата по независещи от предприятието причини.

Операторите публикуват информация за стойностите на параметрите за качеството на обслужване. Те включват например времето за първоначално свързване към мрежата. Друг параметър е коефициентът на повреди за линия за достъп. За един от операторите този дял е 1,4%. Друг параметър е времето за отстраняване на повреди, което според различните случаи е например от 4,5 до 24 часа. Има параметри за процента неуспешни повиквания, за установяване на връзка, за отговор на справочни услуги, за жалбите и т.н. За тези параметри потребителите могат да се информират от предприятията, предоставящи универсалната услуга.

Къде да се обърна, ако имам проблем?

1. Първото, което съветват експертите, е да подадете жалба в съответния за тази цел отдел на вашия мобилен оператор.

2. Като следваща стъпка може да предприемете същото - подаване на писмена жалба в Комисията за регулиране на съобщенията. Адресът на комисията е София, ул. Гурко 6, телефонът за информация - 02/949 24 18, а интернет страницата на комисията - http://www.crc.bg. Същевременно в рубриката “Често задавани въпроси” на интернет страницата на КРС на въпрос: Може ли КРС да реши спор по отношение на неизпълнени задължения, произтичащи от “Общите условия” на доставчика или индивидуалния договор (където са записани параметрите на качеството), отговорът е - компетентен да реши един правен спор със силата на присъдено нещо е съответният съд.

3. След като става въпрос за потребителски права, може да се обърнете с жалба и до КЗП. Адресът й е: София, пл. Славейков, 44, ет. 3. Може да подадете жалбата и по електронната поща на комисията, която е: info@kzp.bg.

4. И последното, което ви остава като възможност, е да се обърнете към компетентния съд за разрешаване на спора по съдебен ред или по реда на Закона за медиацията.

Публикацията е подготвена със съдействието на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията

Западните Балкани затъват в мизерия

Освен негативите от кризата в ЕС, вина за състоянието на икономиката и качеството на живота в региона има и липсата на конкретни планове за бъдещето

Поемайки по пътя към ЕС, страните от Западните Балкани не очакваха, че ще бъдат изправени пред стена от проблеми, които в условията на икономическата криза, обхванала общността, ги отвежда към растяща бедност и безработица, съобщава Дойче веле. Като се добавят към това и собствените им проблеми, е заблуда да се мисли, че нещата скоро ще се оправят.

До избухването на икономическата криза в Евросъюза гръцките банки бяха важен финансов фактор в балканските страни, където имаха общо над 1900 филиала с 23 000 служители и държаха 15% от банковия пазар в региона, като подпомагаха активно националните икономики: от тях бизнесът можеше лесно да си набавя нужните кредити. Пет години след началото на финансовата и икономическата криза в Гърция обаче нещата изглеждат другояче, цитира Дойче веле професора по европеистика Франц-Лотар Алтман. "Макар и филиалите в чужбина да работят на печалба, много от гръцките банки са принудени да изтеглят все повече капитали към Гърция. А това пък влошава ситуацията на кредитните пазари в съответните балкански страни", коментира той. Според него, тъй като те са тясно обвързани с ЕС, сега изпитват на гърба си последиците от европейската финансова и икономическа криза. Все пак страните от Западните Балкани сключват две трети от търговските си сделки именно с държави от общността, припомня Алтман. Спадовете на износа, на чуждите инвестиции, както и на важните парични преводи от хората, работещи в чужбина, доведоха и до спад на икономическия ръст, който има катастрофални последици за местното население. Днес една трета от хората в страните от Западните Балкани живее в бедност, а безработицата продължава да расте.

Поемайки по пътя към ЕС, страните от региона искаха да избегнат именно тези проблеми. "Сега обаче те стават свидетели на това как ЕС изнася икономическата си и финансова криза и към тях", казва Милица Делевич от Европейската банка за възстановяване и развитие в Брюксел. "Западните Балкани няма как да окажат влияние на този процес, но пък биха могли да използват ситуацията за извършването на така важните за тях структурни реформи. Ако внесената отвън криза се усеща толкова силно в страните от Балканите, то това се дължи и на факта, че целият регион страда от остри структурни дефицити: на някои места приватизацията не върви добре, социалните системи са неефективни, бюрокрацията и политиката често пречат на нововъведенията", посочва тя.

Според Герald Кнаус от мозъчния тръст "Европейска инициатива за стабилност" важен фактор за икономическия напредък е и образованието. Появата на много нови университети след промените не е довела до подобряване на положението. Същото се отнася и за центровете за професионално обучение, които са смятани за "училища за неудачници", а образованието трябва да се ориентира по-тясно към нуждите на местните икономики. "Но за да се случи това, политиците и ръководните фигури в сферата на образованието трябва да са наясно по какъв път ще се развива страната им през следващите 10-15 г. А такава визия в тези страни просто няма". Другата причина за патовата ситуация в региона е негативното отношение към бизнеса, твърди социологът. "Подобна среда не създава условия за привличането на чужди капитали в региона. Много компании просто не желаят да поемат риска да инвестират в страните от Западните Балкани", казва Кнаус.

Близкият изток обръща гръб на Турция

Популярността на Турция намалява в страните от Близкия изток заради политиката ѝ спрямо Сирия и Египет, показва изследване на Турската фондация за икономически и социални изследвания. Проучването, осъществено между август и септември в 16 страни сред 2800 души, показва, че Турция продължава да е значително популярна в региона, въпреки намаляването на симпатиите към нея спрямо миналата година.Турция, която подкрепя бунтовниците, борещи се срещу режима на сирийския президент Башар Асад, и осъди държавния преврат на армията в Египет, който свали от власт "Мюсюлманските братя", вече не е най-популярната страна в региона, както беше през 2011 и 2012 г. Тя губи водещата си позиция за сметка на Обединените арабски емирства, показва изследването "Възприятие на Турция в Близкия изток, 2013".

78% от анкетираните са имали положително мнение за Турция през 2011 г. През 2012 г. популярността ѝ е била 69%, а тази година е 59 на сто. ОАЕ са се превърнали в най-популярната страна с 67% положителни мнения, следвани от Саудитска Арабия с 60% и Турция с 59 процента.

В последната година мнението за Турция се е влошило най-много в Египет и Сирия. 88% от сирийците и 68% от египтяните смятат, че Турция води враждебна политика към страната им.

ЕС НЯМА ДА ПРЕГОВАРЯ ПО СПОРАЗУМЕНИЕТО С КИЕВ

Европейският съюз няма да провежда нови преговори по текста на споразумението за асоцииране и свободна търговия, което вече беше парафирано с Украйна. Това заяви говорителят на шефа на външната политика на ЕС Катрин Аштън, предаде РИА "Новости".

Мая Кочиянчич каза също, че Европейската комисия не е потвърдила за визитата на украинска делегация в Брюксел, която беше обявена от премиера на Украйна Микола Азаров. Говорителят подчерта, че ЕС не е обсъждал компенсации, но е готов да обсъди различни аспекти от споразумението за асоцииране с Украйна и да даде подробен отчет на конкретните ползи за Киев при сключване на споразумението.

Тя поясни, че ЕС не е готов да започне нови преговори по текста на споразумението. Украинският президент Виктор Янукович, който е на визита в Китай, обяви в телевизионно интервю, че Киев търси по-добри условия в споразумението с ЕС.

„Нюзуик" се завръща

Един от най-известните американски седмичници "Нюзуик" планира да възобнови печатната си версия, съобщи в. "Ню Йорк таймс". През октомври миналата година "Нюзуик" обяви, че спира хартиеното си издание от началото на 2013 г. и преминава изцяло в интернет. Главният редактор Джим Импоко заявява, че се планира възобновяването на печатната версия на седмичното 64-странично списание през януари или февруари 2014 г. Според него през първата година след възобновяването на хартиения вариант се очаква тиражът да стигне 100 хиляди.

Чешката полиция с... двама шефове

Чешката полиция се оказа с двама шефове. Бившият полицейски началник Петър Леси, уволнен м. г. заради обвинения в злоупотреба с власт, се върща на работа, след като съдът сне обвиненията срещу него. Приемникът на Леси - Мартин Червичек, обаче отказал да подаде оставка.

кратки

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Министърът на външните работи на Русия Сергей Лавров се срещна с държавния секретар на САЩ Джон Кери в рамките на министерската среща на Съвета НАТО-Русия

Швейцария си избра президент

Министърът на външните работи на Швейцария Дидие Буркхалтер е избран за президент на страната за 2014 г. Президентският пост в Швейцария се заема на ротационен принцип, като се избира от 7-членния кабинет всяка година.

ЕК глоби 8 банки

ЕК наложи глоба от 1,71 млрд. евро на осем международни банки, които са участвали в картелно споразумение за лихвите на деривативни инструменти. Сред глобените са "Дойче банк" и "Сосиете женерал". "Барклис" няма да плати глоба, тъй като е сътрудничила на властите при разследванията. Глобите са наложени във връзка с манипулиране на основните лихвени проценти Либор и Тибор.

Откраднаха камион с радиоактивен товар

В Мексико е бил откраднат камион, превозващ потенциално "изключително опасни" радиоактивни материали, предназначени за медицинска употреба, предаде AFP, позовавайки се на МААЕ. "В момента на кражбата източникът (на лъчение) е бил правилно покрит. Въпреки това той може да е изключително опасен за човек, ако екранът бъде премахнат или повреден", се казва в съобщението на МААЕ.

Безредици в Аржентина

Около 60 души са пострадали при безредици в аржентинската провинция Кордова, след като местните полицаи започнаха стачка. Възползвайки се от липсата на патрули, десетки престъпници започнаха да грабят супермаркетите и малки магазинчета, разграбени са били най-малко 20 магазина. Освен това е имало бум на обирите и уличните грабежи.

Вашето
ТАКСИ - С - ЕКСПРЕС АД
9 12 80
София, ул. "Житница" № 23
ТАКСИ
Ви чака!
тел.: 02 855 60 12
факс: 02 855 50 04
e-mail: taxi_expres@abv.bg

Германия иска забрана на крайнодясна партия

Това е вторият опит от 10 години насам

Бундесратът - горната камара на парламента, предприе втория в историята на следвоенна Германия опит за забрана на крайнодясната Национал-демократическа партия (НДП), предадоха световните агенции.

Предишният опит за забрана, предприет през 2003 г. от правителството на социалдемократа Герхард Шрьодер, се провали, поради което сегашният кабинет на Ангела Меркел предпочете да не подкрепя формално инициативата.

В жалба от 250 страници до конституционния съд в Карлсруе Бундесратът посочва, че националдемократите имат същата агресивна ксенофобска позиция към чужденците, както и Националсоциалистическата партия на Адолф Хитлер и че политическата програма и идеологията на НДП са по същество идентични с възгледите на националсоциалистическото движение, предава ДПА. Идеологията на партията е "изграждането на общество от еднакви физически и духовно хора".

Разглеждането на делото може да продължи месеци напред, а за забрана на НДП трябва да гласуват поне шест от 8-те членове на конституционния съд. Бундесратът трябва да докаже, че НДП разпространява идеологията си с агресивни, насилствени и антиконституционни методи.

Според Карстен Кошмидер, политолог в Берлинския свободен университет, ще бъде лесно да се докаже, че идеологията на крайнодесните е свързана с нацистката, но може да не е толкова лесно да се намерят доказателства, че НДП погазва човешките права и свободи в Германия.

Агенциите припомнят, че през 2003 г. процедурата за забрана на крайнодесните се провали, тъй като конституционният съд отхвърли иска, защото сметна за незаконно следенето на ръководителите на НДП от тайни правителствени агенти. Забраната на политическа партия в Германия е трудна, тъй като са все още живи спомените от нацисткия и комунистическия режим, които потъпкваха другомислието, отбелязва Ройтерс.

Призивите за забрана на НДП обаче зачестиха, след като през 2011 г. стана ясно, че неонацистка група е извършила серия расистки убийства преди десетилетие. През май т.г. започна мащабният съдебен процес срещу основната заподозряна и единствена оцеляла от групата - Беате Чепе.

НДП е основана през 1964 г., а през 1990 г. се обедини с Националдемократическата партия на бившата Германска демократична република. Партията има около 5000 членове и участва в избори. На последните избори през септември тя получи 1,3% от гласовете. НДП участва в правителството на две федерални провинции - Мекленбург-Предна Померания и Саксония. Инициативата за забрана на неонацистката партия има и финансово измерение, посочва ДПА. През 2012 г. НДП е получила 1,4 млн. евро субсидия от парите на данъкоплатците.

Къде са парите?

На работниците са върнати 6 милиарда рубли

Российская Газета
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Ирина НЕВИННА

От началото на годината до ноември трудовите инспектори са направили над 43 хиляди проверки, по време на които са се опитали да изяснят защо не се плаща на работниците. Според данните на Роструд, е помогнато на над 336 хиляди души, на които са били платени 5740 млн. рубли. В Роструд казват: не трябва кротко да чакате да ви платят, с надеждата, че работодателят "ще се вразуми". Дълговете е по-лесно да се погасяват, докато още не са големи.

Според данните към средата на ноември най-големите дългове са регистрирани в Нижнеломовския електромеханичен завод (Пензенска област), където на 812 работници не били изплатени почти 11 млн. рубли. В предприятието "Вологодски текстил" над 500 работници не били получили 9 млн. рубли. В Санкт Петербург в ДСКN5 над 300 души и до днес не могат да получат 5 млн. рубли. Най-големите пари са били върнати в Новосибирск - там 1905 работници от Ремонтно-експлоатационното управление са получили заплатите за много месеци назад. Сумата е почти 24 млн. рубли.

В Роструд отбелязват, че забавянето на заплатите в много от предприятията се превръщат в хронична болест. Така например в предприятието "Бройлер Рязани" до юли дълговете към 1154 работници са достигнали 91 млн. рубли. През септември близо 68 млн. са били изплатени, направен е бил график и за изплащането на още 26 милиона. В същото време многократно повтарящите се нарушения внимателно се следят и строго се наказват.

Ето още едно често срещащо се нарушение - работодателите, дори когато изплащат дълговете си, се опитват да не плащат законната компенсация за задържането. "Ако предписанието на трудовата инспекция не се изпълнява в срок, ние сме принудени да заведем срещу работодателя дело за административно правонарушение", уточниха пред изданието ни във федералната служба.

А ето как коментира положението Иван Шкловец, зам.-ръководител на Роструд:

- Работодателят изобщо няма право да забавя заплатата. Липсата на пари, с което често се оправдават ръководители на предприятия, не може да е оправдание. За работниците е важно да знаят: отговорността на работодателя за закъснението със заплатата настъпва още на следващия ден след датата на изплащането.

Съществува и административна отговорност: работодателят може да бъде глобен. За длъжностните лица е предвидена глоба от 1 до 5 хил. рубли; за индивидуалните предприемачи - от 1 до 5 хил. рубли или административно прекъсване на дейността до 90 денонощия; за юридическите лица - от 30 до 50 хил. рубли или спиране на дейността за същия срок.

Повторното нарушение заплашва длъжностните лица с дисквалификация за срок от 1 до 3 години. Това означава, че директор на предприятие може да бъде лишен от правото да заема ръководни длъжности. За ръководител това означава не само удар срещу репутацията му, но и загуба на доходи, понякога доста големи.

Още един съвет за работниците: ако закъсняват със заплатата ви за повече от 15 дни, имате право да спрете работа за целия срок до изплащането на дължимата сума. Само трябва писмено да уведомите за това работодателя си.

Има обаче и изключения от това правило. Не се допуска спиране на работа: по време, когато действа военно, извънредно положение. Нямат право да спират работа военните, спасителите. Не могат да организират "седяща стачка" пожарникарите, ликвидаторите, сътрудниците в правоохранителните органи и организациите, обслужващи опасни производства.

В случай, че дългът по заплатата надвишава два месеца, за ръководителя на организацията може да настъпи наказателна отговорност. В най-лошия случай го заплашва лишаване от свобода за срок до три години с лишаване от правото да заема ръководни длъжности или да се занимава с определена дейност за срок до три години.

Снимка БГНЕС

Столицата на Тайланд бе спокойна в сряда, след като протестиращите опозиционери спазиха примирието за празненствата по случай рождения ден на уважавания в страната крал. Мнозина от прекарлите дни в опити за сваляне на правителството отново излязоха по улиците на Банкок, този път, за да помогнат в почистването за празненствата. Крал Пхумипхон Адунядет, широко уважаван в Тайланд, в четвъртък навършва 86 години

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 5 ДЕКЕМВРИ 2013

АНГЕЛ НАЙДЕНОВ:

Важно е да върнем престижа на военната професия

Възстановихме отнетите от ГЕРБ социални права на хората под пагон, казва министърът на отбраната

Интервю на Юлия КУЛИНСКА

Г-н Найденов, доволен ли сте от бюджета на МО за 2014 г.? Намалението в сравнение с предходната година е с близо 60 млн. лв. - 1,021 млрд. лв. срещу 1,080 млрд. за т.г.

- Като министър на отбраната - не, не съм доволен, и това е естествено. Не знам да има мой колега сред нашите партньори от страните-членки на НАТО, който да каже, че е доволен от бюджета за отбрана. Като политик обаче си давам сметка, че след финансовата зима на ГЕРБ и Симеон Дянков, която за българите продължи близо 4 г., има потребности най-вече в социалната сфера. Има други бюджетни системи, които се нуждаят жизненоважно от ресурс, който да им позволи да преодолеят проблемите, натрупани безогледно по време на управлението на Бойко Борисов. Не се примирявам, но приемам, че бюджетът за отбрана за догодина е възможният. Със сигурност ще изпитаме затруднения и през 2014 г., но трябва да се справим. Разбирам мотивите на правителството да насочи приоритетно пари към критичните области, свързани с жизненоважните социални сфери.

Военното министерство разчита и на допълнителни целеви средства, част от които са заложени в разчетите за 2014 г. Те са основно в посока увеличаване на средствата за бойна подготовка и бойна готовност на въоръжените сили и, второ - на целеви средства, които да ни позволят да модернизираме част от съществуващата техника или да подменим част от нея. Целта е да бъдат освободени честоти в радиочестотния диапазон, което е част от ангажиментите на България по споразумение с ЕК. В тази посока парите трябва да дойдат от таксите, които плащат мобилни или телевизионни оператори, които ползват освободените честоти.

За какво все пак няма да ви стигнат парите?

- За много неща, но най-вече имам притеснения за недостатъчните финансови ресурси, необходими за осъществяване на намерения, свързани с реализацията на целите за бойната способност на армията. Това са проекти, утвърдени в дългосрочна план-програма, включваща 55 цели на стойност 2,3 млрд. лв., които трябва да бъдат реализирани до 2020 г. Няма да ни стигнат парите, за да реализираме инвестиционни намерения по капиталови разходи на МО. Те са свързани с подмяна на част от въоръжението и на военната техника. Няма да ни стигнат и средствата, за да реализираме идеите и желанията ни по отношение на социалната политика на министерството.

Вярно е, че свършихме доста неща, свързани с допълнителното материално стимулиране и с осигуряването на униформи. Направихме стъпки за увеличаване на парите за храна, за промяна на съществуващи наредби и повишаване на допълнителното възнаграждение за специфични условия на труд. Убеден съм, че това е една от посоките, в които трябва да фокусираме нашите усилия. По този начин се отчита спецификата на военната служба в различни формирования в непривични условия, свързани с натоварването, напрежението, отговорността - и на хората под пагон, и на цивилните. Имаме идеи и предложения за промяна на законодателството в посока възстановяване на отнети от предишното управление социални права.

Раздадохте бонуси в размер на 13,6 млн. лв...

- Сблъсквам се с доста негативни интерпретации и коментари в медиите по повод раздадените пари като допълнително възнаграждение или като заплащане в МО и въоръжените сили. Искам да припомня на всички, че става дума за социални ангажименти и за социална политика не за армията на държавата Х, а за Българската армия. Става дума за хората, които работят в отбранителната система на България. Социалната политика по отношение на повече от 40 000 военнослужещи, която реализира МО, е част от общата социална политика в страната. Имам съзнанието, че в много други сфери са необходими пари, че немалка част от българското общество живее в мизерни условия и в бедност. Но трябва да си даваме сметка, че става дума за хората, които се грижат за "светая светих" на една държава, каквато е нейната национална, в частност военна сигурност.

С промените в Кодекса за социално осигуряване бе възстановен принципът за ранно пенсиониране на Военните, премахнат от ГЕРБ. Смятате ли постигнатото за лична победа?

- Не, защото никога на съм гледал на тези усилия като на своеобразна битка. За мен това е удовлетворение от възстановяване на справедливост, отнета в края на м.г. като резултат на срамна сделка между тогавашните министри на финансите и на отбраната. Социалните права, в частност ранното пенсиониране на военните, не може и не трябва да бъдат предмет на сделка.

Не бива да забравяме, че имаме професионална армия. Като поставим пред скоби въпросите за патриотизъм, чест, достойнство, служба в името на родината и защита на отечеството, трябва са се търсят и други аргументи и стимули за служба в армията, свързани с възнаграждение, условия за служба и живот на военните и техните семейства, и разбира се, комплексът от социални права. Така е навсякъде по света. Ако не си даваме реална сметка, че това са предпоставки, за да се провокира интерес към военната служба и да имат хората основание да я упражняват, рискуваме да имаме незаети места. В момента те са 3100. Има длъжности, за които много трудно се намират кандидати.

Трябва да призная обаче, че на последните конкурси броят на желаещите да постъпят в БА се повиши. Изкушавам се да мисля, че, от една страна, интересът е продиктуван от възприемането на военната служба като своеобразно предизвикателство, дори романтизъм. Може би завишеният интерес към военната професия е продиктуван от ситуацията на трудовия пазар, от високите нива на безработица и неособено богатите възможности за личностна и професионална реализация. А може би интересът към професията на войника е продукт на целенасочените ни усилия да подобрим условията на работа, да възстановим предсказуемостта от гледна точка на военната кариера и да върнем нормалността и достойнството в армията като атмосфера.

МО е едно от ключовите за решаване на проблема с бежанската криза. Колко ще струва това на ведомството?

- Предоставихме списък с 26 войскови района с отпаднала необходимост, в които има около 150 сгради. Към част от тях няма интерес, включително и от страна на ДАБ и Националния оперативен щаб. Решението как да бъдат ползвани терените и сградите е изключително от тяхната компетентност. МО не е основен субект в усилията на държавата да се справи с бежанската криза и вълната от имигранти. Опитваме се да изпълняваме задачите, които ни възлага правителството, по най-добрия начин. Във връзка със затягането на пропускателния режим 107 км директни пътища по протежението на граничната бразда ще бъдат възстановени, за да могат да се изградят технически съоръжения за недопускане преминаването на българска територия на бежанци. Горд съм, че нашите инженерни части се справиха отлично. Това беше първият етап от операцията "Съвместни усилия 2013", която продължава с изграждането на инженерното преградно съоръжение на турско-българската граница. То ще започне веднага, след като приключат процедурите по утвърждаване на окончателния проект, закупуването и доставката на необходимите материали. Идеята за изграждане на съоръжението е в две посоки - да възпрепятства нелегалното пресичане на зелената граница и по някакъв начин да пренасочи имигрантите към ГКПП-тата.

Колко ще струва това на МО?

- Дотук разходите, които сме направили, са в размер на около 2 млн. лв., като в сумата не включвам балансовата стойност на предоставените сгради. Граничната преграда ще струва около 6 млн. лв. Част от похарчените средства ще ни бъдат възстановени от републиканския бюджет или от парите, които ще постъпят от европейските фондове. По този начин ще се процедира и с разходите за възстановяването на пътищата.

Предвиждате ли съкращения в Българската армия?

- Съгласно плана за развитие на въоръжените сили, който е приет през 2010 г. и чието изпълнение трябва да приключи през 2014 г., се предвижда, за съжаление, 2500 души да напуснат системата на МО. Това се прави, за да се достигнат нивата на численост, които вече са облечени със съответни решения на НС и правителството. Преразглеждането на плана бе от първите задачи, с които се заехме, за да пресечем или да отложим съкращения, които не бяха достатъчно мотивирани. В резултат на нашите усилия 800 човека ще запазят работните си места. Съкращения има в администрацията, където предвиждаме да се разделим с 86 човека. Тяхното освобождаване ще става внимателно, чрез преструктуриране на дейности и работни места.

Кои са приоритетните политики, които ще отстоявате като министър на отбраната, независимо от малкото пари?

- Мога да откроя три основни приоритета в областта на сигурността и отбраната на България. Освен възстановяването на престижа и достойнството на военната професия, основна задача пред МО е изпълнение на съюзните ангажименти, поети от страната като член на НАТО и ЕС, както и трансформация и модернизация на въоръжените сили. Първият приоритет е свързан с пакет от мерки, утвърден на срещата на военните министри на НАТО през юни т.г. в Брюксел, който включва проекти на стойност малко над 2,3 млрд. лв. По втория - трансформацията на въоръжените сили акцентира върху тяхната професионализация и модернизация, възстановяването на баланса между цивилната и военната експертиза.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

АНГЕЛ НАЙДЕНОВ е роден в Кърджали. Завършил е ВВМУ "Н. Й. Вапцаров" във Варна, инженер-навигатор. О.р. капитан трети ранг. Специалист по проблемите на държавното и местното самоуправление, отбраната и националната сигурност. Бил е кмет на Димитровград и областен управител на Хасково. Депутат в 37-мо, 38-мо, 39-мо, 40-мо и 41-мо НС. Бил е зам.-председател на ПГ на КБ, зам.-председател на парламентарната комисия по външна политика и отбрана. Член е на ИБ на БСП и негов говорител. Министър на отбраната в кабинета "Орешарски". Владее английски език.

"Расте интересът към службата в Българската армия"

ВАЛЕНТИН ГЕОРГИЕВ

„ГЕРБ направи така, че европейските средства да стигнат до всеки един човек в България". Тази аморфна самовлюбеност лъха от похвалното писмо на Бойко Борисов към членовете на ГЕРБ по повод 7-ата годишнина на партията му отпреди ден. Същия ден, в който друг негов министър - Томислав Дончев, отговорник за еврофондовете, най-нагло коментира пред медиите, че "ако е имало проблем по време на управлението на правителството на Борисов, средствата от Брюксел са щели да

Анатолий СТАНКУЛОВ

Провалът като триумф

бъдат спрени по време на мандата на ГЕРБ, а не 8 месеца след оставката на кабинета "Борисов".

Новината за спирането на над 900 млн. евро по ОП "Околна среда" и споровете за това кой е виновен текат от средата на ноември. Вчера обаче Брюксел окончателно сложи точката, като обяви в прав текст с нарочно писмо, че отговорни за замразяването на парите за екология са трима бивши министри от кабинета на Борисов - Томислав Дончев, Нона Караджова, Симеон Дянков, и още куп високопоставени държавни служители. Причината - "неадекватна" реакция на властта, бездействие на администрацията след доклада на Европейската сметна палата през 2011 г. и още 2 предупредителни писма от 2012 г., нагласени търгове, непрозрачни процедури...

Да живееш с манията за непогрешимост, в постоянни лъжи и хвалби какъв първенец си, когато не виждаш "гредата в окото си", а хвърляш вината върху други, е най-малкото дебелоочие. Но за ГЕРБ очевидно това е вид политика - да представяш провала си като триумф. Разгеле, балоните на тяхното управление се пукат един по един, а с тях се топи и доверието към Борисовата партия. А ще поемат ли въпросните лица отговорност, след като лишиха държавата, бизнеса и гражданите от тези толкова необходими средства? Да не говорим за пропуснатите ползи. Защото парвенюшкото рязане на ленти на всички водни проекти днес намирисва на негласно признание: "Крадете от Европа, те са балами!"

Живот на вятъра

ЕВА КОСТОВА

Броят на абортите в България е два пъти повисок от средния за ЕС и е колкото половината от ражданията през 2012 г. Всеки десети аборт при това е извършен на почти деца. Фактът удря зашеметяващо и най-непредубедените. Четох някъде, че със забременяването в майката "се е появил нов човешки живот - една нова личност, която е уникална в историята на човечеството и която повече никога няма да се повтори, ако бъде унищожена. Това е едно малко неродено дете, което не е виновно на никого и за нищо, освен за това, че трябва да накара своята майка да вземе може би едно от най-важните решения в живота си - на живот и смърт за бебето в нея"...

Погледнато неемоционално обаче, изборът невинаги е само личен, не само толкова интимен, за да се осмелиш да хвърлиш един живот на вятъра... Днес, когато демографската криза притиска България с непознати за другите темпове. Когато бедността убива желанието за поколение, което да хвърлиш в ръцете на същата тази бедност редом с вече "наследствени" безработни. Когато родените и отгледани деца напускат родители и родина, за да възпроизвеждат нечии други нации. Когато ни морят познати и непознати болести и здравеопазването се хързулва все повече по нанадолнището, а нашето светоусещане ни нарежда на опашката по щастие, когато генетичният "материал" се изражда, когато...

Тъжно е, но нека да си го кажем, защото и днес е късно, но утре ще бъде още по-късно. Нещо се прави наистина, но то е далеч от онова, което трябва да е. И не е въпрос само до недостигащите пари - утре може да забогатеем, но българчетата няма да ги има. Тук неправителствени организации с техните инициативи и благородни каузи не са достатъчни. На първо място идва държавата. На принципа, който много хора възприемат обратно: важно е държавата какво ще направи за теб, а после ти за нея. Поне в този случай. Тогава и изборът за растящия в една майка живот ще бъде далеч по-верният.

Звездният ореол на гафа

АЛЬОНА НЕЙКОВА

Музикалната кариера на тийн идола Джъстин Бийбър, изглежда, е в тотална криза. Въпреки че в момента е на световно турне и би трябвало да се къпе в море от любов на феновете, 19-годишната звезда прави гаф след гаф. И вместо на вниманието на зрителите и читателите да се представят отзиви за концертите на кумира на ученическите, ценното телевизионно време, вестникарските страници и интернет пространството се пълнят с новини за излагациите на Бийбър.

Някои от тях просто няма как да предизвикат еднозначна реакция, а провокират своеобразна симбиоза от шок, съчувствие и съжаление. Как например да се приеме без тъжна усмивка и недоумение фактът, че охрана пази Джъстин Бийбър и докато спи? Оказва се, че певецът е станал толкова параноичен, че е наел бодигардове да бдят денонощно над спокойствието му. Та въоръжените мъжаги, обучени с едно движение да повалят на земята всеки, дръзнал да застраши добруването на звездите, вече ще играят ролята и на бавачки.

Вместо да се съсредоточи върху музиката, Джъстин насочва енергията, преливаща на неговите години от всеки тийнейджър, към лудешки изстъпления. Ту честити рождения ден на баба си със серенада, която изпълнява чисто гол. Ту решава, че има право да се изплюе в лицето на диджей в нощен клуб. Или цапа с графити стените на престижен хотел... Но всичко като че ли се прощава на Бийбър с лека ръка. До следващия път. Или докато не го измести някой по-гласовит, по-красив или по-скандален.

Публична тайна е, че артистичността и ексцентричността вървят ръка за ръка. И често почитателите на различни музиканти, актьори, художници и други известни личности заради професионалните им успехи прощават на идолите си почти всичко. И приемат техните прищявки за неизменна част от ореола на известността. Защото понякога публиката разбира, че и звездите са хора. А някои от тях все още са деца.

МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН НА ДОБРОВОЛЕЦА. Отбелязва се за първи път през 1985 г. по инициатива на ООН. На този ден обществото отдава своята почит към хората, които с безвъзмездния си труд помагат за подобряване живота на уязвимите и нуждаещите се от помощ.

International Volunteer Day

1803 - РАЖДА СЕ ФЬОДОР ТЮТЧЕВ, РУСКИ ПОЕТ (УМИРА 1873 Г.). Определян е като третия велик представител на романтизма в Русия след Александър Пушкин и Михаил Лермонтов. В последните си години е известен привърженик на славянофилството.

1848 - НАЧАЛО НА КАЛИФОРНИЙСКАТА ЗЛАТНА ТРЕСКА. В съобщение до Конгреса на САЩ американският президент Джеймс Полк потвърждава, че в Калифорния е открито голямо количество злато. Истерията за бързо забогатяване води до масова миграция на хора. Повечето търсачи намират злато колкото да покрият всекидневните си разходи. Калифорнийската златна треска приключва през 1858 г., когато започва Колорадската златна треска.

1870 - УМИРА АЛЕКСАНДЪР ДЮМА-БАЩА, ФРЕНСКИ ПИСАТЕЛ (Р. 1802 Г.). Най-известен е с множеството си исторически и приключенски романи, благодарение на които е един от най-четените френски писатели в света. Сред най-популярните му творби са "Граф Монте Кристо" и "Тримата мускетари". Произведенията му са вдъхновили над 200 филма. Домът на Дюма - Шато "Монте Кристо" - е реставриран и отворен за почитателите (на снимката).

1918 - УМИРА ЙОЗЕФ ХОХОЛА, ЧЕШКИ КАПЕЛМАЙСТОР (Р. 1845 Г.). Животът и професионалният му път са свързани с България. Пристига в нашата страна през 1879 г. и основава в Търново първия български военен духов оркестър. Още с.г. се установява в София, където е поканен за капелмайстор на духовия оркестър към Първа пехотна софийска дивизия, сформиран от чешки музиканти. Частта му участва в Сръбско-българската война, което вдъхновява Хохола да напише известната за времето си оркестрова композиция "Боят при Гургулят". През 1892 г. основава Гвардейския оркестър.

1933 - ОТМЕНЕН Е „СУХИЯТ РЕЖИМ" В САЩ. Режимът е въведен през 1920 г. от президента Удроу Уилсън. С поправка в конституцията се забранява производството и продажбата на напитки, които имат алкохолно съдържание повече от 1 градус. В следващите години в страната процъфтява нелегалното производство на алкохол, а спиртните напитки се внасят контрабандно през границите с Мексико, Канада и по море от Карибските острови.

1975 - ОТКРИТ Е СТУДЕНТСКИЯТ ГРАД В СОФИЯ. Комплексът включва предимно студентски общежития. Първоначално носи името на Христо Ботев. В Студентския град се намира и зала "Христо Ботев" с обща площ 5450 кв.м. В нея се провеждат спортни състезания и културни мероприятия. Комплексът разполага с поликлиника и други обществени сгради.

ДУМА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С

Монд дипломатик

LE MONDE diplomatique
българско издание

5 декември 2013, година 10, брой 12 (109) - първа част lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com www.bg.mondediplo.com 8 стр.

Иран и разведряването

Серж Алими

Може ли да бъде лошо едно споразумение, срещу което се надигат Бенямин Нетаняху, иранските ултраконсерватори, произраелското лоби, което налага интересите си в Конгреса на САЩ, и Саудитска Арабия? И нима е уместно иранският режим да бъде наставляван по тези въпроси точно от Израел – държава, която не е подписала Договора за неразпространение на ядрени оръжия, притежава атомна бомба и е нарушила повече резолюции на ООН от която и да било друга държава в света?

По силата на временното споразумение за срок от шест месеца, сключено на 24 ноември, Иран ще прекъсне програмата си за обогатяване на уран над 5% в замяна на частично отменяне на наложените му санкции. Това е най-добрата новина от региона от началото на арабските бунтове.

Силата на коалицията, настроена враждебно към новата ситуация, подсказва обаче, че разведряването е крехко. Всяко едно от двете главни действащи лица представя постигнатия компромис като сериозно отстъпление на отсрещната страна. Иран, изтъква Обама, се е огънал, като е поел ангажимент да прекъсне ядрената си програма за военни цели. САЩ пък, отвръща Техеран, са признали правото на иранците да обогатяват уран. Тази война на комюникета, макар да не е толкова ожесточена, колкото би била една истинска война, радва ястребите в двата лагера. На американските победоносни бюлетини, незабавно разпространявани в Иран, отговарят войнствени изказвания, коментирани веднага във Вашингтон...

Остава обаче основното – след тридесет години противопоставяне, било то пряко или през трети страни, Иран и САЩ се готвят да нормализират отношенията си. Това събитие напомня за срещата от февруари 1972 г., в разгара на Виетнамската война, между американския президент Ричард Никсън и Мао Цзедун. Тя промени световната геополитика, а впоследствие и икономическите отношения, до такава степен, че Пекин вече финансира американския дълг, а в Шънчжън се произвежда iPhone на „Епъл“.

Разведряването в отношенията между Иран и бившия Голям дявол би могло да допринесе също да бъдат решени конфликтите в Сирия и Афганистан. Единадесет години след *„кръстоносния поход“* на Джордж Буш срещу *„оста на Злото“* (1) Ирак е разрушен, Близкият изток е дестабилизиран, Палестина е оградена със стени, част от Африка е изоставена в ръцете на въоръжени джихадисти. Израелското правителството като свиреп фанатик се е вкопчило в това разрушително статукво. Негови съучастници са Саудитска Арабия и сунитските емирства в Персийския залив, които искат шиитският Иран да остане дипломатически изолиран и отстранен от петролния пазар.

Франсоа Оланд и Лоран Фабиюс също подходиха с неохота към преговорите с Иран и дори се опитваха да осуетят постигането на споразумение (2). Случаят на Нетаняху е безнадежден, но поне можем да си пожелаем, че през шестте деликатни месеца, които предстоят, призракът на Буш ще спре да броди из Елисейския дворец...

(1) На 29 януари 2002 г., говорейки за *„ос на Злото, която се въоръжава, за да застраши световния мир“* (Северна Корея, Ирак, Иран), президентът Джордж Буш обяви: *„САЩ няма да позволят на най-опасните режими да ни заплашват с най-разрушителните оръжия.“*

(2) Вж. Gareth Porter, „Lavrov reveals amended draft circulated at „last moment“ (Лавров разкрива, че „в последния момент“ е бил разпространен поправен вариант на текста), 15 ноември 2013, www.ipsnews.net.

Le Monde diplomatique
Превод Павлина Колева

Президентът на Еквадор предупреждава

„Задлъжняла Европа повтаря нашите грешки“

MARIE-ROSE LORTET.

В своята лекция в Сорбоната на 6 ноември т.г. президентът на Еквадор Рафаел Кореа оспори начините, по които европейските му колеги се опитват да преодолеят кризата. Според него действията им са продиктувани от една-единствена натрапчива загриженост – да се обезпечат интересите на финансовия капитал. Тук той синтезирано споделя своите разсъждения.

Рафаел Кореа*

Ние, латиноамериканците, сме експерти по кризите. Не защото сме по-умни, а защото сме ги преживели всичките. И всеки път се справяхме ужасно зле, тъй като се водехме от един-единствен приоритет – да опазим интересите на капитала, пък макар и регионът да затъне в продължителна криза с външния дълг. Днес със загриженост наблюдаваме как Европа е тръгнала по същия път.

През 70-те години на XX век страните от Латинска Америка изпаднаха в състояние на бързо растящ външен дълг. Официалната история твърди, че то било предизвикано от политиката на едни „безотговорни“ правителства и от нарушено равновесие, породено от избрания след войната икономически модел на развитие – т. нар. индустриализация чрез самозадоволяване, при която местната индустрия на подконтинента трябваше да произвежда внасяните дотогава продукти.

(На стр.4-5)

*Президент на Република Еквадор. Доктор на икономическите науки и автор на книгата *От бананова република към не-република*, Utopia, Париж, 2013.

Помощи само за местни граждани

Ксенофобия в името на социалната държава

Тъй като публичните финанси са зле, за да се опази социалният модел, следва да се преследват измамниците, включително чужденците. Това схващане, упорито застъпвано от някои европейски политици, набра легитимност дори и сред френската администрация.

Алексис Спир*

Решенията за извеждане на Европейския съюз от задъхената улица предизвикват остри дебати. Но борбата с онези, които злоупотребяват със системата за социална закрила, се радва на съгласие сред политическите лидери на Стария континент. Имигрантите от Африка, по-специално от Магреб, и ромите са основната мишена на този кръстоносен поход. В писмо от 23 април 2013 г. външните министри на Германия, Англия, Австрия и Холандия се оплакаха пред ирландското председателство от *„системните измами и злоупотреби с правото на свободно движение на хора от страните на Европейския съюз“*. Били сме преминали от икономическа имиграция към туризъм за социални помощи.

Подобни обвинения са неоправдани, ако разгледаме обективната социална и юридическа действителност. В европейските страни чужденците и ромите са сред групите с най-труден достъп до медицинско обслужване. Минималните социални помощи са силно ограничени от драстични условия за срока на пребиваване в съответната страна. Във Франция чужденците имат право на „доход за активна солидарност“ (RSA) само ако поне от пет години притежават документ за законно пребиваване с право на работа (1). Би било погрешно обаче просто да махнем с ръка и да отхвърлим това неточно схващане. То има решаваща идеологическа функция във времена на икономическа криза и душевен страх, защото придава легитимност на политиката на изключване от обществото, която инак би се сблъскала с неодобрението на част от населението.

Тази проста и ефикасна реторика съчетава социалната закрила с отхвърлянето на чужденците и просперира върху почвата на „реформирането на държавата“. А то, под предлог за усъвършенстване и борба срещу измамите, всъщност създава вътрешна несигурност у държавните служители, влошавайки условията им на труд и живот, и увеличава общата несигурност в обществото, като намалява социалната сигурност.

(На стр.2)

* Социолог, научен ръководител в Националния център за научни изследвания на Франция. Автор на *Faibles et puissants face à l'impôt* (Слаби и силни пред данъчното облагане), Raisons d'agir, Париж, 2012.

(1) Antoine Math, „Minima sociaux: nouvelle préférence nationale?“ (Минимални социални помощи: отново национално предимство?), Plein droit, № 90, Париж, октомври 2011.

Помощи само за местни граждани

Ксенофобия в името на социалната държава

(От стр. 1)

Чужденците вече не се отхвърлят в името на едно расистко схващане за нация, а в името на много по-консенсусен идеал – да бъде защитен „френският социален модел“. Програмата на крайно десния Национален фронт (НФ) препоръчва дословно: *„Да се възстанови икономическото равновесие в социалната сфера, като се даде предимство на французите. Да се въведе едногодишен срок с непрекъснато пребиваване и редовно плащане на вноски във Франция, преди да се ползват всички предимства на социалното осигуряване. Да се премахне държавната медицинска помощ за незаконните мигранти. Да се създаде изследователски център за социалните права на чужденците и прилагането на двустранните спогодби за медицинско обслужване.“* (2)

Но НФ не е единствен. В Швеция, Дания и Холандия някои политически формации забъркват странна смесица от крайнодесни идеи и лява загриженост, за да реформират социалната държава. Журналистът Андрю Хигинс, автор на проучване на европейските реакционни движения, отбелязва: *„Датската народна партия се е превърнала в защитник на държавата на благоденствието, поне за датчаните по рождение. Тя лансира „шовинизма на социалната закрила“, възприет и от редица европейски популистки партии, които обвиняват чужденците, че злоупотребяват с пенсионната система и социалните помощи.“* (3) Във Франция, след експулсирането през октомври т.г. на Леонарда Дибрани – гимназистката, арестувана при училищна екскурзия, председателят на десния Съюз за народно движение (СНД) Жан-Франсоа Копе се обяви за премахване на държавната медицинска помощ за незаконни мигранти, защотно застрашавала оцеляването на френската система за социална закрила.

Този начин да се използва една прогресивна кауза, за да се мобилизират хората срещу удобен враг, не е нов. В средата на първото десетилетие на XXI век десницата и крайната десница в Европа успяха да въвлекат управляващите партии в заклеймяването на ислама, уж в името на равенството между половете и в защита на светското начало. Сега в името на социалния модел от него трябва да се изключат много по-широки слоеве, заподозрени, че злоупотребяват. Борбата със злоупотребите не е просто припев, напяван от правителствата в стремежа им да отклонят вниманието от истинските причини за кризата в публичните финанси. Тя се превърна в общ аргумент на висшите държавни служители, натоварени с „модернизацията“ на администрацията, и следователно в сериозно предизвикателство за всички работещи по обслужването на населението.

При проучване в службите за контрол на имиграцията установихме, че възпросната реторика е мощно мобилизиращо средство за хората, които зад кулисите на администрацията управляват политиката по гишетата (4). В тези служби работят мъже и жени с най-различен политически и социален произход. Всички обаче изпълняват една обща мисия – да следят дали получените от чужденците права не заплашват политическия и икономическия ред. Но как да се привлекат хората за такава мисия? Дълги години контролът над имиграцията се осмисляше с необходимостта да се предпази националният трудов пазар от нелоялна чужда конкуренция. Този контрол вече е съчетан с морален кръстоносен поход против „издръжката“ на чужденците, набедени за гробокопачи на социалната държава.

Все по-щателни проверки

СТРАХЪТ, че идващите във Франция чужденци ще увеличат дефицита в бюджета, е най-разпространен при служителите, които издават разрешителни за престой по медицински съображения: *„При процедурата за узаконяване на статута по медицински причини ние сме безсилни и напълно зависими от лекарското становище. Добре че сега има повече откази. Но аз съм възмутена от злоупотребите при тази процедура. Социалното ни осигуряване престана да осребрява някои лекарства на французите, което силно засяга нас, чиновниците, а в същото време държавата поема здравната издръжка на болните чужденци. Има нещо сбъркано, няма логика в цялата тази работа“* (разговор със служителка от приемна, повишена в длъжност ревизор в префектура).

Схващането, че имиграцията е причина за влошаване на социалната закрила, е силно разпространено и в службите за отпускане на помощи на възрастни хора. За да ги получават, те са длъжни да живеят във Франция. След 2010 г. осигурителните каси подеха безмилостна борба срещу възрастните мигранти, които понякога се връщат в родината си, а получават минимални социални помощи (5).

Основният ефект от обявената (главно на чужденците) война срещу измамите е, че кризата с финансирането на социалните системи се обвързва с проблема за националната принадлежност (6). Според някои държавни служители противопоставянето между „ние, французите“ и „те, чужденците“ е фактор, който определя самоличността и споява обществото. Желанието за общ фронт срещу потребители, възприемани като използвачи или враждебно настроени, не се среща само сред имиграционните служби. То се наблюдава също в приемните за обезщетения за безработни, както и в останалите бюра за социални помощи.

От края на 90-те години, под предлог че се усъвършенстват службите, повечето европейски държави засилиха мерките за контрол над получаващите социални помощи. Дълго време контролът над победните групи от населението се смяташе за второстепенна, дори маргинална дейност. Днес той е издигнат в ранг на политически приоритет, отреждат му се значителни материални и човешки ресурси. И докато отслабваше бдителността към престъпниците с бели якички, информатизацията на данните и засиленият информационен обмен между отделните администрации позволи повсеместен контрол върху всички лица, зависими от субсидиите на социалната държава.

Вече всеки зачислен към социалното осигуряване, заявяващ суми, различни от посочените в данъчната му декларация, е длъжен да уеднакви подадените данни. В противен случай му се отнемат отпуснатите помощи (7). В касите за семейни надбавки (КСН) масово се прилага информационният анализ на данни (*datamining*) – техника за съставяне на профили, за да се откриват възможните измамници. Това е новото оръжие за масови репресии. Системното записване и събиране на данни, като семейно положение, работа, доходи и досие със сведения за последните 24 месеца, позволяват на статистиците от КСН да разполагат с около хиляда данни за контролираното лице (8).

Разбира се, наборът от критерии, по които се набелязват измамниците, се пази в тайна, но той работи със застрашителна ефикасност – за шест месеца *„броят на досиетата, по които е открито погрешно плащане (неоснователно плащане и връщане на взети суми) се е увеличил с 38%“* (9), а средният размер на върнатите суми, които се падат на един ревизор, се е удвоил. И тук директорите на КСН използват същия убедителен аргумент пред служителите, благодарение на който функционира тази машина за наказване на получаващите социални помощи – ставало дума единствено за подобряване обслужването, с цел да се гарантира достъпът до помощи само на лицата, които имат право на тях. Изглежда малко вероятно обаче тези скъпоструващи механизми да се използват за откриване на хора, които поради неосведоменост или страх от твърде сложни процедури се отказват да ползват правата си (10).

Политика на празната хазна

СЦЕЛ да се упражнява още по-стриктен контрол, правителството решение от 8 октомври 2013 г. разрешава на различни ведомства да проверяват сведенията на данъчната администрация. Това се осъществява чрез т. нар. „услуга за проверка на съобщенията за плащане на данък общ доход“, която предоставя автоматично обработени лични данни. Банки, социални ведомства, заемодатели или местни общини могат да правят справки чрез тази нова електронна услуга и да се сдобият с лични данни, като семейно положение, брой на лицата на издръжка, общ брутен доход и дължим данък (11).

При прилагането на тези нови механизми за дистанционен контрол администрациите, отговарящи за най-нуждаещото се население, предоставят на служителите си голяма свобода да преценяват и тълкуват крайно неясни понятия като „добро приобщаване“ на чужденците, „положителни постъпки за търсене на работа“ на безработните (12) или „изолация“ на самотни майки с едно дете (13).

Служителите често са склонни да правят паралел между правата за определени социални групи и постоянно деградиращото отношение към държавните служители: замразяване на заплати, вложаване на пенсионните права, драстично орязване на административните бюджети, съкращения на щата, водещи до увеличаване на трудовото натоварване и конкуренцията между отделите...

В очите на средната класа държавни служители това системно поставяне под въпрос на положението им влиза в противоречие с погрешното им усещане, че държавата харчи все повече средства за закрила на чужденците и нуждаещите се. Тъй като политиците не се вслушват в тях, някои служители изразяват чувството си за несправедливост, като тълкуват по своему смисъла на закона и отказват на гишето това, което един по-великодушен прочит би им позволил да разрешат. Служителите от по-нисък ранг се присъединяват на драго сърце към кръстоносния поход срещу „злоупотребите“, убедени, че така защитават своето бъдеще под закрилата на държавата. Следователно, засилването на контрола се храни от дестабилизацията на държавните служители.

Непрекъснатите съкращения на щата и на средствата за службите, натоварени да приемат и да съдействат на най-уязвимите социални групи, допринасят да се увеличи напрежението и превръщат гишетата в нова фронтова линия. Нека отново напомним, че настоящата криза на социалната държава е преди всичко резултат от „политиката на празната хазна“ (14), която се състои в спиране на средствата за преценените като „разточителни“ администрации. А тази криза на финансирането е следствие както от многократни отстъпки и освобождаване от данъци в полза на най-богатите, така и от факта, че последните използват всякакви средства, за да избягат от задълженията си (15). Извън идеологическата дискусия предстои трудната задача държавният контрол да се пренасочи към данъчно облекчените предприятия и към най-състоятелните. С надеждата един ден страхът да премине в другия лагер.

Алексис Спир

Le Monde diplomatique
Превод Христина Костова

(2) „Garantir l'accès à la santé pour tous les Français“ (Да се гарантира достъп до здравеопазване на всички французи), www.frontnational.com.

(3) Andrew Higgins, „Right wing's surge in Europe has the establishment rattled“, *The New York Times*, 9.11.2013.

(4) „Accueillir ou reconduire. Enquête sur les guichets de l'immigration“ (Посрещане или изгонване. Анкета в имиграционните приемни), Raisons d'agir, Париж, 2008.

(5) Antoine Math, „Les prestations sociales et les personnes âgées immigrées: la condition de résidence et son contrôle par les caisses“ (Социалните помощи и възрастните хора имигранти: условието за местоживеене и контролът от страна на касите), *Revue de droit sanitaire et social*, № 4, Париж, юли-август 2013.

(6) Вж. Серж Алими, „Лампедуза“, *Монд дипломатик в Дума*, 7 ноември 2013.

(7) Вж. „От грижа за справедливостта към контрол над бедните“, *Монд дипломатик в Дума*, 21 февруари 2013.

(8) Pierre Collinet, „Le *data mining* dans les CAF: une réalité, des perspectives“ (Информационният анализ на данни в КСН: реалност и перспективи), *Informations sociales*, № 178, Париж, 2013.

(9) *Пак там.*

(10) Филип Варен, „Скритата страна на злоупотребата със социални фондове“, *Монд дипломатик в Дума*, 18 юли 2013.

(11) Разпоредбата с тези нови мерки е публикувана в броя на *Journal officiel* от 15 октомври 2013 г. Националната комисия по информатика и граждански свободи сигнализира за риска от незачитане на личния живот, но правителството не се вслуша.

(12) Emmanuel Pierru, „Guerre aux chômeurs ou guerre au chômage“ (Война с безработните или война с безработицата), Editions du Croquant, Bellecombe-en-Bauges, 2005.

(13) Vincent Dubois, Delphine Dulong, „Les ruses de la raison juridique. Le contrôle sur place des bénéficiaires d'allocations familiales“ (Хитрините на юридическия разум: контрол на място над получаващите семейни надбавки), *Recherches et prévisions*, № 73, Мец, 2003.

(14) Sébastien Guex, „La politique des caisses vides. Etat, finances publiques et mondialisation“ (Политиката на празната хазна. Държава, публични финанси и глобализация), *Actes de la recherche en sciences sociales*, № 146-147, Париж, март 2003.

(15) Вж. „Как да се избегнат данъците, без да се емигрира. Зад гишетата на данъчната администрация“, *Монд дипломатик в Дума*, 21 февруари 2013.

За капитализма и прилепите

Да създаваме богатство, не стойност

Със способността си да обсебват абсолютно всичко капиталистите се стремят да си присвоят знанията и да изтласкат все по-надалеч границите на експлоатацията на природата. Тяхното кредо е: всичко може да се превърне в пари. Така гениалните икономисти са изчислили, че „услугите, предоставяни от природата“, представляват между 16 000 и 54 000 милиарда долара! Явно не правят разлика между стойност и богатство.

Жан-Мари Арибе *

ISSABELE ARTH.– „Въжеиграч“.

Трудът не е единственият източник на произвежданите от него потребителни стойности, на материалното богатство. Трудът е бащата на това богатство, както казва Уилям Пети, а земята е негова майка.

Карл Маркс, *Капиталът*, том I , 1867

ЗНАЕХТЕ ли, че услугите, предоставяни от прилепите в САЩ, струват 22,9 милиарда долара годишно. Как се получава тази кръгла сумичка? Като се изчисли количеството инсектициди, което се икономисва благодарение на тях, тъй като самите те унищожават вредните насекоми. Услугите, извършвани от опрашващите насекоми, пък представляват 190 милиарда долара годишно, от които 153 милиарда се падат само на пчелите. Колкото до стойността на фотосинтезата, извършвана от френските гори, тя е изчислена въз основа на пазарната цена на тон въглерод (1).

Откъде идва тази практика да се приписва на природата икономическа стойност, основана на използването на благодеянията ѝ от човека? Вредите, нанесени на околната среда, и изчерпването на ресурсите достигнаха такива размери, че икономисти либерали, обхванати от паника пред мащабите на бедствието и обладани от ново усърдие, възнамеряват да въведат в неокласическите си модели екологичната категория, която до неотдавна напълно пренебрегваха, тъй като природата се смяташе за неизчерпаема.

Кризата на глобализирания капитализъм има връзка с това. Тя съвсем не е конюнктурно явление, корените ѝ трябва да се търсят в изострените до крайност социални и екологични противоречия в неолибералната фаза. От една страна, обезценяването на работната сила спрямо производителността ѝ предизвиква състояние на свръхпроизводство в повечето индустриални сектори. При все това, богатите класи богатеят безобразно благодарение на данъчните облекчения, които ги облагодетелстват, и на прекомерните си финансови доходи. Резултатът от това е постоянна безработица, несигурност, намаляване на социалната сигурност и растящо неравенство. От друга страна, безкрайното натрупване на капитал се сблъсква с границите на планетата. То застрашава равновесието на екосистемите, изчерпва много природни ресурси, води до обедняване на биоразнообразието, до всякакъв вид замърсяване и разстройва климата.

От тези две категории противоречия произтичат трудностите и в крайна сметка невъзможността да се наложи на работната сила да произвежда все повече икономическа стойност, която да се осребрява на пазара. С други думи, капитализмът не може да прехвърли определен праг на експлоатация на човека, без да унищожи възможностите си за експанзия. И не може да надхвърли определен праг на експлоатация на природата, без да вложи или унищожи материалната база на натрупването. С избухването на финансовата криза през 2007 г. се изпари илюзията, че финансите могат да се освободят от социалните и материалните ограничения и да се превърнат в ендогенен и самодостатъчен източник на стойност. Двете ограничения са непреодолими.

Да се запази тъканта на живота

В КОНТЕКСТА на глобализацията и на кризата на капитала две важни преобразувания допринесоха за това да се подновят теоретичните разисквания за богатството и стойността. Едното се отнася до масовото разпространение в световен мащаб на един разрушителен продуктивистичен модел на развитие. Другото засяга все по-голямото място на знанията в производствения процес.

Две явления, два въпроса – кой тип богатство се съсипва в първия случай? И как източникът на стойността се променя във втория?

Инструментализирането на природата достигна такива мащаби, че дори икономистите от господстващото неокласическо течение се заеха да защитават околната среда, възприемана като „природен капитал“. „Остойностяване на живата природа“, „присъща на природата икономическа стойност“, „стойност на услугите, доставяни от природата“ – това са някои от основните изследователски теми на Световната банка, Програмата на ООН за околната среда, Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), Европейския съюз и др.

Всички те смятат, че е възможно да се съберат елементи, чиято мярка произтича от взетите предвид разходи за производството, реализирано от човека, и елементи, които не са произведени, но се отнасят и до качеството или до етични ценности, които не могат да се изчислят. Ако всичко се оценява икономически, всичко може да се смята за капитал. Така икономистите неокласици определят богатството като сума от т. нар. от тях икономически капитал, човешки капитал, социален капитал и природен капитал – всички те определени по аналогичен метод на изчисление.

И нещо още по-лошо – този анализ не може да вземе предвид метаболизма в природните екосистеми. Като изолира всеки елемент, за да изчисли стойността, цената и дори полезността му, той не може да улови най-важното – взаимодействията, които представляват тъканта на живота и чието запазване обуславя възпроизводството му.

Началото на този подход бе поставено през 1997 г. с проучване, ръководено от специалиста по околната среда Робърт Костанза. Според него годишните услуги, които природата е предоставяла, са представлявали между 16 000 и 54 000 милиарда долара, по стойност от 1994 г. (2). Оттогава проучванията се множат. Но цената, по която се оценяват, например, френските гори, представлява категория, присъща на финансовата сфера, която се характеризира с нетрайност и спекулация. Тя не съществува в сферата на природата. Следователно, няма обща мерна единица за двете сфери. Икономиката и природата са несъизмерими.

Ето защо трябва да се върнем към разграничението между потребителна стойност и разменна стойност, направено от Аристотел, Адам Смит, Дейвид Рикардо и Карл Маркс, за да кажем, че природните ресурси са богатство, но без присъща икономическа стойност. И че природата е необходима за всяко производство на икономическа стойност, която се формира единствено от човешкия труд. С една дума, частта богатство, което произтича от природата, само по себе си не е икономическа стойност, тъй като тази категория е социална, а не природна. Ако за да се стартира някаква стратегия в подкрепа на развитието, се остойности едно или друго природно благо, ще става дума за един статут на политическа, а не на икономическа цена, определена според екологичната норма, която е прието да се спазва.

Стойността на запасите от природни ресурси е неоценима в икономическо изражение – с други думи е безкрайна, тъй като от тях зависи животът на човешкия род. По тази причина тя не може да бъде сведена до икономическа категория. И обратно – мярката за икономическата стойност, създадена от експлоатацията на тези ресурси, се свежда до труда, но няма нищо общо с някаква икономическа псевдостойност, присъща на ресурсите. Това е парадокс, който е неразбираем извън политикономията и марксистката ѝ критика. Без природата човекът не може нищо да произведе, нито във физическо изражение, нито като икономическа стойност. Икономическата дейност се вписва неизбежно в социалните отношения и в биосферата. Следователно, не можем да минем без природата, за да произвеждаме колективно потребителни стойности, и не можем безкрайно да я подменяме с изкуствени продукти. Но не природата произвежда стойността, която по дефиниция е социо-антропологична категория.

Освен това революцията на информационните и комуникационните технологии включва знанията като решаващ фактор за създаването на блага. Така се ражда и развива един капитализъм, определян като „познавателен“, като „икономика на знанието“, „икономика на информацията“ или още „икономика на нематериалното“. Той поема щафетата от някогашния фордистки капитализъм на следвоенната масова индустрия (3). Развитието щяло постепенно да доведе, според някои автори, до отпадане на труда като източник на стойност или, според други, до това той да обхване всички моменти от живота. Във всички случаи то ще доведе задължително до отказ от марксисткия закон за стойността, наречена „трудова стойност“, достигнала своя апогей по времето на фордизма.

(На стр.7)

*Доцент в университета Бордо IV. Последната му книга е *La Richesse, la Valeur et l'Inestimable. Fondements d'une critique socio-écologique de l'économie capitaliste* (Богатството, стойността и безценността. Основи на социално-екологичната критика на капиталистическата икономика), Les Liens qui libèrent, Париж, 2013.

(1) Вж. Annabelle Berger, Jean-Luc Peyron, „Les multiples valeurs de la forêt française“ (Многобройните стойности на френската гора), Institut français de l'environnement (Френски институт за околната среда, IFEN), № 105, Орлеан, август 2005.

(2) Robert Costanza (съставител), „The value of the world's ecosystem services and natural capital“ (Стойността на услугите на световната екосистема и природният капитал), *Nature*, том 387, № 6630, Лондон, 15 май 1997.

(3) Christian Azaïs, Antonella Corsani, Patrick Dieuaide (съставители), *Vers un capitalisme cognitif. Entre mutations du travail et territoires* (Към един познавателен капитализъм. Промени на труда и територията), L'Harmattan, Париж 2000; Michael Hardt, Antonio Negri, *Empire* (Империя), Exils, Париж, 2000; André Gorz, *L'Immatériel. Connaissance, valeur et capital* (Нематериалното. Знание, стойност и капитал), Galilée, Париж, 2003.

„Задлъжняла Европа повтаря нашите грешки“

(От стр. 1)

В действителност, международните финансови институции бяха тези, които насърчиха и дори наложиха това интензивно задлъжняване на региона. Според тяхната „логика“, финансирането на високодоходни проекти, каквито по онова време изобилстваха в страните от Третия свят, щяло да доведе до икономически растеж, а рентабилността на тези инвестиции щяла да даде възможност да се изплатят натрупаните дългове.

Този курс бе следван до 13 август 1982 г., когато Мексико обяви, че не може повече да се справя с погасителните вноски. Оттогава за цяла Латинска Америка спря отпускането на международни кредити, а подконтинентът стана жертва и на рязко увеличение на лихвите по дълга. Лихвите по заемите, сключени при 4% или 6%, но с плаваща лихва, изведнъж достигнаха 20%. Както е казал Марк Твен: *„Банкерът е човек, който ви заема чадър, когато грее слънце, но си го прибира, щом завали...“*

Така започна нашата криза с дълга. През 80-те години Латинска Америка преведе на кредиторите си 195 милиарда долара нетни средства (отговарящи на близо 554 милиарда долара днес). В същото време външният дълг на региона от 223 милиарда долара през 1980 г. достигна… 443 милиарда долара през 1991 г.! Но не заради нови заеми, а заради обслужването на съществуващите (рефинансиране и трупане на лихви).

В края на 80-те години доходите на глава от населението на подконтинента бяха същите като тези от средата на 70-те години. Това десетилетие бе определено като „загубено“ по отношение на развитието, но на практика бе загубено цяло едно поколение.

Въпреки че всички бяха отговорни, господстващите държави, международните институции като Международния валутен фонд, Световната банка и Междуамериканската банка за развитие, както и частните международни банки, обясниха проблема единствено като следствие от свръхзадлъжняването на държавите. Не признаха нито за миг собствената си роля в безотговорно отпусканите заеми, огледален образ на свръхзадлъжняването.

Кризите с бюджета и външния дълг, породени от нетния трансфер на ресурси от Латинска Америка към кредиторите й, принудиха доста страни от региона да напишат „писма за намерения“ под диктовката на МВФ. Тези принудителни споразумения даваха възможност на МВФ да им предостави заеми или да им стане поръчител

MARIE-ROSE LORTET

пред държавите кредитори от Парижкия клуб, при предоговаряне на двустранни заеми.

Липса на лидери и идеи

ПРИЕХА се ограничителни и стабилизационни програми за структурни промени, които наложиха познатите стари рецепти: свиване на бюджета, увеличение на цените на обществените услуги, приватизации и т.н. Всички тези мерки бяха насочени не към по-бързото излизане от кризата, нито към засилване на икономическия растеж или насърчаване на заетостта, а имаха за цел да гарантират, че задълженията към частните банки ще бъдат изплатени. В крайна сметка засегнатите страни пак си оставаха затрупани с дългове, само че към международните финансови институции, които бдяха над интересите на банките.

В началото на 80-те години в Латинска Америка и в света започна да се налага нов икономически модел – неолиберализмът. Този нов „консенсус“ относно стратегията за икономическо развитие бе наречен „Вашингтонски консенсус“, тъй като главните му идейни създатели и радетели бяха многостранните финансови институции със седалище във Вашингтон. Според властващия тогава начин на мислене, кризата в Латинска Америка била породена от прекомерното вмешателство на държавата в икономиката, от липсата на подходяща система на свободни цени и от оттеглянето от международните пазари, като се подразбира, че изброените характеристики са резултат от латиноамериканския модел на индустриализация, който цели да замести вноса със стоки местно производство.

Вследствие на небивала кампания на идеологически маркетинг, скрита зад маската на научно изследване, и в резултат на прекия натиск, упражняван от МВФ и Световната банка, латиноамериканският регион се люшна от едната крайност към другата: от подозрителност към пазара и прекалено доверие в държавата към свободна търговия, дерегулация и приватизации.

Кризата не беше само икономическа. Тя беше в резултат и на липсата на лидери и идеи. Бояхме се да мислим самостоятелно и възприехме пасивно и нелепо чуждите диктати.

Описанието на кризата, която преживя Еквадор *(вж. каре)*, сигурно звучи доста познато на много европейци. Европейският съюз днес също страда от задлъжняване, предизвикано и утежнено от неолибералния фундаментализъм. С цялото си уважение към суверенитета и независимостта на всички региони по света, все пак констатираме с удивление как високо просветената Европа повтаря буквално вчерашните грешки на Латинска Америка.

Европейските банки отпуснаха заеми на Гърция, като се преструваха, че не виждат, че бюджетният дефицит на страната е тройно по-голям от официално обявения. И тук отново се акцентира върху проблема със свръхзадлъжняването, а не се споменава другата страна на явлението – свръхкредитирането. Сякаш финансовият капитал никога не носи отговорност за нищо.

От 2010 до 2012 г. безработицата в Европа достигна тревожни нива. Между 2009 и 2012 г. Португалия, Италия, Гърция, Ирландия и Испания съкратиха бюджетните си разходи средно с 6,4%, което сериозно навреди на здравеопазването и образованието. Тази политика бе оправдана с липсата на средства, за съжаляване на финансовия сектор обаче се отделиха значителни суми. В Португалия, Гърция и Ирландия сумите за това спасяване на банките надвишиха общата стойност на годишните заплати.

Докато кризата мачка европейските народи, продължават да им се налагат рецепти, които се провалиха навсякъде по света.

Да вземем примера на Кипър. Както винаги, проблемът започна с дерегулирането на финансовия сектор. През 2012 г. лошото му управление стана неудържимо. Банките в страната, най-вече „Кипърската банка“ и „Лаики банк“, отпуснаха частни заеми на Гърция на стойност, която превишаваше кипърския брутен вътрешен продукт. През април 2013 г. „тройката“ – МВФ, Европейската централна банка и Европейската комисия – предложи „спасителен план“ за 10 милиарда евро. Условията бяха да се приложи програма за съкращения в обществения сектор, премахване за новите държавни служители на солидарната пенсионна система, приватизация на стратегическите държавни предприятия, бюджетни съкращения до 2018 г., ограничаване на обществените разходи и създаване на „финансов спасителен фонд“, предназначен да помага на банките и да решава техните проблеми, като освен това се замразяват влоговете от над 100 000 евро.

Няма съмнение, че реформи са необходими и че следва да се поправят сериозни грешки, дори някои първородни – Европейският съюз прие страни с много различни производствени капацитети, неотразени в заплатите. Общо взето водената политика се стреми повече да гарантира плащането на дълга към частните банки, отколкото да се излезе от кризата на възможно най-ниска за европейските граждани цена.

Дотук се спряхме на държавите с дългове. А какво да кажем за частните лица, които не могат да погасят своите задължения? Да вземем случая с Испания. Липсата на правила и прекалено лесното взимане на заеми от испанските банки създадоха условия за огромно количество ипотечни кредити, които отприщиха спекулацията с недвижими имоти. Самите банки търсеха клиенти, правеха оценка на жилищата им и предлагаха нови и нови заеми за закупуване на автомобил, мебелировка, бяла техника и др.

Когато балонът на недвижимите имоти се спука, добросъвестният длъжник не може повече да изплаща заема си, понеже остава без работа. Вземат жилището му, но то струва далеч по-малко, отколкото при покупката му. Семейството се озовава на улицата, затънало в доживотни дългове. През 2012 г. в Испания са регистрирани над двеста изгонвания дневно, което обяснява и голяма част от самоубийствата в страната...

Възниква следният въпрос – защо не прибягваме до очевидно работещи решения, а вечно повтаряме най-несполучливия сценарий? Естественото на проблема не е техническо, а политическо. Става дума за съотношение на силите. Кой управлява обществата ни? Хората или капиталът?

Най-лошата услуга, която направихме на икономиката, е, че я откъснахме от първообразната ѝ природа на политическа икономия. Втълпено ни бе, че всичко е техническо. Идеологията бе дегизирана като наука и, докато бяхме насърчавани да се абстрахираме от съотношението на силите в дадено общество, всички ние се оказахме поставени в услуга на управляващата власт, на това, което наричам „империя на капитала“.

Стратегията на прогресивното задлъжняване, породила латиноамериканската криза с дълга, не целеше да подпомогне развитието на нашите страни. Тя отговаряше на спешната нужда да се вложат паричните излишъци, залели финансовите пазари на „първия свят“, тоест петродоларите, които арабските държави производителки на петрол бяха внесли в банките на развитите страни. Тези налични пари се дължаха на покачването на цените на нефта след Октомврийската война от 1973 г. Цените се поддържаха на високи нива от Организацията на страните износителки на петрол (ОПЕК). В периода 1975-1980 г. влоговете в международните банки нарастваха от 82 милиарда долара на 440 милиарда (което се равнява на 1226 милиарда долара днес).

Необходимостта да се вложат тези огромни парични суми насочи интереса към Третият свят. Станахме свидетели как след 1975 г. международните банкери взеха да сновят, готови да предоставят всякакви кредити – дори за финансиране на текущи разходи или за закупуване на оръжие от страна на военните диктатури, управляващи в много страни в региона. Същите първи банкери, които дотогава не бяха стъпвали по тези места дори като туристи, сега носеха претъпкани куфари с подкупи, за да придумат съответните държавни служители да приемат нови заеми, по всякакъв повод. В същото време международните финансови институции и агенциите за развитие продължаваха да рекламират идеята, че задлъжняването е решението на проблемите.

Идеология, дегизирана като наука

ФАКТИТЕ показват, че независимостта на централните банки в действителност е средство за запазване на съществуващата система, каквото и да са отсъдили избирателните урни. В началото на 90-те години тя беше наложена като „техническа“ необходимост, доказана от самозвани емпирични изследвания, според които този механизъм носел по-добри макроикономически резултати. Според въпросните „изследвания“, независимите централни банки прилагали „технически“ подход, чужд на вредния политически натиск. На базата на този толкова абсурден довод би трябвало да дадем автономност и на Министерството на финансите, тъй като бюджетната политика също би следвало да бъде чисто „техническа“. Както подсказа Роналд Коуз, лауреат на наградата за икономически науки на Шведската банка в памет на Алфред Нобел, не е трудно да се досетим как са получени резултатите на въпросните проучвания – данните се подлагат на стъкмяващи изтезания, докато не покажат онова, което се желае да покажат.

В периода преди кризата, автономните централни банки бяха изцяло посветени на това да запазят паричната стабилност, тоест да контролират инфлацията, въпреки че бяха изиграли ключова роля в напредъка на страни като Япония или Южна Корея. До 70-те години основната цел на американския Федерален резерв бе да благоприятства създаването на работни места и икономическия растеж. Едва с настъпването на инфлационния натиск от началото на 70-те години, кога неговите функции се прибави и задачата да поддържа стабилността на цените.

Да се даде приоритет на стабилизирането на цените, практически означава, че се изоставя политиката за пълноценно използване на човешките и другите ресурси в икономиката. Така бюджетната политика, която непрестанно свива разходите, влошава пристъпите на рецесия и безработица.

Централните банки, наричани „независими“, които се грижат единствено за паричната стабилност, не са решение, а са част от проблема. Те са един от факторите, които пречат Европа да излезе по-скоро от кризата.

А европейският капацитет е налице, непокътнат. Имате всичко: талантлив човешки потенциал, производствени ресурси, технология. Мисля, че трябва да се направят сериозни заключения – тук става въпрос за социална координация, тоест за политикономия на търсенето, наречете го както искате. Обаче властовите отношения вътре в държавите ви, както и на международно равнище, са на страната на капитала, по-конкретно на финансовия капитал, което обяснява защо прилаганата политика противоречи на социалните нужди на обществото.

Облъчвани непрестанно от международните институции, от самозвания икономическа наука и международните бюрократи, редица граждани са убедени, че „алтернатива няма“. Но грешат.

РАФАЕЛ КОРЕА

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Христина Костова

Еквадор, 1998 г.

ЕДНА от главните структурни реформи, които се проведоха по време на неолиберална революция в Еквадор, беше либерализацията на финансовия сектор. Обещаваше се, че пазарите ще се саморегулират благодарение на конкуренцията. През 1998 г., в разцвета на неолиберализма, новата конституция постанови независимостта на Централната банка. Нейната единствена цел бе да гарантира паричната стабилност.

Законовата разпоредба, забраняваща на Централната банка да бъде поръчител и да отпуска кредити на частни финансови институции, бе издигната в конституционна норма в нашата страна (чл. 265 от конституцията от 1998 г.). Но пред настъпващата криза, финансовите и политическите власти въведоха временна разпоредба, съгласно която, *„докато държавата се сдобие с подходящите законови инструменти за борба с финансовите кризи, за период не по-дълъг от две години от влизане в сила на настоящата конституция, Централната банка на Еквадор може да предоставя на финансовите институции заеми за стабилизиране и осигуряване на платежоспособността“* (преходна разпоредба 42 на конституцията). Това е подготовка за акцията за спасяване на банковия сектор, предприета само четири месеца по-късно.

В края на 1998 г., по силата на закона за гарантиране на депозитите, държавата беше длъжна да гарантира 100% от всички влогове, независимо от размера им, включително офшорните депозити! В деня след обнародването на закона фалиралата „Филанбанко“, най-крупната банка в системата, бе предадена на държавната администрация.

Последният опит за спасяване на банките беше през март 1999 г. когато правителството пристъпи към най-мащабната конфискация на частно имущество в историята на страната – то забрани да се теглят влоговете от банките. Това „замразяване“ настъпи, когато обменният курс на националната валута бе 10 000 сукре за долар. Година по-късно, депозитите бяха освободени, в долари, но при курс 25 000 сукре за долар. Вложителите бяха вложили в банките 60% от спестяванията си, или около 2,5 милиарда долара.

Всеизвестни са проблемите на Европа, която няма национални валути, но разполага с обща валута. Представете си само уязвимостта на Еквадор, чиято валута... вече дори не беше нейната собствена!

Само за няколко години близо два милиона еквадорци напуснаха страната по всички възможни начини. Преживяхме корабокрушения подобни на тези, в които за нещастие днес загиват мигрантите от Северна Африка. В някои райони със силна емиграция се случи небивало за Еквадор явление – самоубийства на деца, поради това че родителите им са емигрирали.

Р.К.

LE MONDE DIPLOMATIQUE

ОТ АРХИВИТЕ НА

юли 2011

Одит против изнудването

Медиите рядко споменават един от възможните отговори на кризата с дълга – провеждането на одит. През юли 2011 г. в статия на Дамиен Мийе и Ерик Тусен Монд дипломатик *представи одита, проведен от Кито.*

През 2007 г., седем месеца след избирането му за президент на Еквадор, Рафаел Кореа предприе одит на външния дълг на страната. Заключенията показаха, че много от заемите са били сключени в нарушение на елементарните норми на международното право. Ето защо през ноември 2008 г. Еквадор реши да спре погасяването на облигациите по външния дълг – някои от тях с падеж през 2012 г., а други – през 2030 г. Така тази малка страна от Южна Америка успя да откупи за 900 милиона долара облигации на стойност 3,2 милиарда долара. Ако се смятат и лихвите, които Еквадор няма да се налага да плаща, (...) еквадорската държавна хазна е спестила около 7 милиарда долара (...).

По отношение на сключването на заеми, еквадорската конституция, приета с всеобщо гласуване през септември 2008 г., представлява голям напредък. Член 290 подчинява всяко бъдещо задлъжняване на следните правила:

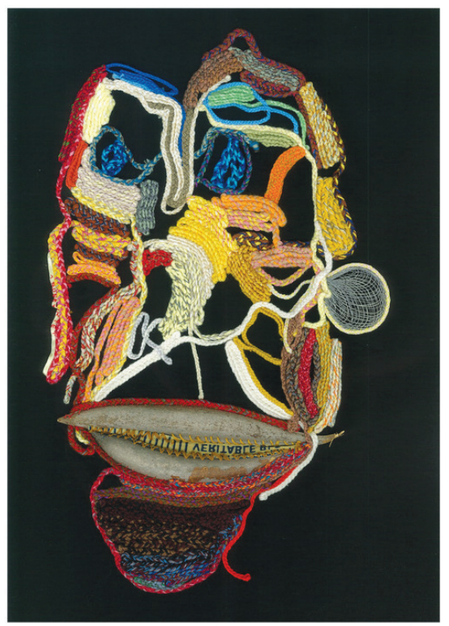
1. Ще се прибягва до сключване на държавни заеми само ако данъчните приходи и средствата, получени от международното сътрудничество, са недостатъчни;

2. Ще се полагат грижи държавните дългове да не нарушават националния суверенитет, човешките права, благосъстоянието и опазването на природата;

3. Държавният дълг ще финансира единствено инвестиционни проекти и програми в областта на инфраструктурата или програми и проекти, които генерират средства за изплащане на дълга. Ще се рефинансира вече съществуващ държавен дълг само ако новите условия са по-изгодни за Еквадор;

4. Забранява се „одържавяването“ на частни дългове.

Извадка от DVD-ROM Archives, 1954-2012, www.monde-diplomatique.fr/archives

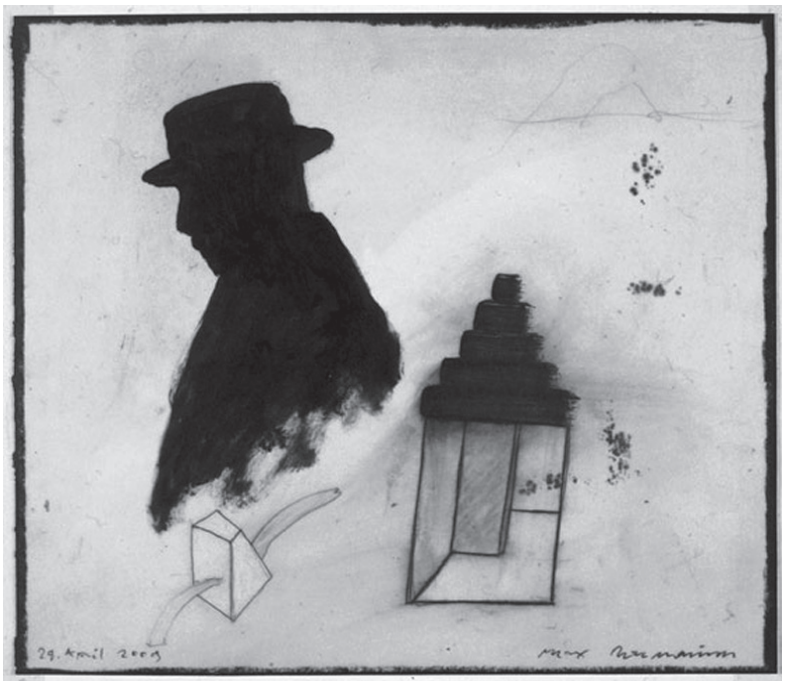
MARIE-ROSE LORTET

Пътища към истинска

Данъци, мнима и

Френският министър-председател Жан-Марк Ерo съобщи, че правителството ще промени из основи данъчната система. Тази реформа, обещана от Франсоа Оланд по време на предизборната му кампания, беше потънала в забрава, а правителството отстъпваше пред различни предприемачески лобита. Ефикасността ѝ ще зависи от едно по-комплексно овладяване на финансовата дейност.

Жан Гадре*

MAX NEUMANN

Нищо друго в нашата съвременна история не е приличало толкова на народните бунтове срещу несправедливото облагане“, пише в уводна статия на вестник *Лез Еко* Жан-Франсис Пекрес. Авторът не се поколебава да сравни неотдавнашните демонстрации на „червените шапки“ с въстанията на френските селяни срещу тежките данъци през XIV век. По негово мнение, във Франция се надига нова жакерия: *„Драматичните акции в Бретан срещу екотаксата, мобилизацията срещу облагането с обратна дата с 15,5% на „стари“ спестовни сметки и договори по застраховка „Живот“, както и успехът на граждански инициативи, известни под името „оскубаните“ или „остриганите“, възпламеняват в цялата страна искрите на протеста срещу фискалното потисничество.*“ (1) „Бунтове“, „възпламеняване“, „потисничество“ – стигнала ли е френската данъчна система до ниво, заслужаващо подобна лексика?

Признаците на фискално „преливане на чашата“, появили се през последните години и най-вече през есента на 2013 г., далеч не означават дискредитиране на данъците – както намеква авторът на горната статия. Те са резултат от особен коктейл от реални финансови затруднения на част от домакинствата, в контекст на продължителни строги икономии, увеличение (в умерени размери) на данък общ доход и броя на задължените лица през 2012 и 2013 г. И най-вече от все по-споделяното чувство за несправедливост и неравностойно отношение в полза на едно много ограничено малцинство. Разбъркайте тази смес с помощта на медиите, готови винаги да превърнат подобно недоволство в „народен бунт“, и остава само лобитата на бизнеса да сервират питието, за да отстъпи правителството, очевидно готово да се преклони и пред на най-незначителния натиск, идващ от тази страна.

На 15 октомври 2013 г. вестник *Монд* публикува шокиращи резултати от социологическо проучване. Под заглавието „Данъци – французите снемат доверието си“, четем, че 72% от запитаните смятат, че равнището на данъчно облагане е *„прекомерно“*. „Прекомерно“, но спрямо какво? Въпросът заслужава по-задълбочено разглеждане, след като в същото проучване 57% от запитаните са на мнение, че плащането на данъци е граждански дълг, а 75% до 80% смятат за оправдани, дори много оправдани, данъците с най-стръмна скала на облагане – като данъка солидарност върху богатството, данъка общ доход, корпоративния данък. Макар процентите да бележат спад в сравнение с предишни проучвания, дали тези данни действително отразяват „липса на доверие“?

Ясно е, че не става дума за обща враждебност срещу данъците, преразпр (2) еделението на богатството, солидарността, качествените обществени услуги, нито дори срещу финансирането на сдруженията с обществена полза. Реалното недоволство, наблюдавано сред някои данъкоплатци, което разколебава положителното им отношение към фиска, се развива по две класически направления – по линията на строгата отчетност и основателността на разходите (за какво се харчат парите ни?) и по линията на справедливото облагане (кой плаща и в какви размери?).

Един пример. Ако „допълнително данъчно облагане“ се изисква за изплащане на дълга, някои с право ще се запитат дали голяма част от този дълг не е неоснователен (2)? И дали затягането на коланите, уж предназначено да намали дълга, не постига обратен ефект, като междувременно жертва обществените услуги, към които гражданите са силно привързани? И защо дългът продължава да расте, въпреки всичките тези години на строги икономии?

Друг пример. През 2013 г. броят на данъчно задължените лица се увеличи с повече от милион. Това се обяснява с факта, че министър-председателят Франсоа Фийон замрази индексирането на скàлата за облагане в края на 2011 г. – мярка, която ще бъде прекратена през 2014 г. Нищо обаче не пречеше на сегашното правителство да я отмени година по-рано. Друга несправедливост бе решението на президента Франсоа Оланд да поднесе огромен данъчен подарък на фирмите, без всякаква компенсация от тяхна страна. Става дума за „пакта за конкурентоспособност“ (и произтичащото от него данъчно облекчение „за конкурентоспособност и заетост“) на стойност 10 милиарда евро през 2014 г. и 20 милиарда през 2015 и следващите години. Подаръкът бе отчасти финансиран чрез… увеличаване на данъка върху добавената стойност (ДДС) – типично несправедлив данък. Всъщност основната част от предвидените увеличения на данъчната тежест през 2014 г. ще падне върху домакинствата. От което следва, че източник на антифискалния гняв е отчасти… намалението на задължителните вноски в полза на фирмите.

Според проучванията на икономиста Томас Пикети (3), най-богатите плащат пропорционално по-малко данъци, в сравнение с хората от народа и средната класа. това е така поради броя и огромните възможности за данъчните отстъпки, които ползват богатите. Подобно на големите фирми, те масово практикуват данъчните измами и укриват данъци. Във Франция предполагаемата загуба възлиза най-малко на 60 до 80 милиарда евро годишно.

Повечето от гражданите обаче не подозират (тъй като пресата рядко им го съобщава), че приходите в хазната, 90% от които произлизат от данъци, значително намаляха като процент от брутния вътрешен продукт (БВП) в периода 1980-2009 г., след което леко се покачиха. В периода 1980-1987 г. приходите на държавата представляваха 22% от БВП. След това започна пропадането: 20% средно от 1990 до 2001 г. Историческото дъно от 15,3% беше достигнато през 2009 г. През 2012 г. отново се покачиха до 16,8%. Вярно е, че данъчните приходи намаляха поради кризата, но е видно също, че тенденцията на спадане е започнала много порано. През 2000-2001 г. Лоран Фабиюс, тогава министър на икономиката, финансите и промишлеността, се прояви като шампион на фискалното орязване: *„За левицата рискът да бъде победена от десницата е по-малък, отколкото опасността да загуби властта заради данъчните тежести“*, писа той на 25 август 1999 г. във вестник *Монд*. Данъците бяха намалени, но левицата бе победена от десницата през 2002 г.

Преди да се преразпределя, трябва да се разпределя

След като пое отново властта през 2002 г., десницата се втурна по разчистения път, като се опря на няколко изключително ефикасни средства. Данъчните отстъпки и подаръци, промените в скàлата и процентите на облагане свършиха подривната си дейност в полза на 10-те процента най-богати. А в още по-голяма степен – в полза на единия процент най-състоятелни и на големите компании. Най-високата ставка за данъчно облагане (4) се стопи от 65% през 1986 г. на 40% през последните години, корпоративният данък спадна от 45% на 33%. При това само на книга. Големите компании разполагат с изключително ефикасен инструментариум за избягване на „удръжките“ (5) – четиридесетте най-богати компании на френската борса плащат реално 8% данък. За малките предприятия той е 28%.

В същото време местните данъци се увеличиха, но това не компенсира историческия спад в приходите на държавата до 2009 г. Между 1980 и 2009 г. публичните приходи намаляха общо с около 3 пункта от БВТ, т.е. с 60 милиарда днешни евро. Това се равнява на приходите от данък общ доход през 2012 г.

Как да си обясним усещането за „прекомерен“ ръст на данъците, след като от 80-те години насам ярко се очертава тенденция към намаляване на процента спрямо националното богатство? Това усещане е подсилвано от основните медии, но не е лишено от основания. За него съществуват няколко обяснения.

На първо място, най-значителните намаления в периода 2000-2009 г. бяха най-вече в полза на 10-те процента най-богати. Затова не трябва да се учудваме, че мнозинството от хората не ги отчитат…

На второ място, умереното увеличение след историческия минимум през 2009 г. изглежда значително. Може би защото, макар да компен-

*Икономист.

(1) „Désarmement fiscal“ (Данъчно разоръжаване), *Les Echos*, Париж, 28 октомври 2013.

(2) Вж. „Дългът ли, какъвто дъла?“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 7 юни 2012.

(3) Camille Landais, Thomas Piketty, Emmanuel Saez, *Pour la révolution fiscale. Un impôt sur le revenu pour le XXIe siècle* (За фискална революция. Данък върху доходите за XXI век), Seuil, Париж, 2011.

(4) Данъчен процент, приложим за данъкоплатците с най-високи доходи.

(5) Вж. Кристин Жакс, „На кого тежат работодателските вноски?“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 15 ноември 2012.

ФИСКАЛНА РЕФОРМА

реална несправедливост

сира само частично намалените приходи от данъците, то се провежда в обстановка на строги икономии, които не засягат най-богатите. Дори най-страстните защитници на принципа на данъка като инструмент на солидарност не могат да го приемат безкритично.

И накрая, значителна част от хората със средни и ниски доходи просто не успяват да държат двата края. Те страдат от политиката на строги икономии в заплащането на труда и в обществените услуги, от увеличените неизбежни разходи за жилище, такси, енергия и транспорт. Когато данъците почукат на вратата, а в същото време се говори за бюджетни облекчения за фирмите през 2014 г., тази част от населението смята, че „това вече е непоносимо“. И предишните намаления, и неотдавнашните увеличения се считат за неоправдани. Те съвсем разбираемо създават чувството за несправедливост, а то е подкрепено и от числата.

Но „дискусиите“ обикновено отбягват един друг въпрос, неудобен за мнозина. Взирането в несправедливото данъчно облагане, колкото и да е крещящо то, води до омаловажаване на още по-крещящата несправедливост при т. нар. първично разпределение на доходите – от заплатата и от собствеността. Ако данъците не успяват да преразпределят благата, причината е в порочното им първоначално разпределение.

Преразпределящата функция на данъците би била много по-лесно осъществима в общество, където първичното разпределение е по-равностойно. Фактът, че през последните десетилетия данъкът ставаше все по-малко прогресивен (6) и дори съвсем регресивен за 1% най-богати, не се дължи единствено на политиката за намаляване на данъците и на облекченията в полза на хората с високи доходи. Дължи се и на това, че неравенството при първоначалното разпределение на богатството нарасна взривообразно. Преразпределението тича съвсем тромаво след галопиращото неравенство. Данъкът и преразпределението са безпомощни пред екстравагантните доходи – дори 75-процентна ставка не би попречила на финансовите „елити“ да си заделят за „компенсация“ два пъти по-големи доходи…

Да се демократизира икономиката

РИЧАРД Уилкинсън, съавтор на книгата *Защо равенството е най-добро за всички* (Pourquoi l'égalité est meilleure pour tous, Les Petits Matins, 2013), обяснява защо не бива да се очаква данъкът да свърши всичко за намаляване на неравенството – теза, която свързва с идеите на Пикети: *„Вярно е, че данъкът трябва да е по-прогресивен, че трябва да се води борба срещу данъчните измами и т.н., но този подход за намаляване на неравенството страда от някои слабости. При следващата политическа промяна, подобни мерки могат да бъдат премахнати за месец. Ако обаче намалите неравенството преди облагането, като демократизирате икономиката и предприятията, нещата се променят из основи. Ето защо трябва да се демократизира икономиката, да се развива паралелно секторът на кооперациите, взаимоспомагателните каси и др.“* (7)

Казано по-общо, без стратегия за възстановяване на контрола върху финансите и ограничаване на рентата на акционерите, без екологичен и социален преход, без приличен минимален доход, съчетан с приемлив максимален доход (8), без разпределение на труда между повече хора като основен инструмент на пълната заетост, и най-вече без дълбока демократизация на икономиката, всяка фискална реформа, дори най-добре насочената, е осъдена да доведе само до нетрайни и обратими резултати. Или, в най-лошия случай, до избухване на оркестрирани протести по модела на „прелялата чаша“.

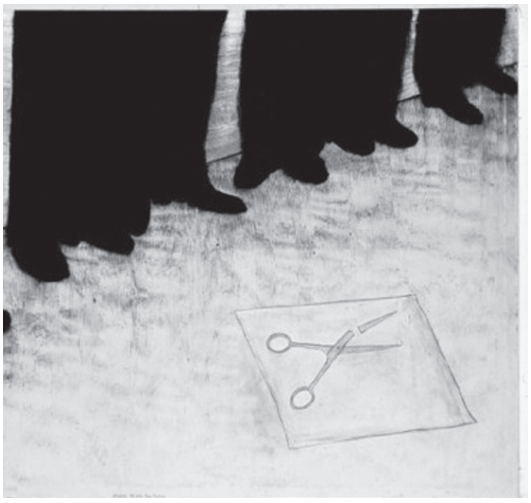
Справедлив данък в система, която подхранва несправедливостта, е непостижима мечта. За предпочитане е справедлив данък като част от политика на равнопоставеност.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Станимир Делчев

(6) Прогресивното облагане означава по-високите доходи да се облагат с по-висока процентна ставка.

(7) „L'égalité est meilleure pour tous“, y compris pour l'environnement!“ („Равенството е по-добро за всички“, включително за околната среда), 29 октомври 2013, http://think-tank.fnh.org.

(8) Вж. Сам Пицигати, „Да се въведе таван на доходите, една американска идея“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 2 февруари 2012.

MAX NEUMANN

ЗА КАПИТАЛИЗМА И ПРИЛЕПИТЕ

Да създаваме богатство, не стойност

(От стр. 3)

Занапред трудът вече нямало да произвежда стойност, която щяла *„да се формира главно в обръщението“* (4) на капитала. Единственият изход щял да бъде да се следва трансформацията на капитализма, който обещава на всеки трудещ се възможност „да се възпроизвежда“, като същевременно се осигуряват средства за живот на всички, които системата все пак изхвърля. А не да се гони пълна заетост, която е непостижима и освен това противоречи на целта за еманципация по отношение на труда.

Но тази теза на познавателния капитализъм повдига редица въпроси. Най-важният се отнася до разграничението между богатство и стойност или между потребителска и разменна стойност. С увеличаването на производителността на труда и намаляването на труда, който Маркс нарича „жив“ – за него това е *„тавтологичен израз“* (5) – разменната стойност на стоките също намалява в съответствие със закона за стойността. Така се установява все по-голяма дистанция между труда и създаваните богатства, т.е. между труда и потребителните стойности, без това да означава отдалечаване между труда и разменната стойност.

Новото противоречие на капитализма е стремежът му да трансформира знанието в капитал, който се остойностява. Има най-малко две пречки пред това начинание.

Първата е трудно присвоимият характер на знанието само по себе си, тъй като то се ражда от човешкия ум и не може да му бъде отнето. Единствено използването на знанието е лесно присвоимо и тогава патентът налага забрана или води до плащане на права. Като се изключи този случай, знанието е пример за колективно или общо благо дори в смисъла, в който го определят икономистите неокласици. То се подчинява на правилата за неизключване (не може, например, да лишиш някого от използването на нощното осветление по улиците) и за липса на съперничество (използването му от някого не пречи на използването му от другиго).

Втората пречка пред присвояването на знанията от страната на капитала е рискът за тяхното разпространение и разширение. Социализирането на производството и на предаването на знанията влиза в противоречие с тяхното частно присвояване. Това противоречие е в сърцевината на кризата на съвременния капитализъм, който изпитва трудности да накара знанието да функционира като капитал, т.е. да го превърне в стока, която носи печалба. Мъчи се да го направи, но не може да мине без работната сила, която носи знанието.

След като се признава, че за да се спази норма от друго естество, е възможно да се определи цена, която да не носи задължително достатъчна рентабилност на капитала, навлизаме в регистър, който, макар и паричен, става нетърговски. В това отношение производството на нетърговски услуги, като общественото образование и здравеопазване, трябва да се счита като резултат от производителния труд на лицата, които изпълняват тези задачи (6). Следователно, нетърговското благо не се изважда от търговската дейност. То е един плюс, произтичащ от общественото решение да се използват за нестопански цели налични работни сили, съоръжения и ресурси. То е социализирано два пъти. Първо, чрез решението да се използват колективно производствени мощности и, второ, да се разпредели социално бремето на плащането посредством данъка.

Либералната теория смесва богатство и стойност и се опитва да сведе всяка стойност до тази, предназначена за капитала. От една страна, стойността на търговската продукция се управлява от необходимия труд, който се признава от пазара. Но от друга, признаването на производствения характер на труда, полаган в нетърговската сфера, участва в преопределянето на богатството и стойността, необходими, за да се възпре процесът на превръщане на обществото в пазар.

Този труд отговаря на социални потребности, които не са стока. Освен това допринася за благосъстоянието – онзи друг вид богатство, което излиза извън рамката на стойността в икономическия смисъл. От тази гледна точка социализираното богатство не е по-малко богатство от частното богатство, а точно обратно. Когато се ограничи пространството на стоката, става възможно да се разшири пространството на социално създадената безвъзмездност, тоест, на човешки дейности, които въпреки че имат определена стойност, нямат пазарна цена. Това в крайна сметка позволява да се запазят природните блага и социалните връзки, които пък са безценни.

ЖАН-МАРИ АРИБЕ
LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Мария Петрикова

(4) Yann Moulier Boutang, *L'Abeille et l'Economiste* (Пчелата и икономистът), Carnets Nord, Париж, 2000.

(5) Karl Marx, *Manuscrits de 1857-1858. Grundrisse* (Ръкописи 1857-1858. Въведение към Критика на политическата икономия), том II, Editions sociales, Париж, 1980.

(6) Вж. „Забравените добродетели на нестопанската дейност“, *Монд дипломатик*, ноември 2008.

LE MONDE diplomatique
българско издание

Страна от ключово значение, разделена между Изтока и Запада

Украйна излиза от европейската орбита

В края на ноември, няколко дни преди подписването на споразумение за асоцииране с Европейския съюз, Киев, по настоятелна молба на Москва, изненадващо прекъсна преговорите. Притисната между две сили, които виждат в нея ту голям пазар, ту геополитическа пионка, Украйна криволичи по тясна пътека.

Масова демонстрация на Площада на независимостта в Киев, 1 декември 2013. Снимка БГНЕС.

Себастиан Гобер*

„*ИСКАМЕ европейска интеграция! Украйна е в Европа!*“ Вечерта на 21 ноември страстите се разгорещиха на Площада на независимостта в украинската столица Киев. Повече от хиляда протестиращи са решили да прекарат тук нощта в привидно спонтанен излик на недоволство, който някои бързат да нарекат „втора революция“. Преди девет години, на 22 ноември 2004 г., именно тук бяха разпънати първите палатки на гражданското протестно движение, което се превърна в „оранжевата революция“. Както и тогава, президентът Виктор Янукович е в прицела на недоволните. Сега обаче причината не са фалшифицирани избори. „*Правителството реши да спре всички подготвителни действия по подписването на споразумение за асоцииране с Европейския съюз, което трябваше да се състои след няколко дни във Вилнюс*“, обяснява 21-годишният Андрий, студент в Киевския университет „Тарас Шевченко“. „*Вместо това то настоя министрите в кабинета да засилят сътрудничеството със страните от Общността на независимите държави, бивши републики на СССР!*“, възмущава се той.

Именно в рамките на Източното партньорство Украйна бе договорила с Европейския съюз споразумение за асоцииране. Стартиралата през 2009 г. инициатива цели да насърчи сближаването на шест бивши съветски републики с Европейския съюз чрез сключване на амбициозни споразумения за асоцииране с политически, институционни и икономически последици. От шестте страни, Азербайджан, Армения и Беларус не са напреднали особено в преговорите. За сметка на това Грузия и Молдова, след като превърнаха европейската си интеграция в дългосрочен приоритет, са на път да парафират съответните споразумения.

Заплахи от Кремъл

След като преодоля този първи етап през март 2012 г., Украйна се готвеше да подпише окончателен документ по време на срещата на върха във Вилнюс на 28 и 29 ноември. Тя дори бе основната страна в партньорството. За инвеститорите и анализаторите от Брюксел бившата съветска република, със своите близо 46 милиона души население, е истинска златна мина пред вратите на Европейския съюз в областта на икономиката, земеделието и енергетиката. Много проучвания предричаха, че една зона за свободна търговия би разкрила нечувани перспективи за икономически растеж, след като се модернизират производствените структури и се оздрави бизнес средата. Според Катрин Аштън, върховен представител на Европейския съюз по въпросите на външните работи, „*Украйна изгуби много*“ с отказа си да подпише споразумението.

Налаганите от Брюксел структурни реформи в индустрията и сектора на услугите, както и високата конкуренция на европейските продукти, изискват от украинците големи усилия, или иначе казано – жертви за приспособяване, без Европейският съюз да предлага значими финансови компенсации. Като официално оправдание да бъдат спрени преговорите се изтъква впрочем стремежът към „*сигурност*“ за икономиката на страната. „*Тези споразумения за асоцииране се вписват в един вид колониален начин на мислене, тъй като много различни страни се третират по един и същи начин*, признава западен дипломат в Киев, пожелал анонимност. *Приемането на европейските норми и отварянето на пазарите, което се иска от страната, са много по-изгодни за европейските инвеститори, отколкото за украинските предприемачи.*“ Следователно Европейският съюз също загуби много…

В дипломатически план Брюксел претърпя поражение. Без Украйна, която е основна карта в регионалната геополитика, Източното партньорство и перспективите за европеизация и стабилизация на източноевропейските съседи на Съюза изглеждат доста зле. „*Оскарът за политика трябва да бъде даден на Владимир Путин*“, подхвърля бившият президент Виктор Юшченко. Руският президент, който счита Киев за историческата и духовна люлка на Русия, в действителност се противопоставя публично на всякакво сближаване с Брюксел. Освен това той насърчи силно В. Янукович да се присъедини към митническия съюз на Руската федерация, Беларус и Казахстан, първа стъпка към създаване на широк евроазиатски съюз, който се предвижда да бъде установен до 2015 г. Подобни проекти очевидно са несъвместими с установяването на зона за свободна търговия между Украйна и Европейския съюз в резултат на споразумението за асоцииране.

Кремъл обеща на своя съсед значителни предимства, в случай че се обвърже с Москва. Той също зачести предупрежденията за възможни финансови и етнокултурни напрежения, както и за конфликти, свързани с природния газ. В края на юли руските власти забраниха продажбата на украински шоколад на територията на страната, а в средата на август обявиха, че блокират търговията с всички украински продукти. В тази връзка Сергей Глазиев, един от съветниците на президента Путин, съобщи, че се предвижда налагане на постоянен строг контрол, ако Украйна вземе „*самоубийственото решение*“ да подпише споразумение за асоцииране. „*Всички знаят, че Кремъл смята Украйна за ключова страна в своя проект за евроазиатска интеграция*“, признава Владимир Олейник, депутат от Партията на регионите, която има мнозинство в украинския парламент. „*Но да действаш по този начин не е цивилизовано поведение към партньор.*“

Да се избягва всякаква външна намеса

ВЪПРЕКИ ЧЕ компрометира в дългосрочен план европейските перспективи пред страната си, Виктор Янукович не пое обаче ангажимент Украйна да се присъедини към скъпия на Москва митнически съюз. „*Президентът и олигарсите от неговия „Донецки клан“ са националисти по отношение на икономиката. Те не искат да отстъпят своя суверенитет нито на Европейския съюз, нито на Русия*“, обяснява Тарас Кузио, изследовател от Висшата школа за международни проучвания във Вашингтон. „*Те искат да живеят в една държава от преди глобализацията*“, без външна намеса от страна на Москва или Брюксел. „Фамилията“, т. е. близките на силно авторитарния Виктор Янукович, затяга от няколко месеца своя диктат над Украйна и се опитва да попречи на която и да било външна сила да оспорва придобитото от нея в икономиката, политиката или съдебната система.

Протакането на проблема с Юлия Тимошенко, бившата министър-председателка, която е в затвора от 2011 г. за злоупотреба с власт и за чието освобождаване Европейският съюз безуспешно настоява, илюстрира една форма на т. нар. от Джордж Оруел *двойно мислене*, споделя Т. Кузио. Непрекъснато се вземат половинчати решения, които позволяват на украинската изпълнителна власт да лавира между Брюксел и Москва и да избягва решаването на основните проблеми, разяждащи обществото. В Киев границите между национална автономност и политика на изолиране се размиват.

Le Monde diplomatique
Превод Ивайло Буров

* Журналист.

Вестник „МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ

Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ

Редактори
Дора Чичкова,
Павлина Колева

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломация“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.

Във Франция вестникът се издава от *SA Le Monde diplomatique*, в което акционери са *SA Le Monde*, Асоциация *Gunter Holzmann* и Асоциацията на приятелите на *Le Monde diplomatique*.

Директор
Serge HALIMI

Главен редактор
Pierre RIMBERT

Основател:
Hubert BEUVE-MÉRY
Предишни директори:
François HONTI (1954–1972),
Claude JULIEN (1973–1990),
Ignacio RAMONET (1990–2008)

За контакт с българската редакция:
София –1000, ул. „Позитано“ 20 А
Вестник „Дума“ (*Монд дипломатик* – българско издание)
тел. +359 2 8773447 e-mail: lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

Очаквайте следващия брой на 19 декември 2013 г.

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 5 ДЕКЕМВРИ 2013

Звученето на световната чалга

Както днес изглежда, че обществото не е в състояние да намери изход, изведнъж най-ненадейно ще вземе да се окаже, че го е намерило

Проф. Чавдар НИКОЛОВ

Пазарът безспорно е общност. Но той не е нито единствената, нито най-важната общност, както системно ни внушават привържениците на неолибералната антиутопия. В каквато експериментално, в качеството на лабораторни опитни зайчета, ни заставиха да живеем у нас.

Обществото, нацията, цивилизацията, човечеството се явяват общности от много по-висш ранг. Те неслучайно, в развития световен сегмент, рядко разчитат на механизмите на пазарна саморегулация, които ако действат, действат с охлювно темпо, а напротив, активно, често изпреварващо, налагат правила и норми. Неслучайно справянето с пазарните провали като монополизацията и картелизацията идва "отвън" и "отгоре". По подобен начин доказано може успешно да функционира опазването на околната среда, възпроизводството на природните ресурси. При фундаменталните научни пробиви, при изграждането на базовата инфраструктура, при образованието и здравеопазването ролята на пазара в развитите европейски страни по дефиниция е подчинена или в много голяма степен умишлено игнорирана.

Една състоятелна

национална стратегия

естествено иманентно включва пазарния напредък, заемането на съответни ниши, разширяването им и "дълбаването в тях", но съдържанието й далеч не се изчерпва само с това. Последователното нарастване на благосъстоянието на цялото общество, неговото стабилно възпроизводство в бъдеще, непрекъснатото повишаване на образователното и квалификационното равнище, подобряването на здравния статус на населението, укрепването на социалната сигурност, относително равномерното териториално развитие, прогресът в културата, смисленото оползотворяване на свободното време са тук не по-малко значими есенциални компоненти.

Безсребърниците са рядко явление в човешката история, но именно те и техните безспорни приноси дават най-убедителните аргументи срещу обяснението на цялото човешко мироздание чрез пазара. Бащата на съвременната енергетика, произвеждаща променлив ток, и на основните машини, работещи на него, великият Никола Тесла, е завършил дните си в оскъдица, защото през Голямата депресия, за да помогне на компанията "Уестингхауз", доброволно се е отказал от получаването на лицензни дивиденти.

Парите, придобиването и харченето им в големи количества, безспорната власт, която се упражнява посредством тях, не са единствената мотивация в поведението на хората. Погледнати под предубеден ракурс от такъв сорт, напълно биха се обезсмислили всички вековни културни натрупвания, целият дух на хуманизма, непреходно стойностното в общочовешката ценностна система. А би останала да звучи единствено една многоаспектна всесветовна чалга, каквато съвсем не липсва не само по нашите масмедии.

Човешката същност е нещо твърде интегрално комплексно, неоднозначно, комплицирано и откровено загадъчно, за да се отвори простичко, по Остап Бендеровски, с ключа на пазара и пазарните механизми.

Такъв подход примитивизира

вулгаризира, дори "приматизира", неотклонно връща историческия часовник назад към ранния капитализъм, феодализма, робовладелството... Препратките в контекста са не една и две.

Актуалната модерност след Голямата рецесия, в годините

след последната световна финансово-икономическа криза, видимо трудно се разделя с тридесетте години неолиберално пиянство. Въпросният световен проект бе истинска "голяма конспирация", огромна и донякъде успешна инвестиция в това "на бедните да бъде продадена идеологията на богатите". Но именно като такъв той предпрограмира настъпилата понастоящем не само за България фаза, а може би дори епоха, на нестихващи обществени радикални противоречия, несъгласия, протести, открити недоволства, разделения.

Социалното закономерно настоява за реконструкция на неговите права след последователното им орязване от рейгъномиката и тачъризма. "Обуздания капитализъм", "капитализмът с човешко лице", характерен повече за 70-те и 80-те години на миналия век, донякъде парадоксално се откроява като "светло бъдеще" за съвременността, като интелектуална алтернатива на реакционно десните рецепти, многолетно и интензивно предлагани и налагани от "финансовия капитализъм". Засега трябва да се признае, че масовата обществена съпротива не разполага с (и затова не изповядва) цялостна и последователна конструктивна идеология. На "възмутените" и "окупиращите" някак си изконно им липсваше градивен подход, логично анализаторите ги сравняваха с хипи движенията от 60-те години на XX век и им предричаха подобна съдба.

Но така или иначе, опитно е потвърдено, че натрупването на напрежения в обществата не може да продължи безкрайно.

„Революциите отгоре"

са за предпочитане, но не винаги са възможни на практика поради ред конкретни субективни и обективни причини. Някъде в развития свят традиционните партии ще могат през идните години "да вземат завоя", другаде евентуално не, там новите тенденции по необходимост и по естествен път ще се поемат от нововъзникнали организации и движения.

В периферията обаче големите обществени сътресения и рискованите социални разлюлявания съвсем не са изключени. Затова тук именно потребността от държавници сега е най-голяма. Нестабилността непосредствено заплашва съществуването на самите държави, и на това място не става дума, както на пръв поглед може да се приеме, само за страни като Либия, Ирак, Сирия, даже за Египет, или за Македония и Босна и Херцеговина от Балканския регион например. Държавността се намира под огромна заплаха и у нас, в България.

Мафиотските сраствания в политиката, погубеното чувство за справедливост в обществото, безотговорността на партийния елит, моралният разпад, дългогодишното стопанско буксуване, нарастващите стимули за емиграция обективно катализират перманентни изблици на неудовлетвореност и противопоставяния. Циклично появяващият се публично апел за чисти съвести и ръце за сетен път свидетелства за наличието на огромен нерешен социален проблем на развитието. Който по никой начин няма да бъде приключен "нестратегически", с дребни отстъпки под натиска на улицата.

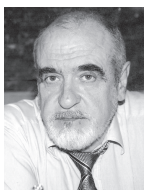
Илюзия е да се очаква олигархията да еволюира към отговорност, мошениците сами да решат да се вкарат в "правата вяра", далавераджиите да се откажат от паразитирането, партийните интриганти да започнат "от понеделник" да действат прозрачно. Въпросът е тези среди от един момент нататък да се почувстват притеснени, постоянно в прицела и под натиска на общественото внимание, като така постепенно бъде демонтирана обстановката на нагла вседозволеност и безнаказаност. Според завета на великия поет трябва да започнем най-после настойчиво да питаме всеки от властващите и готовите да властват парвенюта "... колко души е изгорил живи, сироти колко той е ограбил и пред олтара бога измамил..." Алтернатива на въпросното питане вече без съмнение е предизвестеният по всички възможни линии нехипотетичен край на българската държавност.

Обичайните досега

сценаристи на прехода

стават все по-неуместни, безсилието им е видимо, идеите им са изтъркани от многократна употреба. Както днес изглежда, че обществото не е в състояние да намери изход, изведнъж най-ненадейно ще вземе да се окаже, че го е намерило. И дано този път изходът да не се окаже псевдоизход, сиреч да не е свързан с появата от нищото на поредния непогрешим месия, който да бъде затрупан до ушите от греховете си за по-малко от един мандат. Просто за това, вече видяно и живяно, България вече не разполага с време.

Още за вота и глобата от 200 лева

Лозан ТАКЕВ

Твърде напористият и все още не съвсем опитен народен представител от Коалиция за България Страхил Ангелов предлага драстично 200 лева глоба, ако народният избирател не упражни демократичното си право на вот. И демократично му отнема 200 лева за негласуване... Както било примерно в Швеция, Белгия, Гърция... Там било задължително.

Българският избирател, който получава горе-долу толкова лева месечно и сега упражнява правото си на глас, няма да бъде глобен. Този път ще гласува не само по собствено убеждение, а и по демократична принуда. На колебаещия се ще му кажат: "А ти, като знаеш, че е доброволно гласуването, защо не гласуваш, бе?" А ще има и много такива, на които ще им е все едно дали ще отделят еднодневните си джобни за глоба и пак няма да отидат до изборната урна при каквито и да са избори - особено за европейски парламент, които са най-близо...

Според софийския депутат демократичната съвест ще се отприщи единствено насила. Затова той ще внесе подобно предложение и парите от санкцията ще се влеят в общинските бюджети... Ангелов предлага по този начин актуализация на избирателните списъци и се надява, че именно така ще се сложи край на "мъртвите души", а също и на покойниците, които все още пълнят избирателните списъци и правят актуална епиграмата ми: "И европейците тръпнат/друг път не видели/в едно да гласуват живи и умрели..."

Не знам защо ей така в прав текст ми хрумна и друга идея като реплика на цитираната. А защо не пресечем излишните досегашни разходи в размер на десетки, а даже и стотици милиони български лева за предизборни прищявки - балончета, пластмасови чашки и поставки за чашки за кафе, свирки, видеостени, кремчета и вазелинчета, запалки, химикалки, шапки, фланелки, скъпоплатени чалгаджийки, "комици", сатирици, певци, музиканти, кебапчета, бири, скъпоструващи медийни проучвания и реклами, и вместо тях всеки избирател, който упражни правото си на глас, примерно получи бонус от 50 лева. Без това да се приравнява с купуване и продаване на гласове, което, знаем, е престъпление!

А изчислете сега няма ли поне 80-90% да скочи избирателната активност! И всичко това ще струва само някакви си 15-20 милиона лева. Или една трета, че и по-малко от действителните други разходи... Но пък вотът ще е по-реален при подобен вариант и без да има санкция, преследване... В другия случай отново протестиращите и окупиращите ще са повече и без да са отишли до изборната секция. Направете си труда и попитайте днешните протестъри и окупатори дали са гласували в последните няколко избори. У нас има разделна демокрация. Едни гласуват, други коментират, трети протестират, окупират, борят се за нов морал, без и да са помирисали от стария... И петдесетте лева си ги взимат пак по свой начин - било като ранобудни, било като ранопиещи кафе пред парламента, с танци, песни, свирки, с вувузели и скандирания, мятане на яйца и домати, кичейки се с определения, че са умни, образовани, интелигентни, принуждавайки ни да ги подкрепяме като наши деца, като студенти, като хора, които искат да живеят в една друга България, която ние не сме и сънували!

Имате право на дуплика, ако не споделяте предложението ми, ако ви се вижда неуместно, цинично или каквото и да е противно на моето. Изборният кодекс рано или по-късно влиза в парламентарни комисии и зали и скоро може би ще има свой нов прочит - и на първо, и на второ четене...

Въпроси

Можем ли без полиция

Може ли една страна без полиция и войска. Лоша ли е полицията и свирепа, както се изразяват някои граждани? Полицията служи да поддържане на обществения ред и справяне с безредиците. Напоследък гледам по телевизионните канали на какви унижения са подложени българските полицаи. Някои граждани вдигат олелия до Бога, че полицията биела техните деца. Питам тези граждани, полицаите чии деца са. Те не са ли наши деца. Така ли трябва да постъпваме с тях. Това не е ли обидно за една страна и една нация?

Държава, в която няма ред, законност и сигурност, никой чужденец не прави инвестиции и никой не хвърля парите си в огъня. Полицията пази нашия живот, имущество и спокойствие. Какво стана през последните 24 години преход. Домовете ни се превърнаха в затвори с железни решетки и блиндирани врати.

Полицията стана безсилна. Те арестуват, а органите на съда пускат престъпниците от другата врата и започват безкрайните дела, които след година-две биват прекратявани поради липса на доказателства.

Полицията в съседна Гърция и Турция дали е така снизходителна към безредиците и протестите като нашата?

Някои граждани правят на въпрос това, че полицаите спели в луксозен хотел в София. А къде да си починат - в някоя столична казарма ли? Те не са ли хора? Те нямат ли семейства? Не са ли те синове и бащи? Не са ли те кръв от нашата кръв? Не трябва ли да имаме уважение към тях, както е в другите страни в Европа?

Хасан Алиев ХАСАНОВ,
с. Горна Кула, Крумовград

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

Когато чувате „червени боклуци”, как се чувствате

Открито писмо до професор Близнашки

Уважаеми г-н Професоре,

Следя с интерес вашите изяви по електронните медии. С особен патос вие, членът на Националния съвет защитавате стачкуващите, в това число и “ранобудните студенти”, окупирали Софийския университет. Подкрепяте ги в исканията за оставка на законно избраните парламент и правителство на Пламен Орешарски. Вие, г-н Близнашки, искате оставката на правителството, което е съставено с мандата на вашата партия - БСП, или тя вече не е вашата партия?

Вие сте преподавател по конституционно право. Защо не научихте студентите - прависти, че съгласно Конституцията всички граждани имат равни права, независимо от пол, раса, вероизповедание и че никой няма право да нарушава правата на другите. Та нали правата на гражданите са неотменими?

Г-н професоре, като застават на страната на “ранобудните студенти”, защо не им изясните, че университетът не е място за политически дейности?

Що за искане е това, че са за смяна на политическата система и че са против политическите партии. Политическа система без партии засега не е известна. Обратното означава пълна анархия. Ето защо искането “Оставка” нищо не означава.

Когато чувате виковете “червени боклуци”, вие как се чувствате? Като член на БСП вие от “червените боклуци” ли сте? Не сте ли притеснен от плаката, зад който и вие крачихте - “Чака Ви съдбата на Чаушеску”? За кого умните, красивите и интелигентните са определили тази съдба - за “червените боклуци” ли?

Тази омраза, която се насажда, това абсурдно разделение на умни, красиви, интелигентни, на качествени и некачествени, на значими и незначителни, на морални и неморални - по думите на вашия колега проф. Людмил Георгиев е един “откровен фашизъм, зле преведен при това”.

Г-н Близнашки, крачейки в челните редици на протестиращите, не се ли притеснявате от насочените пръсти надолу? Още от времената на Римската империя това е означавало, означава и днес смърт. Чия смърт се иска? Тази на “червения боклук” многоуважаемия Анжел Вагенщайн, публикувал неотдавна “Отворено писмо до един непознат студент”. Та той нееднократно се е изправял пред смъртта. “Червен боклук” ли е световноизвестният поет Валери Петров? Носителите на новия морал, новите “Будители” и неговата смърт ли искат? Г-н Близнашки, не е ли по-морално сам да напуснете НС на БСП?

Няколко въпроса към ИБ и социалистите от ОПО, в която членува г-н Близнашки:

Другари, вие одобрявате ли действията на члена на вашата ПО г-н Близнашки? Ако не, защо досега не се разграничихте? Защо не му предложихте да напусне БСП, след като работи против нея?

Много са проблемите, по които студентите с основание биха протестирали. Има нерешени проблеми, свързани с условията на живот в студентските общежития, по реда и сигурността в Студентския град - станал арена на побоища и няколко убийства. Проблеми, свързани с качеството на висшето образование, нарастващите такси за обучение и ширещата се корупция и т.н.

Какъв е изходът за решаване на тези проблеми? В диалог с правителството, в диалог с министър Клисарова. Защо се отказва този диалог?

Що се касае за политическите им искания, те могат да се реализират по напълно законен начин в следващите редовни или предсрочни избори. Къде бяха протестиращите студенти на неотдавна проведените предсрочни избори? Защо ги проспаха? Ще ви Кажа, че избори незабавно и сега не са във ваш интерес, защото просто не сте готови.

Успех ви пожелава един от “червените боклуци”

Съби Андреев ДИМИТРОВ,
гр. София

Съвремие

Диктатурата на улицата

Вече няколко месеца в София има протести. Вярно затихващи, но има. И какво е мотото на протестите? Оставка! И защо това правителство е предизвикало “гибелния гняв на Ахила Пелеев”?

Вярно, че нашите управници извършиха много грешки и са виновни пред българския народ. Но не може всичко да се стовари на гърба на кабинета на Пламен Орешарски, който няма нищо общо с това. И да се подбират неприемливи форми на протест. Адвокатската ми професия винаги ме е задължавала да се противопоставям на срещаното полицейско насилие. Но не мога да оправдавам полицейската ненамеса при нарушения на обществения ред.

И какъв е “мандатоносителят” на тези протести, за да са толкова напористи да завземат властта. Колкото и да се спори, че парламентът не “представлява” в действителност народа, макар че е бил избран от него, още по-малко пък протестиращите могат да претендират, че имат някакви упълномощавания. Явно те искат да създадат някаква “диктатура на улицата”, която да дойде на мястото на “диктатурата на пролетариата”, при която живяхме 45 години.

Адв. Антон ЧАКЪРОВ, Стара Загора

(Л)Афоризми

Лошо е, когато затягат колана и тия, на които сме вързани в кърпа.

Някои, като нямат какво да правят, правят го на почивки.

Пази Боже от шопари, които не крият свинщините си!

Славейче пее, Парата да живее, кукувица кука - народът на боклука!

Пречупен гръбнак, не яде... качамак.

Всяка нация изгаря в огъня на омраза, която от най-високо ниво се разпалва.

За да ти се чуе по-бързо името, зависи от кои медии те интервюират.

Как да минават номерата ни пред Европа, като по всичко сме на опашката ѝ.

Хубаво нещо е езикът, стига да са му останали зъби да го пазят.

Трифон ЕФРЕМОВ,
Казанлък

Предложение

Мандати и Избирателен кодекс

Моето предложение е да се определя Националната избирателна квота от ЦИК и така отпадат всички възможности за манипулации на мандатите. Изчислителният център отпада и се спестяват 1.5-2 млн.лв. Излъчването на мандатите става първично от Районните избирателни комисии (РИК) и вторично от ЦИК. Използват се всички действителни гласове, докато при методиката на М.Константинов - не. Решава се проблемът с гласовете от чужбина и те отиват там, закъдето са подадени, като се назначава РИК в МВнР и тя действа както останалите 32 РИК в страната. При М.Константинов някои мандати се избират с различен брой гласове от 470 до 21 000. Това той сам признава в медиите. При моята методика всеки един мандат се избира от еднакъв брой гласове.

При вторичното определяне на мандатите от ЦИК мандатите, получени от партиите, се разпределят по избирателни райони от партиите. Освен двете методики, съм разработил и смесена такава с независими кандидати и в нея отричам заложеното в чл.290 на кодекса “Районна избирателна квота”, която генерира корупция. Отново отправям апел към ръководството на парламентарната група и всички народни представители, да се отнесат отговорно към поставените въпроси и да се приеме един действително демократичен и честен Избирателен кодекс.

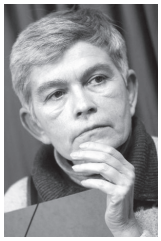
Инж. икон. Хр. ДЖУРОВ

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 5 ДЕКЕМВРИ 2013

Наръчник на хунвейбина

Велислава ДЪРЕВА

След като се провалиха гръмовно, високоморалните протестъри и окупанти, техните дълбокоетични ментори и мазни пиараджии отвориха фабриката за доноси и се отдадоха на най-долнопробен шпионлук, най-отвратително, подло душене и слухтене, най-срамно доносителство. Така бутафорната "цветна революция" навлезе в нов етап на низходящата спирала - етапът на компроматите.

Черният списък с народните врагове е публичен донос, покана за политически и граждански линч над инакомислещите.

Епизодът с двамата професори, заснет със скрита камера, е публичен донос, морален и граждански линч, жълта преса от най-мерзък вид отврат и помия.

Но!

Аз имам един драгоценен съвет към окъснелите хунвейбини:

Не спирайте до професорите, нарушили свещения окупационен режим!

Преследвайте несъгласните с вас - които и да са, където и да са!

Не се спирайте пред нищо и никого!

Носете си скритите камери!
Създайте си агентурна мрежа!
Организирайте революционни патрули!
Арестувайте неблагонадеждните!
Бъдете бдителни!
Бъдете зорки!
Бъдете неуморими!
Давайте смело!
Бъдете дръзки!
Бъдете безмилостни!
Бъдете безжалостни!
Бъдете безкомпромисни!
Шпионирайте ги навсякъде!
Преследвайте ги в тоалетната!
Изненадайте ги в спалнята!
Не им давайте да дишат!
Дъх да не си поемат!
Звук да не издадат!
Лицата си да не покажат!
Наврете ги в миша дупка!
Вгорчете дните им!
Отровете живота им!
Натъпчете в калта имената им!
Скапете скапаняците!
Подлудете ги!
Изобличавайте ги!
Дискредитирайте ги!
Опозорете ги!
Унижавайте ги!
Гаврете се с тях!
Демонизирайте ги!
Сатанизирайте ги!
Разковете ги!
Разнищете ги!
Разтерзайте ги!
Смажете ги!
Размажете ги!
Разчовечете ги!
Унищожете ги!
Убийте ги морално и граждански!
Убийте ги всякак!

Оврагаляйте ги в словесни нечистотии!

Омажете техните скверни имена и лица с катрана на клюкевината!

Нахлупете им шутовски островърхи шапки по примера на испанската инквизиция!

Коронясайте ги с кошчета за боклук!

Обесете на вратовете им убийствени дацзибао - "Червен боклук!", "Урод!", "Изрод!", "Тъпунгер!", "Цървул!", "Червена слуз!"

Организирайте публични процеси срещу тях в аулата на Алма матер! Сложете ги на подсъдимата скамейка! Нека слушат какви чудовища са те, какви изверги!

Заставете ги да се саморазобличат като врагове на народа, "безмозъчни типове", "аморални свине", "жалки алкохолици", "меки китки", "червени кучки и курви", "слуги на олигархията", "влечуги", "плъхове", "рубладжии", "савецки агенти", "варвари" и "примати"!

Да се отрекат публично от своите зловредни мисли, думи, убеждения, от себе си, от своя жалък, подъл живот!

Да се разкаят за своите гнусни, ужасяващи престъпления!

Изпепелете ги в пламъците на вашия праведен гняв!

Сварете ги живи в казана на вашия върховен морал!

Не бъдете милозливи!

Не изпитвайте и капка жал към тях!

Не се притеснявайте, че някои може да не издържат и да пукнат за всеобща радост на прогресивното човечество!

Изпратете ги на село!

Да копат картофи!

Да пасат овце!

Да ринат кочини - свине при свинете!

Забранете техните смрадни книги!

Изхвърлете ги от библиотеките!

Изгорете ги!

Организирайте пречистващо аутодафе пред парламента!

Хвърлете на кладата всички стихове, романи, пиеси, картини, филми, научни трудове на тия "мръсни червени изроди", които сеят поквара и тровят вашето непорочно съзнание!

Не жалете Левски, Ботев и Вапцаров - вашите ментори ги обявиха за терористи и престъпници, а вие ги носите като щитове пред себе си!

Разрушете червените капища и паметници!

Затворете всички книжарници!

Нека печатниците печатат само книгите на вашите нарцисоидни наставници!

Съберете в цитатник пътеводните умотворения на вашите вдъхновители!

Забранете продажбата на всякакви други книги, освен този цитатник! Нека този цитатник да е винаги до сърцето ви! Като броня!

Скандирайте го по улици и площади, на всеки ъгъл и кръстовище, в телевизора и от театралната сцена, във влакове, автобуси, маршрутки, трамваи! И в метрото също така!

Спирайте хората по улиците, четете им от цитатника, заставете ги да слушат и да се съгласяват!

Който няма цитатник, е неблагонадежден!

Който няма цитатник, е враг на народа!

Направете цитатници с твърди корици и бийте с тях враговете на народа по муцуните, докато "избиете отровата от главите им"!

Само така "чрез минимални загуби ще постигнете максимални успехи"!

Само така ще унищожите "решително, радикално, напълно и завинаги тези чудовища и демони", тези "плъхове, пуснати на свобода по улиците"!

Само така ще постигнете своята величава цел, "своя велик замисъл и ще гарантирате светлото бъдеще за сто години напред", където всички ще бъдат еднакви, ще имат еднакви мисли, ще изговарят еднакви думи, - вашите! И никакви други под страх от опозоряване!

Защото вие сте велики, недостижими и неподсъдни!

Защото вие сте великолепни, сияйни, непогрешими и безгрешни!

Защото вие сте ангели, архангели, херувими и серафими!

Защото вие сте "небесните воини" на морала, "верните стражи" на правдата!

Не сдържайте вашия клеветнически нагон!

Не пестете вашата доносническа креативност!

Бъдете верни на компроматния наратив!

Дръжте яко помийния дискурс!

Дерзайте!

И следвайте неотклонно тези напътствия, които преписах за вас от моралния кодекс на хунвейбините - храбрите "небесни воини".

Мисия Брюксел

Майдан и жълтите павета

Георги ГОТЕВ

Някои се въртят около световните събития като куче около кебапчийница. Украйна с право е в центъра на вниманието в Европа и света, защото събитията там ще имат огромни геополитически последици. И докато протестите у нас напълно колабираха, някои се надяват да им правят изкуствено дишане, сравнявайки жълтите павета с киевския площад Майдан.

България е член на ЕС. Нашият геополитически избор е направен отдавна. Но имаме кусури. Много хора са недоволни у нас, защото не са усетили ползите от членството в евросъюза. Ние сме единствената страна от последното разширяване, в която положението сега не е по-добро, отколкото на датата на членството. В Литва, където бях отново преди няколко дни, не е така. Там членството в ЕС е донесло видими ползи за всички. Не се забелязват нито голяма бедност, нито приказно богатство, като е у нас. Причината е, че там мантелитетът е съвсем друг и съответно мащабите на кражбите - също.

Но протестиращите у нас не питат кой ограби държавата, нито настояват грабежът да спре. Те викат „О-ставка" и драскат по стените „Оссиру", за да прилича на Occupy. Честно, ако предлагаха нещо конкретно, нещо много умно, може би щях да им симпатизирам. Но те не предлагат нищо.

В България проблемът е, че в парламента нямаме дясноцентристка сила. ГЕРБ на теория е такава, даже е член на ЕНП, но в действителност е популистка сила, изградена около вожд-нарцис. Затова е и цъфнала и вързала. И понеже дясноцентристите нямат представителство, организират „хепънинзи" на паветата и в аулите на Алма матер. Нещо като шамански заклинания, които обаче няма да им помогнат да получат представителство при нови избори, когато и да са те.

Освен това тези, които са приказно богати у нас и дърпат конците, имат интерес да се вдига пушилка, за да не стане дума за истинските причини на мизерията - плоднешният обир, източването и пилеенето на материалните и човешки ресурси на страната. Както върви, България се обезкървява, демографската криза вещае загиване на държавата. Но протестите не са срещу това.

Така че нека не сравняме протестите в София с тези в Киев. Казах го и по украинската телевизия, когато ми зададоха този въпрос във Вилнюс. Също така призовах киевчани да не се продават никому.

Във Вилнюс срещнах много премиери и президенти. Срещнах и Росен Плевнелиев. Появи се на срещата на ЕНП, ама много дискретно се появи. ЕНП бяха разпънали синята си пътуваща панаирджийска шатра в един хотел. Плевнелиев беше гузен, почувствах го, когато ме видя. По неговите сметки никой не е трябвало да го забележи. Защото президентът на България е надпартиен и не ходи на партийни форуми. Георги Първанов беше десет години президент и никога не е правил такива неща.

Едни птиченца ми разказаха, че на срещата на ЕНП Плевнелиев казал на другите дясноцентристки лидери, че след като подчини Украйна, Русия ще хвърли силите си за същото вътре в самия ЕС, като България е очевидна лесна жертва. И че 90% от медиите в България били собственост на руски господари. Не знам откъде президентът има такива данни, но се питам: защо не ги е представил в Съвета за национална сигурност? Защо ги пази за ЕНП? Той си знае.

Плевнелиев може би си дава сметка, че данните му са въздухарски и у нас не биха се приели сериозно, докато пред непретенциозна публика могат и да хванат дикиш. Но не обижда ли по този начин ЕНП?

Ала нима ЕНП заслужават друго, освен лежерно бъбрене? Не носят ли те голям грях за това, че ЕС е на път да изпусне Украйна, защото години наред техните непреклонни искания за освобождаването на Тимошенко бяха неизпълнимо условие, което неумолимо тласкаше Янукович в друга посока? Не беше ли унижение, че двама от зам.-председателите на ЕНП - шефът на Комисията Барозу и шефът на Съвета Ван Ромпой умоляваха Янукович да подпише във Вилнюс споразумението за асоцииране, напълно забравили за Тимошенко? Ама недейте така бе, драги другари от ЕНП. Излагате ЕС!

И, разбира се, най-голямата грешка на ЕС е, че продължава да казва на Янукович, че вратата за подписване на споразумението за асоцииране е отворена. Уважаеми лидери от Брюксел, украинците не искат Янушеску, както самите те го наричат. Едно време Западът правеше мили очи и на Чаушеску, на антисъветска основа, въпреки че ужасен тиранин в тогавашния соцлагер не е имало. Лично помня как Никсън му беше дошъл на крака в Букурещ. Впрочем къде се е скрил Обама? Не сме го чували по украинския въпрос. Сякаш САЩ нямат вече интереси в Европа.

Украинският народ се бори за избори и само след тях ще бъде честно да се взимат големите геополитически решения. Пред гласа народен и боговете трябва да млъкнат. В един момент шатрата на панаира на суетата трябва да се скатае, кебапчийницата трябва да спре да пуши, а кебапчийските кучета е най-добре да се скрият някъде.

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 5 ДЕКЕМВРИ 2013

Д-Р АТАНАС МОСКОВ:

Дошло е време да служим!

В края на XX век „поетът" на социалдемокрацията провидя злините, които допуснахме, да бележат днешното ни време

Светла ВАСИЛЕВА

През пролетта на 1990 г. моя близка ме заведе на гости при своя приятелка. Да пием по кафе и да обсъдим случващото се в София. Единственото, което предварително знаех за домакинята, беше, че е лекар. Апартаментът й се намираше на Петте кьошета между булевардите "Хр.Ботев" и "Скобелев", в сградата със странните островръхи триъгълни балкони. Когато ароматът на ръчно смляното кафе се смеси с дима от цигарата й, преди да отпия първата глътка, вече бях разбрала къде съм - в дома на д-р Правда Кючукова, племенница на д-р Атанас Москов, човека, който заедно със свои сътрудници няколко месеца преди срещата ни беше обявил възстановяването на БСДП. Д-р Кючукова живееше сама и аз с наивно любопитство попитах виждали ли са се и дали пък д-р Москов няма да се установи в София предвид промените. "Да" и "не" бяха отговорите й. "Да" - Атанас Москов беше седял в нейния хол и от телефона върху малката масичка до прозореца се беше обадил на Вили Бранд - председателя на социалистическия интернационал, за да го информира за възстановената дейност на БСДП. И "не" - няма намерение да се връща в София, ще остане да живее там, където е от години - в къщичката си, намираща се на края на Севлиево.

Още няколко пъти имах щастието да бъда в този апартамент и да се радвам на компанията на собственичката му. Всеки път, когато сядахме в хола, погледът ми търсеше малката масичка с телефона като особен знак за присъствие на един Мечтател, успял да запази и пренесе идеите си през превратностите на времето.

Миналата седмица ПП "Движение за социален хуманизъм" представи сборник с материали на своя идеен патрон и почетен председател на БСДП д-р Атанас Москов. Във второто издание на книгата "Социалният хуманизъм - бъдеще на човечеството" са събрани негови статии и интервюта, писани и давани в периода 1990-1995 г. Прелиствайки страниците на томчето, очите ми "препускат" през редовете на времето, уверявайки ме за пореден път в прозорливостта на човека, политика и мечтателя. Много от казаното от него се съдна - за съдбата на реформите, за последствията от приватизацията, за същността на "лудия" капитализъм. Вижте като доказателство цитатите от статиите и речите на д-р Москов:

За собствеността

"Проблемът за собствеността - около него ще се оформят две течения: една десница (тя и сега съществува в СДС), която идеализира американския капитализъм и защитава крайното становище, че ние трябва да преминем към свещена частна собственост, към либералния, или както някои го наричат "луд" капитализъм, към абсолютно свободен пазарен режим.

Днес отрицателите на държавния капитализъм, какъвто досега имахме, се увлякоха в отрицание на всякаква форма на обществена собственост. Те вярват, че като дойде чуждият капитал в България, ще ни залее благоденствието. Тази илюзия скоро ще се превърне в жестоко разочарование. Чуждият капитал ще дойде тук заради печалба, а не от благодеяние. Той много бързо може да ни превърне в колония от африкански тип без национална инициатива и възможности."

За приватизацията и реформата

"По моя идеал тя (приватизацията) беше избежима и не се налагаше. Но грешката вече е направена. И сега приватизацията е вече необходимо зло. Въпросът е как да се ограничи това, което аз наричам луд капитализъм. Официално му казват див, но дивият е малко по-горна форма, по-висша от лудия капитализъм. И при това увлечение към приватизацията, към частната инициатива, към надеждата във финансовия капитал у нас ще се установи за известно време (както във всички азиатски и африкански страни) лудият капитализъм - кой както може да се

обогатява - едни с кражби, други със спекула, трети с престъпления." (стр. 53)

"Нашумелите закони за "реституция" и за "приватизация" са за много от управниците в правителството и в НС нещо като самоцел. Те не са държавнически обосновани в един цялостен план от народополезни предприятия, осигуряващи икономически подем и работа за всички в една социално справедлива пазарна система, каквато Конституцията изисква за социалната Република България.

Не бива, не може да се създават закони, които ще разделят хората и ще предизвикват враждебност между тях, а всичко това да се забулва с някакъв култ към частната собственост. Никъде в развитите страни, на които уж искаме да подражаваме, няма абсолютно частна икономика.

Със същата слепота, със същия умствен и морален багаж, със същия фанатизъм сега се вика: повече, все повече, ако може всичко да е частна собственост. Това е равносилно на злонамерено залагане бомба със закъснител срещу социалния мир, срещу демокрацията.

Това е трижди по-опасно." (стр. 81)

"Нека не се колебаем да кажем, че по принцип приватизацията не е път за изход от безпарата, не ще осигури работа на безработните, не ще донесе всеобщо благополучие. За дълго време тя ще бъде за страдащите от "прехода" към "пазарна система" безкраен мъчителен кошмар от неизвестности". (стр. 142)

"Досега реформата се изразя в едно отсъствие на държавата при скандалното разграбване на общонародното имущество. Като че ли целта на реформата е била да се даде възможност на бившите грабители да оползотворят заграбеното и на талантливи спекуланти да използват безвластието за натрупване на милиони. А в това време народът се разделя на невероятно богати и мъчително бедни. В това отношение ние направихме неморалното, което никоя друга от източноевропейските страни не си позволи. Със своето законодателство сегашното Народно събрание злепостави нашия народ пред световното обществено мнение: гласуваха се закони за облагодетелстване на лица и сравнително малобройни групи. Законът за реституцията, както и тогущо гласуваният Закон за приватизацията са предумишлено така изработени, че от тях да се ползват точно определени кръгове. Чрез тях реформата се затлачва в едно блато на тесните интереси и корупцията. И именно в това виждам черните месеци и може би години за народа." (стр. 97)

За МВФ

"Българинът мисли, че това са богатите хора (МВФ), дето дават пари. Ама те не дават пари. Те чакат да видят какво ще стане и няма да вложат пари. Четири пети от МВФ е борсовият, спекулативният капитал. Нашето нещастие е, че се свързахме и ще понасяме ярема, а той е социалната сфера - затягане на колана, недояждане, лишаване от всички блага. МВФ казва - безработицата ще изплати всичко, ще изгладуват хората, спестяванията ще са стопят. България вече не може да изплува по друг начин освен с големи лишения и с реакционна, антисоциална политика." (стр. 54)

За капитализма

"Нито политическият режим на САЩ може да бъде пример за нас, нито техният капитализъм може да бъде пример за нас. Ние се стремим към Европа. Ние трябва да се интегрираме в европейския начин на разбиране в ръководенето на стопанството. В Европа капитализмът е предимно социален, застрахователен е да бъде такъв. (стр. 55)

Ние, погълнати тука в нашите дребни работи, не виждаме самия ход на капитализма. Капитализмът се изражда, капитализмът е неспособен да се справи с глобалните въпроси на човечеството. И все повече и повече те минават в тежест на народа. Нито екологическите проблеми, нито борбата с глада, нито борбата за труд могат да бъдат решени от частния капитал. А това е големият социален въпрос. Ние не виждаме, че капитализмът е достигнал крайния предел на своите възможности като фактор в световната динамика. Социализмът се налага като световно явление, като световна необходимост за съхранение на човечеството. И моето духовно завещание към партията е приемането на социализма като цел на социалдемокрацията." (стр. 66)

"Смесената, пазарно-регламентирана икономика ще бъде. Но тя ще дойде и със своите пороци и злини: експлоатацията на човек от човека, злоупотребите на печалбарската страст, отблъскващото неравенство между хората (разделянето им на прекалено богати и на унизително бедни) и най-страшното - безработицата, тази поразителна за човечността болест на частнокапиталистическия строй. Безработицата, която сега ни души и плаши - тези стотици хиляди затъмнени очи на българи." (стр. 92)

Дали мечтите на д-р Москов ще станат реалност:

● **За социална справедливост**

"Ние като социалдемократи искаме преди всичко свобода. И когато сме свободни, когато всички сме равни в правата си, само тогава ние ще вдигнем знамето и ще кажем: а сега - социална справедливост! Защото не е достатъчно всеки да бъде добре нахранен. Това беше един от идеалите, една от мечтите преди един век, век и нещо. Но сега вече тази социална справедливост - всеки да има какво да яде, се разширява и всеки трябва да има онова, което прогресът, културата, техниката, издигнатата човешка душа дават на всички хора". (стр. 10)

● **За социален хуманизъм**

"Не се срамете, не се стеснявайте от това, че някои са опозорили името "социализъм", както опозориха и името "демокрация". Социализмът не е една предварително начертана форма. Но човечеството има нужда - във всички времена - от една утопия. Нима раят на небето не е голямата утопия от 2000 години на християнството? И социализмът сега, за XX и XXI век е утопията, която си поставя за задача частица по частица да снеме рая от небето на земята - демокрацията да стане социална. Двадесет и първият век, новото хилядолетие ще бъде хилядолетието на социалния хуманизъм". (стр. 33)

● **За политиката и политиците**

"Политиката е висока култура, държавничеството е сериозна работа. И двете се добиват с продължително усилие, а като всяко изкуство - и с малко поне талант." (стр. 36)

"... да вложат колкото се може повече усилия в приказките си, в действията си и във въздържанието си от действия - усилия за национална солидарност, за национална вярност, и за социална справедливост. Това са добродетели, необходимости, без които един нормален политически живот не ще бъде възможен. Докато всички не го осъзнаят ще имаме и кризите, и пороците, които сега живеят. (стр. 45)

Внушете си, осъзнайте, че е дошло време да служим, да правим жертви едни за други, един за всички и всички за един. И не забравяйте, че човекът, личността, това е чудото на сегашно известната вселена." (стр. 109)

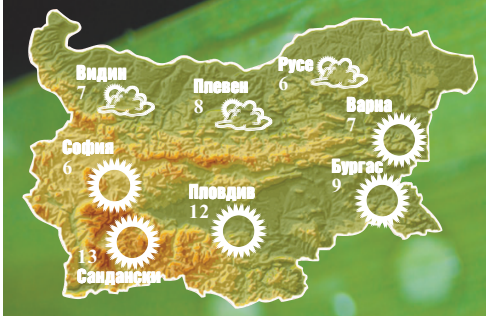
● **За общочовешката солидарност**

"Общочовешка солидарност. Там виждам бъдещето на социалната демокрация. Няма изход за света въобще, за човечеството въобще. Правят си илюзии онези, които мислят, че капитализмът, че пазарната икономика ще разреши глобалните проблеми на човечеството." (стр. 89)

"Има хора, които умират от глад, има хора, които умират от болести, има вече един милиард човеци на това земно кълбо, които са без труд, без поминък, излишни хора. Какво ще им обещаете вие на тях? И какво България може да даде на тях утре, когато ние ще бъдем с либералната икономика на пазара, щом като вие нямате рецепта и нямате средства, а всички инициативи, които са сега в полза на цялото човечество, глобалните въпроси на човечеството са в тежест на ООН, на Червен кръст, на Световната здравна организация, все на сдружения, все на организации, които са вече с един нов пълнеж и хуманизъм. Касае се вече не за интересите на една класа, не за интересите на едно съсловие, не за интересите на един народ или на един континент, а за самото човечество. Това човечество може да го спаси само солидарността между всички човеци.

Вие сте поколенията, които навлизате и ще навлезете в новия век и ще доживеете времето, когато социалната демокрация с нейните три лозунга "свобода, солидарност и социална справедливост" ще бъде тъй както беше "свобода, братство, равенство" преди два века, преди революцията, която свърши със средните векове" (стр. 198).

ВРЕМЕТО

Днес времето ще бъде предимно слънчево. От север ще се появи разкъсана висока облачност. Още сутринта ще задуха запад-северозападен вятър, ще бъде предимно умерен, в отделни райони на Дунавската равнина и временно до силен. Минималните температури ще бъдат малко по-високи, но отново отрицателни - предимно между минус 6 и минус 1 градус, в София - минус 4 градуса. През деня ще се затопли и максималните температури ще са между 5 и 10 градуса, на места в Южна България до 12-13 градуса, в София около 6 градуса. Над планините ще бъде слънчево. Ще се усили вятърът от северозапад. По Черноморието ще бъде слънчево. Ще духа до умерен запад-северозападен вятър. Сутринта ще бъде студено, на места с отрицателни температури.

Изгледи за

6 максимални **7°/9°**

7 максимални **1°/3°**

В петък ще бъде слънчево, с променлива облачност следобед. Температурите ще бъдат от минус 4 до 9 градуса. Ще духа лек вятър от запад-северозапад. Вероятността за валежи е минимална. В събота времето ще бъде предимно слънчево. Минималните температури леко ще се повишат, като ще достигнат минус 2 градуса, а максималните ще се понижат до 3 градуса. Вятърът ще бъде слаб. Превалявания от дъжд не са изключени.

ДУМА
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател **Стефан Продев**

Издател **„ДУМА 2008" ЕООД**
Николай Малинов

Русия и България
Монд дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

И. д. главен редактор **Юрий Борисов**
yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори **Георги Георгиев**
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов**
igizdov@duma.bg

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павлета Давидова - 215; Ралица Николова - 230; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: **Наталия Гергова** - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Албърт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Борис Данков** - завеждащ отдел, редактор на "Пегас" - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано" 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева - 200; 226, факс - 975-26-04

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова - 207

ДИЗАЙН: Велислава Хубавий - 201

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg, Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** „Нюзпринт" ЕООД, 1113 София, ул. „Тинтява" 100; **"Национална агенция разпространение - АД"** - 02/962-23-23; **"Национална дистрибуция" ООД** - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Румяна Кирилова - 208, 203; **abonament@duma.bg**

КАСА - 97-05-249

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА" Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ", „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК" И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО"

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР.
РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

1 БНТ

06.30 Денят започва Информационен сутрешен блок
09.00 По света и у нас
09.10 Денят започва с Култура информационен културен блок
10.00 По света и у нас
10.10 Денят отблизо с Мария Магазинно предаване с водещ Мария Андонова
11.30 Бързо, лесно, вкусно кулинарно шоу
12.00 По света и у нас информационна емисия
12.30 Малки истории
13.00 Апартаментът с Марта Вачкова
14.00 Сен Тропе тв филм /392 епизод/
15.10 Живот с Дерек тв филм / 42 епизод/
15.50 Частен случай
16.00 По света и у нас информационна емисия
16.10 Новини на турски език
16.20 Ретро следобед: „Златни мелодии" и „Есенни фенери"
17.05 Дързост и красота тв филм /3275 епизод/
17.30 Още от деня Следобеден информационен блок с водещи Милена Цветанска и Надежда Узунова
18.00 По света и у нас информационна емисия
18.25 Зелена светлина
18.30 Тегление тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс
19.00 Лили тв филм /12 епизод/
19.50 Лека, нощ деца!: Случки с бърколини
20.00 По света и у нас информационна емисия
20.45 Спортни новини
22.30 По света и у нас
22.55 Зелена светлина
23.00 Месец на европейското кино: „Брьсначът на Окам или толкова просто" игрален филм /Чехия, 2013г./
00.30 Ретро следобед: „Златни мелодии" и „Есенни фенери" /п/

bTV

05.00 „Кухнята на Звездев" /п./
05.30 „Пепел от рози" /п./ - сериал, еп. 66
06.30 „Тази сутрин"- информационно предаване с водещи Генка Шикерова и Константин Караджов
09.30 „Преди обед" - токшоу с водещи Деси и Сашо
11.30 „Кухнята на Звездев" - кулинарно шоу с Иван Звездев
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави" /п./
13.30 „Ангели пазители" - сериал, еп. 44
15.00 „Цветовете на любовта" - сериал, еп. 196, 197
16.00 „Пепел от рози" - сериал, еп. 67
17.00 bTV Новините
17.30 „Лице в лице" - публицистично предаване с водещи Цветанка Ризова и Димитър Цонев
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Огледален свят" - сериал, с. 2, еп. 80, 81
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Шоуто на Слави" - вечерно токшоу
23.30 „Голата истина" - комедийно предаване с водещи Любо Нейков и Ели Гигова
00.00 „Джон Доу" - сериал, еп. 17
01.00 „Цветовете на любовта" /п./ - сериал, еп. 196, 197
02.00 „Преди обед" /п./
03.40 bTV Новините /п./

NOVA

05.20 „Часът на Милен Цветков" - предаване на НТВ /п/
06.20 „Здравей, България" - сутрешен блок на НТВ
09.30 „На кафе" - предаване на НТВ
11.30 „Бон Апети" - предаване на НТВ
12.00 „Езел" - сериен филм
13.00 Новините на Нова
13.30 „1001 нощ" - сериен филм
15.00 „Пътят на възмездието" - сериен филм
16.00 Новините на Нова
16.20 „Часът на Милен Цветков" - предаване на НТВ
17.30 „Господари на ефира" - забавно предаване /п/
18.00 „Сделка или не" - телевизионна игра
19.00 Новините на Нова - централна емисия
20.00 BIG BROTHER: ALL STARS 2013 - реалити шоу, на живо
21.00 X Factor - музикално шоу, на живо
23.00 „Господари на ефира" - забавно предаване
23.30 Новините на Нова
23.45 BIG BROTHER: ALL STARS 2013 - реалити шоу
00.15 „Лекар на повикване" - сериен филм, 3 сезон
01.15 „Пътят на възмездието" - сериен филм /п/
02.15 „На кафе" - предаване на НТВ /п/
04.00 „Марс и Венера" - предаване на НТВ

1

05.00 Новини
05.05 „Добро утро"
08.00 Новини
08.15 „Добро утро"
09.00 „Контролна покупка"
09.30 „Живей здравословно"
10.30 „Да разбереш. Да простиш"
11.00 Новини
11.15 „Модна присъда"
12.10 „Крепко здраве" с Генадий Малахов
13.00 Още новини
13.20 „Време за обяд!"
14.00 Новини
14.15 „Истината е някъде там"
14.30 „Те и ние"
15.20 „В нашето време"
16.10 „Насаме с всички"
17.00 Вечерни новини
17.40 „Истината е някъде там"
18.00 „Хайде да се оженим"
19.00 „Нека говорят"
20.00 Време
20.30 Сериал: „Затопляне"
22.20 „Вечерният Ургант"
22.50 Нощни новини
23.00 „Късно нощем"
23.55 „Нека говорят"
00.50 „Хайде да се оженим"
01.50 „Те и ние"
02.35 „Следата"
03.10 Сериал: „Затопляне"
04.00 Новини
04.05 Сериал: „Затопляне"

ОВЕН

Днес любимият ви човек няма да търси причини на вашето настроение, независимо дали то е добро или лошо.

21 март - 20 април

РАК

Днес ще постигате отлични резултати във всичко и ще можете да реализирате смели замисли и отлични идеи.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Не разкривайте личните си отношения и тайни дори пред приятелите си, защото това може да не се хареса на любимия ви човек.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Звездите възнамеряват да ви устроят весела вечер. Опитайте се да поканите приятели на гости и да ги нагостите с нещо вкусно.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Не се вълнувате, направили сте всичко, както е нужно, в което ще се убедят и вис-шестоящите.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Ще се радвате на появата на нови съюзници. Благоприятен ден за начало на отношения от всякакъв характер.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Постарайте се да сте близо до хората, които обичате. Ще се почувствате добре, а ще доставите радост и на тях.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Крайно време трябва да се вгледате в някои стари и ненужни навици. И защо правите неща, които вредят на здравето ви.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Отнасяйте се критично към себе си, ако бъдете прекалено самонадеяни, непременно ще се намерят хора, които ще ви натрият носа.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Забравете за общоприетите норми на приличие, дръжте се с любимия човек, както намирате за нужно.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

Днес много интересен човек няма да сваля поглед от вас. Постарайте се да го опознаете по-добре, и тогава вземете решение.

23 ноември - 21 декември

РИБИ

Няма да се наложи да обяснявате на любимия защо искате от него това или онова. Той ще постъпва точно както вие сте си мечтали.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

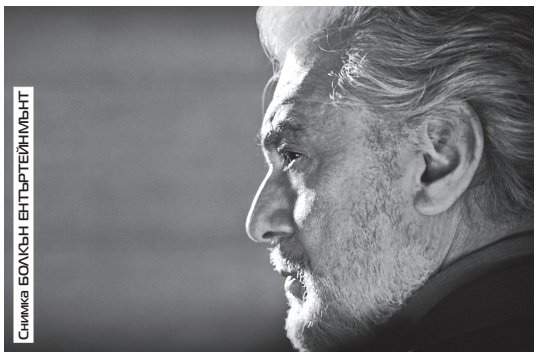
Очаквайте

ДЕСИСЛАВА ШПАТОВА ПОСТАВЯ „ВСИЧКО НИ Е НАРЕД” В НАРОДНИЯ

ПЛАСИДО ДОМИНГО пристига в София през февруари

Именитият испански тенор ще пее в „Арена Армеец” със Софийската филхармония

Снимка БОЛКЪН ЕНТЪРТЕЙНМЪНТ

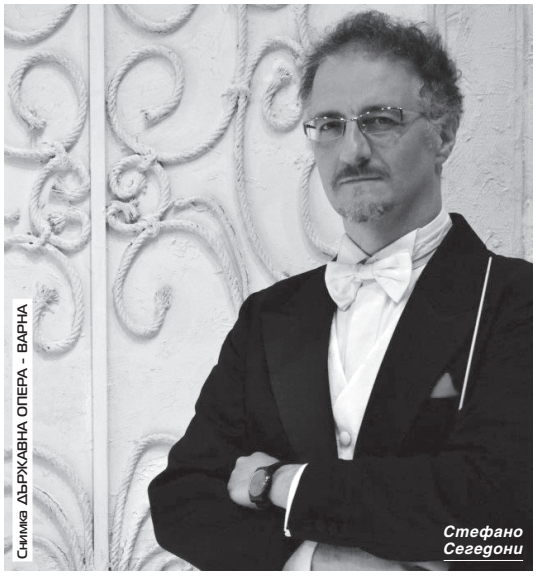
Един от най-великите и влиятелни световни артисти за всички времена, неповторимият тенор с над 140 роли в своята впечатляваща кариера, Пласидо Доминго ще дойде за своя първи концерт в България на 14 февруари 2014 г. в зала “Арена Армец” по покана на Болкън ентъртейнмънт.

Светът завинаги ще помни съзвездието Трите тенори - Доминго, Карерас, Павароти. А сега за първи път родната публика ще има шанс да преживее незабравима среща на живо с един от тях. През 2011 г., освен своя 70-годишен юбилей, Доминго отбелязва 50 години на сцената като оперен певец, а също и 40-годишнината от своя дебют на сцената на Ковънт гардън. Въпреки тази забележителна кариера легендарният изпълнител не показва признаци на умора. Пласидо Доминго продължава да е звездата на големите оперни сцени в целия свят. В края на сезона 2010/2011, след 15 години на поста генерален директор на Националната опера във Вашингтон, той се оттегли от позицията, а в момента е генерален директор на операта в Ел Ей. През януари 2014 г. Доминго ще навърши 73 години, но талантът и енергията му са непокътнати. Световните медии никога не са крили възхищението си и съвсем непреувеличено продължават да го наричат Краля на операта, “истински ренесансов човек” и “най-великия съвременен оперен артист”.

През 2012 г. ЮНЕСКО обявява Пласидо Доминго за свой посланик на добра воля - признание за неговата “невероятна артистична кариера, неизмеримо голямата му подкрепа към младите музикални таланти, както и за отдадеността му към ценностите и идеалите на ЮНЕСКО”. Артистът многократно е участвал в концерти и инициативи с благотворителна цел - помагал е на пострадалите след опустошителното земетресение в Мексико от 1985 г., наводненията, причинени от урагана Паулина, урагана Катрина и много, много други.

Именитият гост ще изпълни в София в съпровод на Софийската филхармония не само емблематични арии от свои любими композитори, но и части от оперети, мюзикъли и популярни испански любовни песни. Денят на влюбените тази година ще бъде истинско обяснение в любов: към изкуството и към музикалния гений и талант, отбелязват организаторите.

Билетите на цени от 70 до 180 лв. се продават от днес, 9 ч., в мрежата на Eventim.

Снимка ДЪРЖАВНА ОПЕРА - ВАРНА

Стефано Сегедони

Стефано Сегедони дирижира Коледния оперен концерт във Варна

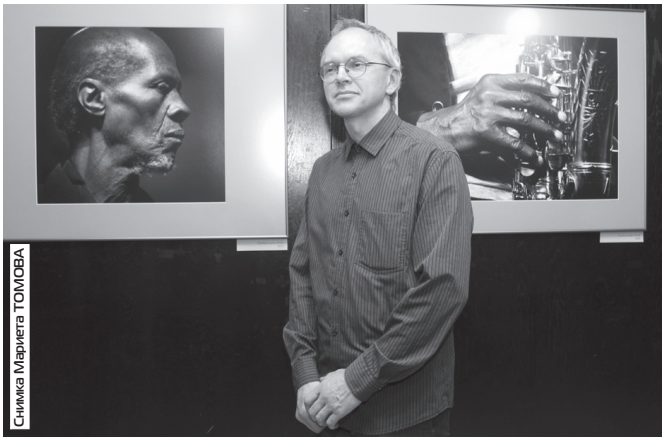
Празничен концерт под диригентството на италианския диригент Стефано Сегедони е в програмата на XIV коледен музикален фестивал. Талантливият италианец е познат на морската публика с постановките на две опери във Варна - “Севилският бръснар” през 2012-а и “Фалстаф” през 2013 г. Непосредствено след премиерите спектаклите бяха представени на турне в Италия със състава на Държавна опера - Варна. В днешния празничен концерт с участието на симфоничния оркестър и хор на Държавна опера - Варна, ще аплодираме солистите Валерий Георгиев - тенор, Даниела Димова - сопран, Свилен Николов - баритон, Стефания Маярди (Италия) - мецосопран.

Освен известни оперни арии и ансамбли от Доницети, Росини, Верди и Пучини ще бъдат изпълнени хитови мелодии от мюзикъли като “Моята прекрасна лейди” на Фредерик Лоу, “Уестсайдска история” на Бърнстейн, оперетата “Веселата вдовица” на Франц Лехар и др. Ще звучат и творби, композирани от диригента на концерта Стефано Сегедони.

Почитателите могат да се насладят на операта “Фалстаф” с известния тенор Александър Крунев в ролята на бохема Фалстаф и маестро Стефано Сегедони на 7 декември.

Изложба, посветена на джаз музиката, показва „Средец”

Фотоизложбата “Jazz...” на Сигитас Кондратас може да се види до 6 декември в галерия “Средец” на Министерството на културата на бул. “Ал. Стамболийски” 17. С тази фотоизложба посолството на Република Литва в София отбелязва закриването на Литовското председателство на Съвета на Европейския съюз. На официалното откриване на експозицията, включваща 32 фотографии, посветени на джаз музиката, присъстваха и Дарюс Гайдис, пълномощен министър и временно управляващ посолството на Литва в България, както и самият фотограф Сигитас Кондратас. Той е роден във Вилнюс. От 2000 г. е член на Съюза на литовските фотографи. По време на откриването на експозицията в галерия “Средец” звучаха и някои от най-любимите джаз композиции на автора.

Снимка Маргита ТОМОВА

кратки

Национален детски конкурс за авторска приказка

Трети национален детски конкурс за авторска приказка “Ще ти разкажа приказка” обявява дирекция “Култура” на Столичната община. Проявата, която е част от календара на културните й събития, е на свободна тема и в него може да участват деца в две възрастови категории: 9-12 години и 13-15 години. Всеки автор може да се представи с приказка (до три печатни страници), в пет екземпляра, изпратени в запечатан плик, като изпише върху всеки от петте екземпляра лични данни (трите имена, дата на раждане, град, точен адрес, училище и телефон за връзка). Награди (за двете възрастови групи): първа - лаптоп, втора и трета - мобилни телефони. Поощрение - книги. Творби се приемат до 15 декември вкл., до 17 ч., в деловодството на дирекция “Култура” или изпратени по пощата (важи пощенското клеймо) на адрес: София 1000, пл. “Славейков” 4, Дирекция “Култура”, За конкурса “Ще ти разкажа приказка”. Материали не се връщат. Награждаването на победителите и представянето на сборника с творбите им ще се състои в началото на 2014 г.

Ученици от НМУ свирят творби от испански композитори

Институт Сервантес - София, и Рока България организират Коледен концерт с класическа музика, изпълнена от ученици от Националното музикално училище “Любомир Пипков”, на 12 декември от 18.30 ч. в Експо Баня София (изложбена зала Рока), бул. “Мария Луиза” 16 в София. В програмата са включени произведения от Астор Пиацола, Агустин Бариос, Дионисио Агадо, Федерико Морено-Тороба, Франц Дрдла, Мануел де Файя.

Емблематичният филм на Франсис Форд Копола “Апокалипсис сега” може да се види в НДК днес, в рамките на Новогодишния музикален фестивал, в кино “Люмиер” от 19 ч. Зрителите ще гледат пълната режисьорска версия, която е 207 мин. “Полетът на валкириите” на Вагнер звучи в известната сцена с хеликоптерите

Театър „София” дари пари за пловдивските си колеги

Театър “София” преведе сумата, която събра на благотворителното представление, за подпомагане на колегите от Пловдивския драматичен театър в труден за тях период. Изразяваме готовността си да ги подкрепяме, като предоставим един път безвъзмездно сцената си за тяхна изява. Вярваме, че заедно ще съумеем да преодолеем по-бързо трудностите пред колегите ни в Пловдив, отбелязват от театър “София”.

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 5 ДЕКЕМВРИ 2013

Нашият Зиги, целунат от Бога, остава легенда

Алексис Вайсенберг със своя учител Панчо Владигеров, 1941 г.

Алексис Вайсенберг тръгна от малката софийска улица „Плиска", за да покори най-престижните сцени по света

Проф. Лиляна АНТОВА

Снимка TEUTOPRESS

Със Зиги, както ние наричаме Алексис Вайсенберг, живеехме в съседство. Той на ул. "Плиска" (сега ул. "Мусоргски"), ние на ул. "Тракия" (сега ул. "Гогол") и ъгъла с ул. "Плиска".

Семейство Вайсенберг обитаваше партерния етаж на спретната неголяма къща, в чиито прозорци надничаха клоните на овощни дръвчета. Зиги и брат ми Ясен бяха съученици. Учехме в близката до нас прогимназия "Васил Априлов". Зиги изглеждаше почти винаги сериозен, но притежаваше едно неподправено чувство за хумор. Нас ни разсмиваше, а той оставаше с безизразно каменно лице. Имаше и особена походка - леко подскачаше като на пружини. Учеше пиано при наскоро завърналия се от Берлин проф. Панчо Владигеров. Ние с брат ми взимахме уроци при тихата и с невероятен такт и педагогически усет Евгения Русева-Попова. А от другия край на нашата улица звучаха гами и технически упражнения от дома на учителката Йорданова. Нас не ни подлагаха така педантично на инквизиция. Но това е въпрос и на методика.

Днес, когато с вълнение и гордост говоря за Алексис Вайсенберг (1929-2012), се питам само яркият му талант ли го нареди сред имената на световноизвестните пианисти? Може да се предположи, че се е трудил над клавиатурата с часове. Но Зиги беше като всички момчета. В свободното време спортуваха. До нас беше Борисовата градина и спортен клуб АС23. Нямам спомен да е свирил повече от два-три часа на ден. Вероятно още от детските години е прилагал система за комплексно разучаване и прецизно усвояване на репертоара при пълна концентрация, без разделяне на периоди за преодоляване на техническите трудности и допълнително навлизане в художествената проблематика. Да не забравяме кой беше неговият учител - проф. Панчо Владигеров, еталон на композиторското майсторство, прекрасен пианист и педагог.

Веднъж Зиги доведе майка си у нас. По традиция ги почерпихме с домашно сладко. Госпожа Лили Вайсенберг, красива, пухкава жена, с много бяло лице, каза: "Хайде сега да си посвирим." Зиги изсвири една Френска сюита от Бах, аз - едно Рондо от Хумел. Госпожа Вайсенберг, свирила на младини, показваше познания и музикалност. Хареса пиесата от Хумел и пожела Зиги да я научи, защото била много ефектна.

Ще направя едно отклонение, защото кварталът, в който живеехме, се вписва в нашите биографии, а живущите в него косвено са влияели и за нашето съзряване.

Колко ярки са детските спомени, едно минало, което може би днес идеализирам.

Представете си един обърнат с върха триъгълник, започващ от Орлов мост, граничещ с "Цариградско шосе" и Перловската река, а широката му част (основата) завършва с царските конюшни, малко преди "Ситняково". По-късно на терена на конюшните построиха известната Гимназия за древни езици. Кварталът се разрастваше и оформяше, благодарение на едно решение на Министерството на народното просвещение (Министерството на образованието) да се раздадат малки парцели земя на учители и университетски преподаватели. Тази част по документи се наричаше "трета извънградска част". Теренът беше мочурлив, бивши блата. В топлите вечери слушахме и жабешки концерти. А бижуто на квартала беше стъклената спирка на трамвай номер 4. Сега, уви, трамвай вече няма. Така се роди извън стара София професорският квартал - мястото на научната и творческа мисъл на културата и изкуството. Интелигенцията трябваше да е извън чертите на града, центърът беше привилегия на други прослойки. А кои бяха будителите, новите строители на България?

Един квартал, в който хората живееха задружно. И кварталът "дишаше" в синхрон със своите обитатели. Пишеха се учебници, научни разработки, художествена литература, стихове - в крак с модните течения на символистите. Големият художник Илия Бешков чрез карикатурите си подсещаше властта, че има недъзи, а вечер, в тишината, ни радваше със своята свирка двоянка. Дори и продавачите от бакалницата в махалата се приобщаваха към съкварталците си и редовно им даваха продукти на вересия. Такива времена бяха. Гладни години.

Трудно мога да изброя имената на всички, а те бяха много: филолози, философи, историци, музиканти, повечето завършили в Германия, Франция, Швейцария. Но не мога да не посоча писателите: Йордан Йовков, Добри Немиров, Ран Босилек, Емил Коралов, Емануил Попдимитров. А колоритната фигура на проф. Александър Балабанов, който от разсеяност понякога ходеше с един галош, но здраво държеше набъбналата от учебници стара ученическа чанта? Големите музиканти професорите Димитър Ненов, Константин Попов и Христо Обрешков, който загина при бомбардировките, бяха сформирали клавирно трио и всекидневно репетираха. Тук живееше и проф. Абаджиев, баща на гениалния цигулар вундеркинд Васко Абаджиев, покорил вече Европа. А професорите Димитър Михалчев, Стоян Романски, Спиридон Казанджиев, Ботеведът Михаил Димитров, Камен Попдимитров, освен с творческите си достижения, но и с външността си придаваха достолепен облик на квартала.

Ние, децата, живеехме безметежно. Добре се учехме. Привечер играехме на народна топка. Скоро обаче забелязахме, че родителите ни са неспокойни. Говореха за някаква Пета колона. В града започна да се чува немска реч. Не войници, а цивилни германци бяха разквартирувани в по-големите жилища. Войната наближаваше и към България.

Някъде по Коледа Зиги и майка му изчезнаха. Говореше се, че са заминали за чужбина.

После събитията се развиха светкавично. Недалновидната политика на правителството доведе до много жертви и разрушения на града, следствие на бомбардировките. Вече не ходехме на училище. Народът се евакуираше, а ние, децата, изведнъж пораснахме.

Първите новини за Зиги след войната донесе от Париж проф. Панчо Владигеров. Донесе и една плоча с "Петрушка" от Стравински. За Зиги технически трудности не съществуваха. Той извайваше образи, широтата на руската душа, типичната атмосфера. Без славянска сантименталност, но с много обич и топлота рисуваше специфичния персонаж. Всичко вибрираше и оживяваше. Изумителна интерпретация! Зиги беше достигнал своя Олимп.

С нетърпение чакахме да си дойде в България. И той идва неведнъж.

Мога да споделя и за Голдберг вариации от Бах, това епохално произведение, и за Рахманинов - Трети концерт, но ще посоча само рецитала с необичайните тринадесет биса след редовната програма. В академията изучавахме виртуозни етюди от Мошковски, от т.нар. инструктивна литература, за усъвършенстване на разнородна техника, но непретенциозни по съдържание. Те бяха предизвикали у Зиги творчески търсения чисто в постановъчен аспект, по отношение не само на звукоизвличането. Но той ги превърна в миниатюри, въздушни фойерверки, изстреляни в Космоса.

В онези години много митинги се организираха, но за такъв спонтанен митинг пред служебния вход на зала "България" ул. "Бенковски" бе твърде тясна. Тук не бяхме само ние, хората от квартала. Цялата публика от залата го чакаше, за да го аплодира отново и отново.

Алексис Вайсенберг, нашият Зиги, бе целунат от Бога. Той остава една легенда.

Споменът е излъчен в предаването "Нощен хоризонт" на БНР с водеща Кармен Манукян

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 5 декември 2013 г. се навършват ПЕТ ГОДИНИ от смъртта на

ПИРИНКА ИВАНОВА СЛАНЧЕВА

1928-2008

Липсваш ни всеки миг, всеки час.
Ти винаги ще бъдеш с нас.
Ще те помним с твоята усмивка,
доброта и човечност!
Благодарим ти за грижите и любовта,
с които ни обгради!

От семейството

ВЪЗПОМИНАНИЕ

Изминаха 22 ГОДИНИ от кончината на нашия баща и дядо

ТОМА ДИМИТРОВ ТРАЙКОВ

Герой на социалистическия труд

ПОКЛОН ПРЕД СВЕТЛАТА МУ ПАМЕТ!

От фамилията

www.duma.bg

ДУМА

Очаквайте

КАТИ ПЕРИ СТАНА ПОСЛАНИК НА ДОБРА ВОЛЯ НА УНИЦЕФ

МУЗЕЙКО ОТВАРЯ ВРАТИ

Най-големият детски научен център в Източна Европа ще бъде създаден в София по най-високи световни стандарти върху площ от 3500 квадратни метра

Альона НЕЙКОВА

Детски научен център от последно поколение, наречен от идеолозите му Музейко, ще отвори врати в София в средата на 2015 г. Строителните работи започват още другата седмица на територията на община Студентска, между Техническия и Минногеоложкия университет, в близост до метростанция "Г. М. Димитров".

Върху разгърната площ от 3500 кв. м, 2000 кв. м от които са пространство за интерактивни игри, децата ще учат, докато играят. Целта на центъра е да се събужда любопитството им към наука, инженерство, екология, комуникации и изкуства, както и по увлекателен начин да се подпомага желанието на малките да придобиват знания.

Създаден за деца между 6 и 10 години, Музейко ще отвори врати не само за тях, но и за по-малките им братчета и сестричета, както и за родители, възпитатели и учители. Сред дългосрочните цели на научния център е малчуганите да идват тук заедно със свои роднини, приятели и преподаватели. И в истински близко интуитивно общуване да предприемат забавно пътешествие в света на науките и изкуствата, да пътуват през времето и пространството. Така мястото би се превърнало в уникална среда за семейно общуване, за споделяне на таланти и гледни точки, смятат идеолозите на проекта.

"Решихме, че научният център ще се казва Музейко, защото е мислен и ще бъде създаден по всички стандарти за истински детски музей. В интерактивното пространство малките не просто наблюдават експонатите, но играят с тях. И по този начин научават много за света, хората и цивилизацията", сподели Бистра Кирова, директор на Музейко.

Снимка АВТОРКАТА

Върху сградата на Музейко в София ще има малки планини от дърво, текстил и керамика, пресъздаващи традиционните български занаяти

Идеята за детски научен център се ражда през 2009 г., а активната работа по създаването му започва 2 лета покъсно. Оттогава до днес са разработени архитектурният проект и съдържанието на изложбите. Инвестицията в Музейко е на стойност 22 млн. лева - сума, дарена безвъзмездно от фондация "Америка за България", която ще продължи да подкрепя финансово центъра и след неговото откриване.

Концепцията за сградата на детския научен център - екстериор и интериор, както и логото на Музейко са разработени от Lee Skolnick and Design Partnership. Архитектурната компания е специализирана в създаването на десетки подобни музеи за най-малките. Върху разработването на игрите в детския център се трудят над 30 научни специалисти от България, експерти и дизайнери от САЩ и страната ни.

ЩАСТЛИВИ БАНКНОТИ ПРЕДСТАВИХА В САЩ

Министерството на финансите на САЩ представи "Щастлива пара". Лимитираната възпоменателна серия е посветена на Годината на коня в китайския астрологичен календар. Талисманският долар може да се купи за $5,95 по интернет в партида от по 50 броя или поединично от печатницата на Федералния резерв. Освен лика на Джордж Вашингтон, който е на всички банкноти от този номинал, и късметлийските имат специални серийни номера, започващи с "8888". Това е китайското щастливо число - символ на забогатяването и успеха.

Всяка банкнота ще бъде поставена в яркочервен плик с изображението на кон. Според традицията родителите в Поднебесната империя в края на януари (когато започва китайската Нова година) подаряват по този начин на децата си пари.

Лимитираната серия е от 88 888 банкноти с щастливия номер. Министерството на финансите очаква да събере около 500 хил. долара чрез продажбата. Но целта на операцията е не толкова печалбата, колкото създаването на отношение към валутата. Обмислената продуктова линия "Lucky Money" е като инструмент за връзки с обществеността за зелените пари. Това е 13-а година, в която Министерството на финансите пуска щастлива банкнота. В Годината на дракона (2012-а) серията бе продадена за седмица. Купуването на банкноти сега е ограничено до 500 броя на домакинство за първата седмица след пускането им, за да се избегнат спекулации.

Джентълменството вече е отживелица

Скорошно проучване разкри, че кавалерството и джентълменството останаха в миналото. Все по-малко мъже са галантни към нежния пол, сочат резултатите от изследването. Едва един на седем представители на силния пол би отстъпил мястото си на жена в градския транспорт, би задържал вратата на майка с дете или би помогнал на старица с торбите от пазар. Една трета от господата признават, че никога не са се впечатлявали от трудностите, които изпитват жени с детски колички при качване в автобус. Само една на 25 представителки на нежния пол разкри, че се чувства неудобно от тези "старомодни маниери" на господата, като например предложението на партньора да носи по-тежките чанти, да й държи палтото или да й подаде ръка на слизане от трамвая.

ДОМЪТ НА МАРК ТВЕН СЕ ПРОДАВА ЗА $4 МЛН.

Прочутият дом на Марк Твен в Рединг, щата Кънектикът, бе обявен за продажба на цена от 4 млн. долара. Оригиналното жилище, което писателят строи за себе си през 1908 г., е разрушено при пожар през 1935 г. и е построено отново по същия план, но в по-малки размери. Къщата разполага с двор от 112 декара и е запазила оригиналните каменни колони, кръгла алея тераси и градини, плюс железни врати. Освен това домът разполага с по 4 спални и напълно оборудвани бани, както и две полубани. Жилището има и усамотен затоплен плувен басейн, 3 гаража за коли, стаи за прислугата и красиви градини. Самюъл Лангхорн Клемънс, известен с псевдонима си Марк Твен, почина на 74-годишна възраст в дома си на 21 април 1910 г.

Музиканти ще свирят на златни цигулки

Известното дуо на виолата "Fuse" си сътрудничи с британския дизайнер на бижута Тео Фенел и фантастичния производител на цигулки "Bridge" за създаването на първите две златни цигулки в света. Двете произведения на изкуството струват 2,12 млн. долара. Цигулките са индивидуално ръчно изработени само за музикантите. Направени са от въглеродни влакна и кевлар, които са използвани в комбинация с истинско злато. Инструментите са декорирани още с рубини, сапфири и диаманти.

Дуо "Fuse"

Вицове

- Бабо, вкусна ли е кръвта?
- Що за въпрос?! Откъде да знам?!
- Татко каза, че ти си му изпила всичката кръв!
- Баща ти няма мозък!
- Разбира се, той каза, че и мозъка си му изяла!

ЧРД

АПОСТОЛ АПОСТОЛОВ, финансист
БОЙКА ПРИСАДОВА, народна певица
ВИКТОР КАСЪМОВ, продуцент
ИВАН ИВАНОВ, учредител на клуба „Приятели на ДУМА" в Русе
КРАСИМИР МИНЕВ, спортен журналист
НЕЛИ ПЕТКОВА, певица
Доц. ПЛАМЕН КИРОВ, конституционен съдия
РАНГЕЛ ИГНАТОВ, писател и драматург
СТОЯН СТАЛЕВ, юрист, дипломат
СОФИ МАРИНОВА, поп-фолк изпълнителка

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

5

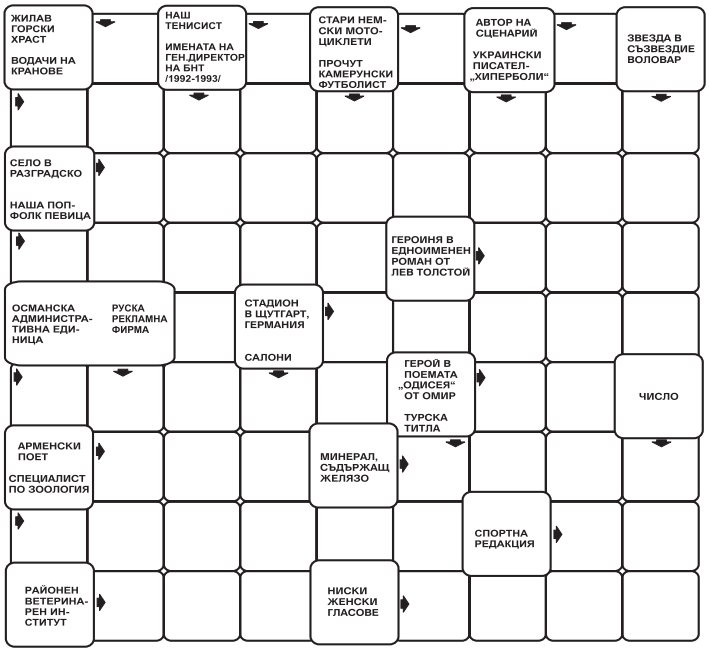

Св. преподобни Сава Освещени († 533). Св. преподобни Нектарий Битолски († 1500).

Свети Сава, основателят на много манастири в Палестина и на знаменитата лавра, известна под неговото име, се родил в областта Кападокия през IV век от богати и знатни родители. Още 18-годишен се поселил в манастир. Там получил образование, обикнал монашеския живот и бил постриган за монах. Желаейки да служи на Бога в по-усамотено място, младият монах оставил манастира, в който живял, и се отправил за Йерусалим да се поклони на светите места и да посети палестинските пустинници. Постъпил в Теоктистовия манастир, Сава се предал изцяло в служба на Бога и минал всички служби с безропотно послушание и усърден труд. Като прекарал 12 години в манастира, пожелал по-голямо усамотение и се поселил в пещера. Там прекарал 5 лета в денонощна молитва и труд. След много години, прекарани в палестинската пустиня, Сава имал радостта да види майка си, която, след като овдовяла, се поселила в женски манастир близо до Йерусалим. Като получил след нейната смърт богато наследство, Сава построил няколко манастира и болници, основал две странноприемници - една в Йерихон, а другата при пещерите, от които вече се оформила лаврата или големият манастир. В него се събрали много братя и йерусалимският патриарх поставил Сава за духовен ръководител на отшелническите обители. Той поучавал братята с думи и със своя пример, учел ги на кротост, смирение, безмълвие, упование на Бога и на пълно отречение от собствената си воля. Починал тихо в пещерата си на 94-годишна възраст в 533 г.

www.duma.bg

СКАНДИ

РЕЧНИК: Кааза, „Некар“, Тга.

СТЪЛБА

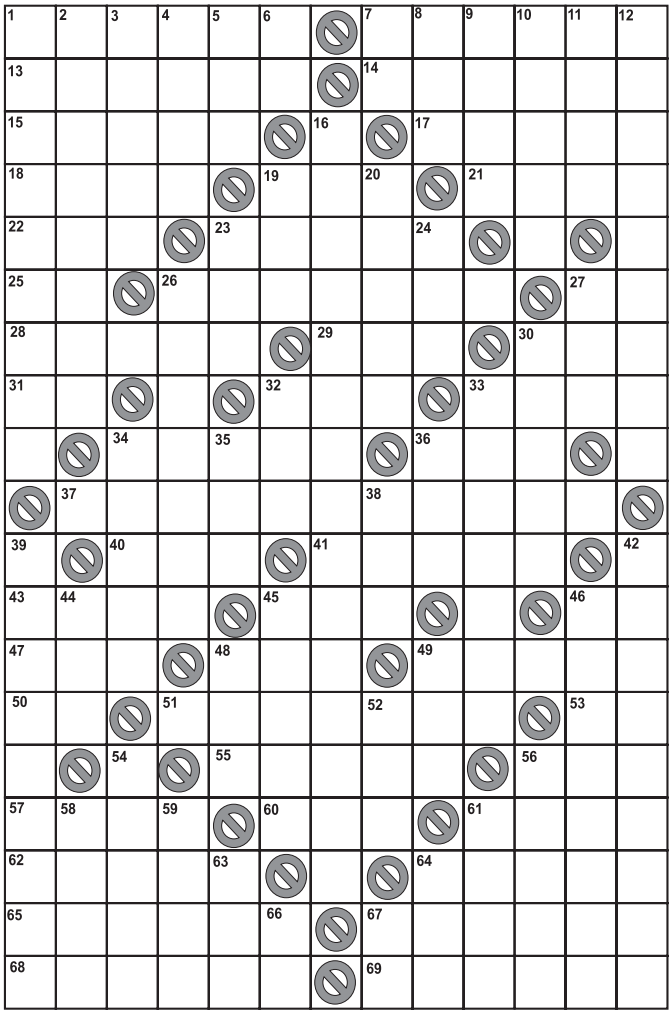
Всяка дума се образува, като от предходната се отнеме една буква, а останалите букви се разместят:

1. Туристически комплекс в Сочи.
2. Прославен руски гимнастик.
3. Руски археолог.
4. Бразилски футболист в “Барселона”.
5. Отечество.
6. Сръбска парична единица.
7. Язви.
8. Италианска радио и тв компания.
9. Мярка за площ.

РЕЧНИК: “АндриаНова”.

КЛАСИЧЕСКА КРЪСТОСЛОВИЦА

ВОДОРАВНО:

1. Щат в Индия. 7. Измерване. 13. Присмех. 14. Ски-дисциплина. 15. Солено езеро край море. 17. Части от хим. елемент. 18. Син на Дедал /гръц.мит./. 19. Изкоп. 21. Банково поръчителство. 22. Марка немски камиони и автобуси. 23. Марка японски климатици. 25. Германски психолог. 26. Предпочитания, изисквания. 27. Музикална нота. 28. Кости на гръдния кош. 29. Град в Северна Осетия-Алания. 30. Заострено дърво. 31. Конституционен съд. 32. Град в Индонезия. 33. Немски астроном. 34. Наша музикална фолклористка. 36. Предишните инициали на Египет. 37. Двете имена на наш боксьор. 40. Японски провлак към Тихия океан. 41. Родината на Одисей. 43. Неотровна змия у нас. 45. Френски кинорежисьор - “Името на розата”. 46. Средни вълни /съкр./. 47. Машинен елемент. 48. Лека гумена обувка. 49. Наше издателство. 50. Река в басейна на Волга. 51. Малтийски архитект и обществен деец. 53. Предшественик на ООН. 55. Река в Африка. 56. Френски икономист и стопановед. 57. Характер, душевност. 60. Багрила, оцветители. 61. Род растения от семейство житни. 62. Български драматичен и киноартист - “Дом за нашите деца”. 64. Езеро в Северен Пирин. 65. Чешки историк - “История на българите”. 67. Посланикът на Русия в София. 68. Ивица от грамадни камъни, нанесени от ледници. 69. Тънка памучна тъкан, служеща за бродиране върху плат.

ОТВЕСНО:

1. Тъкачка на килими. 2. Имената на прочута швейцарска скиорка-алпийка. 3. Литературна творба. 4. Азърбайджански писател. 5. Съд за грозде. 6. Река в Русия, Башкиростан. 7. Министерски съвет. 8. Иглолистно дърво. 9. Вноска за погасяване на дълг. 10. Селище в Беларус. 11. Гангрена по лицето. 12. Имената на наш футболен треньор. 16. Имената на наш енигматик. 19. Президент на Германия /1999-2004/. 20. Струнен музикален инструмент. 23. Принадлежност за пързаляне. 24. Яйцевидни орнаменти в йоническия и коринтския архитектурни редове. 26. Проход между Средна и Източна Стара планина. 27. Граматическа категория. 30. Президентът на Еквадор. 32. Френски физик. 33. Село в Асеновградско. 34. Дневна граблива птица. 35. Органи на зрението. 36. Древни жители на о.Огнена земя. 38. Изобретателят на четиритактовия двигател с вътрешно горене. 39. Град в Полша. 42.Руска кинорежисьорка - “Необикновени срещи”. 44. Шахматен термин. 45. Организъм, живеещ само при наличие на кислород.46.Руски генерал, началник на Българското опълчение. 48. Женска прическа. 49.Герой на Д.Талев от романа “Преспанските камбани”. 52. Народност в Камерун. 54. Кош за дрехи. 56. Река в Австралия. 58. Кораби, превозващи камиони. 59. Древноруско народно събрание. 61. Турски кинорежисьор - “Автобусът”. 63. Английски логик. 64. Ципокрило насекомо с жило. 66. Модел руски вертолети. 67. Приток на река Кама.

РЕЧНИК: Авока, Анар, Био, Лоренцо. Ованесаова.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ

ВОДОРАВНО: МОНУМЕНТ - АНАФАС - СЕЛ - ТЕРОР - МОРЕ - ОВУ - АНИМАТОРКА - ВАПИП - ЧОБАНИ - ВАДИ - ИВАН ИВАНОВ - РА - ЕНИНА - ОРО - ПИ - АЛ - ЗЕМЕН - ФАЛ - ЕЛАИН - ИРИНИНА - ВАТИН - ИС - ЕСЕН - РАГИМ - КИ - АС - ВЕЛАН - НАР - НЕПЕР - ВОТАВА - АЛА-БАЛА - МИНОРАТ - КОПЪРКА - КИРИЛОВ БАРКАС.

ОТВЕСНО: КОСОВАРИ - АРЕВИК - НЕВАДА - ЕТАЛОНИ - ТУЛУПИ - АЛИГАТОР - ПЛАНИНАРИ - ЕТАПИ - ВАЛ - НЕН - ВЕЗНИ - НАТО - ОТРИЧАНЕ - СКА - ОМОНИМИ - ИРАК - КАРАБИНЕРИ - ЛОБ - ТАВАНИ - АНАПА - РАМОНА - НЕСЕБЪР - ФОРИН ОФИС - ПАРК - ЧАРК - ОРАНЕ - ЕЛКА - СЕА - ВОЛАН - РААС .

2	6	8	5	1	7	4	3	9
3	5	1	4	9	2	7	8	6
9	4	7	6	8	3	5	1	2
5	7	4	8	6	9	1	2	3
6	1	2	3	7	5	9	4	8
8	3	9	2	4	1	6	7	5
1	8	6	9	3	4	2	5	7
7	2	3	1	5	6	8	9	4
4	9	5	7	2	8	3	6	1

3	2	5	4	8	6	1	7	9
7	8	9	2	1	5	4	3	6
4	6	1	3	9	7	8	2	5
1	7	3	9	5	4	6	8	2
2	9	6	8	3	1	7	5	4
8	5	4	6	7	2	3	9	1
5	3	7	1	6	9	2	4	8
9	1	2	7	4	8	5	6	3
6	4	8	5	2	3	9	1	7

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

Кирил Георгиев изпревари Карпов

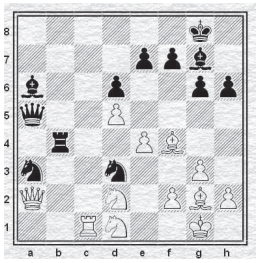
48-годишният българин взе безапелационна победа в нетрадиционен хендикап турнир

Гросмайстор Кирил Георгиев за пореден път доказа класата си в бързата игра, като спечели еднолично 14-тия хендикап турнир по ускорен шахмат в естонския град Отепя. Нашият шахматист изпревари бившия световен шампион Анатолий Карпов и още 34 състезатели от различен ранг, като финишира с 31 т. от 35 партии. Българинът допусна едно-единствено поражение от завършилия на второ място с 30 т. Томи Нюбак от Финландия. С точка по-малко третото място спечели 16-годишният представител на домакините Отомар Ладва (трикратен европейски шампион за юноши по ускорен шах и блиц). След него с 28,5 т. остана световнопризнатият корифей в бързия шах Карпов.

Атрактивното състезание се провежда по нетрадиционна кръгова система, всеки срещу всеки, в туристическия център на езерото Пюхаярв в Естония. По-различна от традиционната е контролата за игра - 10 + 10 минути хендикап. Всички 36 участници (сред които именити гросмайстори, любители, местни бизнесмени, писатели, журналисти и политици) са разделени на 5 групи, като във всяка партия играчът разполага с време, зависещо от рейтинга на неговия съперник. - т.нар. хендикап, като разликата във времето между две съседни групи е 4 минути. Така например, когато се срещнат противници от А група (т.е. с най-висок рейтинг), те ще имат за партията си по 10 минути на всеки. Когато пък шахматист от А група играе с такъв от Б група, първият ще има 8 мин. срещу 12 на съперника. Разликата става все по-голяма с увеличаване на "класовото" разделение, като в двубоите между участници от А група с такива от последната Е група тя достига до 2 срещу 18 минути.

Кирил Георгиев пое водачеството още от началото на тридневния турнир. В края на втория ден той оглавяваше таблицата с 25 т. от 28 възможни, с половин точка пред следващите го. Уверената му игра през третия турнирен ден увеличи преднината му и заслужено му донесе крайната победа.

У. СИМСОН - К. ГЕОРГИЕВ

25.Tc6 Kf4 26.gf4 Ob7 27.e5 Oc6 28.dc6 Td4 29.Дb2 Td2 30.Дb8 Цh7 31.Ke3 Kb5 32.Kc4 Td1 33.Of1 Да4 34.Kb2 Tf1 35.Цf1 Да6 36.Цg2 Дc6 37.Цg3 Kd4 38.h4 Дf3 39.Цh2 Дf2 0:1

Двамата световноизвестни гросмайстори продължават да демонстрират високи резултати в бързата игра

КАСПАРОВ: АРОНЯН И КРАМНИК ЩЕ СА НАЙ-ГОЛЕМИТЕ КОНКУРЕНТИ НА НОВИЯ СВЕТОВЕН ШАМПИОН

Владимир Крамник и Левон Аронян ще са основните кандидати за победа в следващия претендентски цикъл, според Гари Каспаров. Тринадесетият световен шампион е склонен да отдаде предпочитанията си на арменския гросмайстор, предвид факта, че "Крамник - при всичките си колосални достойнства - все пак е семеен човек с две деца. Това кара човека подсъзнателно да мисли за нещо друго."

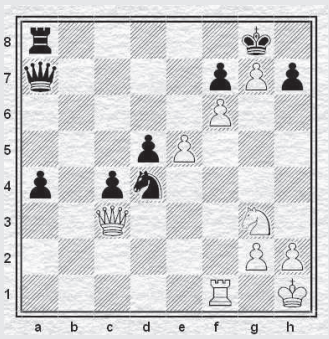
Самият Крамник неотдавна отбеляза, че предстоящият през март догодина турнир на претендентите ще бъде вероятно неговият последен шанс да се пребори отново за световната корона. "Още 2-3 години вероятно ще играя практически, а по-нататък - не, планира 38-годишният руски гросмайстор. И добавя: "След 40 ще започна да мисля за нещо друго."

Същевременно вече бившият световен шампион Вишванатан Ананд се чувства много по-добре сега, след като бремето на титлата вече не му тежи. Душевната травма, получена от поражението, няма да излекувам бързо, но още на церемонията по закриването осъзнах, че сега се връщам при семейството си, сина си, нормалния живот, споделя с облекчение индиецът. Той обаче не възнамерява да слага край на състезателната си кариера. "Засега не се отказвам от шахмата, но същевременно смятам, че човешкият мозък има нужда от почивка", обяснява Ананд. В най-близките му планове влиза турнирът по ускорен шах в Лондон след броени дни, след което той ще си даде месец почивка. В английската столица обаче той няма да се срещне с Карлсен, който реши да не играе в тазгодишното издание на традиционния турнир, започващ на 11 декември. До броени дни се очаква да стане известно кой ще заеме мястото му. Засега е сигурно присъствието на Ананд, Крамник, Юдит Полгар, Борис Гелфанд, Хикару Накамура, Пьотър Свидлер, Фабиано Каруана, както и най-силните английски гросмайстори Майкъл Адамс, Найджъл Шорт, Люк МакШейн, Дейвид Хауел, Гевин Джонс и Матю Садлър. Още две места ще получат победителите от квалификационните надпревари.

Задача

БОТВИНИК (СССР) - АЛЕКСАНДЕР (ВЕЛИКОБРИТАНИЯ), 1946 Г.

Белите на ход печелят

Ако черният кон на d4 го няма, белият му опонент ще стигне до ключовото поле d6. Това дава на "патриарха на съветския шахмат" блестяща идея...

Отговор:

за да отстрани нежеланият фрагмент на полето f5, бъдещият световен шампион не жали средства и жертва на най-ценната си фигура - 1.Дd4! Дd4 2.Кf5 и матът е неизбежен.

Президентът на Българската федерация по шахмат и Европейския шахматен съюз Силвио Данаилов и новият световен шампион Магнус Карлсен бяха гости на президента на футболния клуб Реал М Флорентино Перес по лична негова покана на стадион "Сантяго Бернабеу" през уикенда

кратки

200 ученици местят в „Златна пешка"

За девета поредна година столичното училищно първенство "Златна пешка" се превърна в истински шахматен празник за близо 200 ученика от столицата, които взеха участие в надпреварата. По традиция състезанието се проведе в три възрастови групи - 1-4 клас, 5-8 клас и 9-12 клас. При най-малките шампион стана четворката на 34 СОУ, следвана от 93 СОУ и 33 ОУ. Математическият квартет от СМГ бе безапелационен в следващата възрастова група, като изпревари 144 СОУ и ЧУ "Дружба". При най-големите ученициите от Националната търговско-банкова гимназия взеха първото място пред Първа английска и СМГ. Специалната награда "Златна пешка" за най-високо постижение отиде при Димитър Даскалов (СМГ).

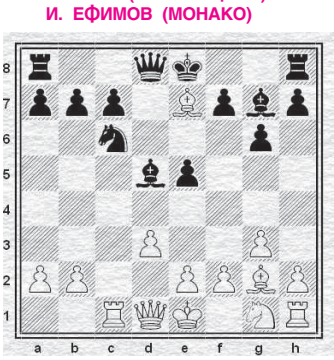
Турция дисквалифицира рускинята Аталък

Турската шахматна федерация дисквалифицира Екатерина Аталък за срок от 15 месеца, през които ѝ е забранено да участва във вътрешни турнири. Рускинята, която от 2005 г. е омъжена за най-силния турски шахматист Сюат Аталък и играе за Турция, участва в европейското индивидуално първенство без разрешението на ТШФ. В шампионата в Белград тя се състезава под флага на Европейския шахматен съюз заради разногласия с Турската федерация.

Фарьорите най-добри в шампионата на „джуджетата"

Отборът на Фарьорските острови спечели първенството на малките европейски страни, в което се включиха 10 състава. Деветте кръга на състезанието се проведоха в Монте Карло, а четворката на победителите спечели златото с 16 мач точки, а с две по-малко финишира Андора. Княжество Монако затвори тройката с 13 мач точки. По-нататък се наредиха: 4. Кипър 12 5. Люксембург 10 6. Малта 8 7. Лихтенщайн 8 8. Сан Марино 5 9. Гърнси 4 10. Джърси 0. Предвид факта, че почти всички участници не са професионални шахматисти, надпреварата изобилстваше от интересни партии като тази:

М. КОБЛЕР (ЛИХТЕНЩАЙН) - И. ЕФИМОВ (МОНАКО)

1.c4 e5 2.g3 Kf6 3.Og2 d5 4.cd5 Kd5 5.d3 g6 6.Kc3 Ke7 7.Og5 Og7 8.Kd5 Kbc6 9.Tc1 Oe6 10.Oe7 Od5 11.Od8 Og2 12.Og5 h6 13.Oe3 Oh1 14.f3 0-0-0 15.Цf1 e4 16.Tc6 bc6 17.Kh3 ef3 18.ef3 The8 19.Oc1 Ob2 20.Ob2 Te3 21.Kf2 Of3 22.Да4 Oe2+ 23.Цg2 Of3+ 24.Цf1 Oe2+ 25.Цg2 реми.

Страница на Лейла ДИМИТРОВА

Бербатов напуска Фулъм през януари

Димитър Бербатов иска да напусне Фулъм през януари, призна мениджърът му Емил Данчев. Той ще се опита да му намери друг отбор в Англия. 32-годишният благоевградчанин има договор с тима от Западен Лондон до края на сезона, но всички го обвиняват за слаба форма и за разочароващото представяне във Висшата лига. Фулъм е в зоната на изпадащите, а Митко има само 1 гол в Премиърлийг.

"Обикновено не коментирам спекулации и не знам какво ще се случи през януари, но това, което мога да потвърдя, е че Бербатов не се чувства добре във Фулъм. Не мога да коментирам каквото и да било, но приоритетът е да намерим разрешение в Англия", каза Данчев пред PA Sport. Интерес към 32-годишния нападател проявява турският Трабзонспор.

"Ще наблюдавам следващите 6 седмици да видя как играчите ще реагират на новия мениджър Рене Мюленстийн. Следя играчите на Фулъм и виждам техните наведени рамене. Виждам как Бербатов се разхожда сякаш носи палто и пуши цигара. Когато гледаш Фулъм долу в класирането, те се нуждаят от разбойници, които да се хвърлят в битката, но дали Адел Таарабт и Бербатов са такъв тип играчи? Отговорът е не!", смята легендата на клуба Родни Марш.

Гонзо спря и Лудогорец

Черно море удържа 1:1 в Разград

Георги Иванов-Гонзо продължава с добрите си изяви начело на Черно море. "Моряците" удържаха 1:1 срещу шампиона Лудогорец в Разград в мач от XX междинен кръг на "А" група. Варненци изиграха на ниво 2-ри пореден мач, след като в събота биха на "Тича" Левски с 2:1. Миналия сезон те ударихa бъдещите шампиони с 2:0 в Разград.

Основният голмайстор на варненци Бубакар Бакари (35) откри на "Лудогорец Арена", а румънският защитник Козмин Моци (73) оформи резултата. Тъмнокожият испанец от гамбийски произход бе изведен брилянтно от капитана Георги Илиев и прострелят националния вратар Владислав Стоянов при единствената сериозна атака на варненци в мача. През останалото време евробоецът на България натискаше, но вкара само Моци, който бе най-съобразителен след центриране от корнер, при който основният реализатор на "делиите" Роман Безяк затисна пазача си пред голлинията, но съдията Калин Людмилов не свири фаул в атака. Безяк и бразилецът Марселиньо изтърваха чисти положения, а младият рефер показа 8 жълти картона на гостите и само 2 на шампионите. Той обаче не посмя да изгони Гонзо, а само го предупреди устно за репликите му при спорни отсъждания.

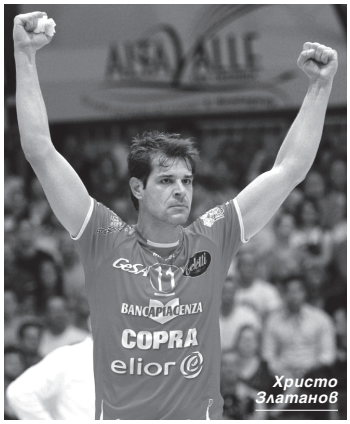
"Орлите" обаче остават на върха с 47 т., а Черно море е 7-и с 31 т. Лудогорец приема Левски в събота, а варненци посрещат закъсалия Нефтохимик.

"Гостите се бяха затворили добре и разчитаха на контраатаки и главно на Георги Илиев. Общо взето това беше. За съжаление имахме положения, но ги изпуснахме. Не мога да им се сърдя на футболистите. Постараха се, но определено в дадени периоди играехме бавно и това даваше възможност на Черно море. Нямаше тази бързина и скорост, която ни се искаше. В никакъв случай няма да правим трагедии, всички сме разочаровани, но гледаме напред", каза Стойчо Стоев.

"Имахме шансове да си тръгнем с 3 т., но допуснахме гол от статично положение, което по принцип е нашата силна страна. Лудогорец обаче владееше играта. Те са силни и пресират, така че е нормално нашият отбор да се прибира, дори и да не го иска. Не успяхме да развием контраатаките си по желания начин и за нас тази точка е успех", заяви Гонзо.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Трима бивши национали - Михаил Венков и Кирил Котев от Черно море и Иван Стоянов от Лудогорец, гледат опита на вратаря на варненци Георги Китанов да спаси топката по време на дербито от 19-ия кръг на "А" група, завършило 1:1 в Разград

Христо Златанов

Българин е топреализатор в Италия

Българинът с италиански паспорт Христо Златанов стана реализатор №1 за всички времена на италианската Серия А1. 37-годишният посрещач, син на легендата Димитър Златанов, играе вече 21 сезона в елита на Италия. Той отбеляза 5 т. за победата на Копра Елиор (Пиаченца) над Андреоли (Латина) и с общо 8884 т. в Серия А излезе начело във вечната класация, която се води от сезон 1988-1989. След него остана Лоренцо Бернарди 8875 и Андреа Джани 8608.

"Честно казано, не мога да си спомня моята първа точка. Никога обаче няма да забравя дебюта си в елита на Италия. Играх в отбора на Милано и когато ми казаха, че трябва да се присъединя към първия отбор, в който тогава играеха волейболисти от ранга на Андреа Дзордзи, Андреа Лукета и Гали, изпитах невероятно усещане. Тогава Раул Лозано ме пусна като титуляр за тима на Милано, за да види дали се развивам в правилната посока", каза синът на Димитър Златанов. "С Лоренцо Бернарди се познаваме добре. Бяхме заедно на европейското първенство в Острава през 2001 година. Помня го, сякаш беше вчера, защото гледахме по телевизията трагедията на кулите-близнаци в Ню Йорк. За мен е чест, че оглавих тази престижна класация, но когато става въпрос за трофеи, не мога да се меря с Лоренцо Бернарди. Мисля, че мога да стигна до 9000 точки, защото аз продължавам да играя и да се наслаждавам на играта. Няма да се отказвам", завърши Христо Златанов.

6000 БИЛЕТА ПРОДАДЕНИ ЗА „НОЩТА НА СКОКОВЕТЕ"

Мони ГЕОРГИЕВ

Над 6000 билета за "Нощта на скоковете", на която на 14 декември "Арена Армеец" ще бъде за 3-та поредна година домакин, вече са продадени, обяви председателят на БФМотоциклетизъм Богдан Николов. В залата ще бъдат допуснати не повече от 10 000 зрители, а томбола ще зарадва един от тях с автомобил "Грейт уол Hover" H6. Шоуто с начален час 19.20 ч. е последен кръг от световния фрийстайл шампионат и ще определи носителя на титлата за 2013 г. В генералното класиране французинът Давид Риналдо (Ямаха) има 143 т. - само с 1 пред Либор Подмол (Чех, Ямаха). Дебют в София ще направи един от пилотите в топ 10 - Дани Торес (Исп, KTM), 3-кратен шампион в Madrid-X-Fighters.

"Нощта на скоковете" е перлата на "Гран При България", а и най-атрактивното състезание за годината у нас. "Мотоциклетизмът е спортът с най-бързо разширяваща се география, а успешното му развитие дължим и на средствата за масова информация", заяви председателят на организационния комитет Румен Петков.

В залата ще бъдат поставени 2800 кв. м биотекстил и още толкова водоустойчив дървен под. Те ще са основата на 100 куб. м земна маса, която ще изгради 2 попивки с 4 рампи, пристигащи за шоуто от Берлин.

гледайте

ФУТБОЛ
ПО ТВ 7
14.00 Ботев Пд - ЦСКА
ПО ЕВРОСПОРТ
ФИГУРНО ПЪРЗАЛЯНЕ
11.15 и 12.30 Гран при на Япония
СНУКЪР
15.00 и 21.00 Шампионат на Великобритания
ПО ЕВРОСПОРТ 2
АВТОМОБИЛИЗЪМ
18.00 GT академия

резултати

„А" ГРУПА XX КРЪГ

Левски - Любимец 3:0 1:0 Шоколаров (42-авт), 2:0 Родригес (55); 3:0 Вутов (90+2); **Лудогорец - Черно море 1:1** 0:1 Бакари (35), 1:1 Моци (73); **Пирин ГД - Славия 1:3** 0:1 Шалаев (5), 0:2 Янков (23), 1:2 Башов (40), 1:3 Курдов (58); **Локо Сф - Локо Пд 1:2** 0:1 Камбуров (32), 1:1 Нлундулу (61), 1:2 Н'Дайе (65); **Нефтохимик - Берое 1:3** 0:1 Христов (37), 1:1 Димитров (40), 1:3 Андонов (67 и 74); **Литекс - Черноморец кьсно снощи, днес, 14.00: Ботев Пд - ЦСКА (ТВ 7)**

КЛАСИРАНЕ

1. ЛУДОГОРЕЦ	**20**	**15**	**2**	**3**	**43:11**	**47**
2. ЛИТЕКС	**19**	**12**	**4**	**3**	**44:21**	**40**
3. ЛОКО ПД	**20**	**12**	**1**	**7**	**31:21**	**37**
4. ЦСКА	19	10	5	4	28:11	35
5. Левски	20	10	4	6	34:19	34
6. Ботев Пд	19	10	4	5	36:16	34
7. Черно море	20	8	7	5	21:17	31
8. Берое	20	8	5	7	22:19	29
9. Славия	20	6	5	9	24:28	23
10. Локо Сф	20	6	4	10	22:34	22
11. Черноморец	19	5	3	11	21:33	18
12. Любимец	20	5	2	13	16:41	17
13. Нефтохимик	20	3	3	14	11:46	12
14. Пирин ГД	20	2	3	15	18:54	9

XXI кръг, събота, 13.00: Славия - Литекс (Нюз 7); 14.00: Черно море - Нефтохимик, 15.15: Лудогорец - Левски (ТВ 7); 16.00: Черноморец - Любимец; 17.15: Берое - Локо Сф (Нюз 7); неделя, 14.00: Локо Пд - Ботев Пд (ТВ 7); 16.00: ЦСКА - Пирин ГД (Нюз 7)

кратки

Левски се мъчи с Любимец за 3:0

Левски би Любимец с 3:0 в измъчен мач от XX кръг на "А" група. За "сините" това бе 10-а победа за сезона. На полупразния ст. "Георги Аспарухов" Славчо Шоколаров (42) си вкара куриозен автогол след карамбол с двама съотборници, а Гари Родригес (55) и Антонио Вутов (90+2) оформиха класическия успех на домакините. Обещаващата звезда на "сините" игра цял мач. Като титуляр започна и друг младок - Борислав Цонев, но бе заменен в 57-ата мин. заради стомашни проблеми. Дебютантът в елита можеше да си тръгне и с почетен гол, но рефериът Таско Тасков отмени попадение на Иван Вълчанов (88) заради засада.

Локо Сф с 4-та поредна загуба

Локо Сф претърпя 4-та поредна загуба, след като в мач от XX кръг отстъпи с 1:2 на Локо Пд с 1:2. Пред 300 зрители в "Надежда" Мартин Камбуров (32) откри, а Аласан Н'Дайе (65) подпечата 3-те точки за "смърфовете". Малко преди това Гаел Нлундулу (61) бе изравнил, но столичани нямаха сили за нищо повече. Мачът ще бъде запомнен най-вече от вратаря на столичани Валентин Галев, който бе откаран в "Пирогов" след сблъсък с Костас Казнаферис още в 6-ата мин.

www.duma.bg

В Разград Черно море удържа 1:1

Стр. 31

250 000 лв. за Волейбола

Отборите от Суперлигата ще получат само по 8300 лв., гласят намаляването на броя им догодина

Владимир НИКОЛОВ

Спонсори осигуриха 250 000 лева за волейболната ни Суперлига, обяви на официално представяне новият председател на НВЛ Румен Янчев в присъствието на маркетинг директора Валентин Михов и президента на БФВ инж. Данчо Лазаров. Предвижда се всяка година сумата да набъбва с по 10%. Още до края на седмицата 12-те клуба от елитното ни първенство при мъжете ще получат първия транш от парите - по 8300 лв. Останалите 150 400 лв. ще бъдат разпределени в зависимост от крайното класиране на тимовете след сезона.

Кардинална промяна и евентуално намаляване на броя участници в елита, където сега са 12 клуба, ще има от следващия сезон. Бившият президент на БФС и ПФЛ Валентин Михов обяви, че до другата седмица ще бъде изготвена програма на Суперлигата, както и стратегия за връщане на публиката в залите със сериозни награди, включително и телевизори. Вече има и тв права между 2 и 10 000 лв. за мачовете от Суперлигата, която вече носи името на официалния си спонсор Минерална вода "Бачково". Турнирът за Купата на България също ще има отделен спонсор и евентуално награден фонд.

"Този ден го очаквахме много дълго време, за да представим новите партньори на БФВ, както и ръководството на НВЛ. Това наистина е много радващ момент за българския волейбол", обяви президентът на БФВ инж. Данчо Лазаров.

"Този проект, с който искаме да направим нещо, е продуктът "Волейбол" да продължава да радва феновете, както през последните над 10 години. Знаете в тази криза как е възможно това. Само с хора, които имат стратегия в рекламата и професионализма си. Благодаря, че има още хора, които обръщат внимание на спорта", заяви Михов, управляващ директор на "С.В. – РСА".

ГЮЛЕТЛАСКАЧ ИЗПРЕВАРИ ИВЕТ ЗА №1 НА 2013 Г.

Марин МИЛАШКИ

Георги Иванов е Атлет №1 на България за 2013 г. Единственият ни финалист от световното в Москва изпревари колегите си, след като събра 416 т. в анкетата на 44 експерти и треньори. Това е 2-ро отличие за гюлетласкача от Сливен, който беше №1 за 2004 г. Тогава имаше отделни класации за мъже и за жени, а призът при дамите заслужи Ивет Лалова. Тази година Иванов подобри 2 пъти националния рекорд, който вече е 21,09 м от турнира в Усти над Лабем, Чехия, на 9 юли. Иванов завърши 2-ри на Европейската купа по зимни хвърляния, спечели балканската титла, първо място на Мача на гигантите и стана 8-и в Москва. 2-ра в анкетата на списание "Атлетика" е Ивет Лалова с 396 т. Водещата ни спринтьорка бе изпреварена от Иванов, след като получи само 16 първи места, с 10 по-малко от гюлетласкача. Лалова беше №1 през 2012 г., както и през 2004, 2005 и 2008 г. Европейската шампионка в тройния скок за девойки до 23 г. Габриела Петрова е 3-а с 306 т.

Снимка БГНЕС

„Адидас" представи в Рио де Жанейро официалната топка "Бразука" на Мондиал 2014. В представянето участваха бившият бразилски национал Кафу, Ернан Видал де Соуза и Кларънс Зеедорф. Името „Бразука" е избрано при гласуване в интернет на повече от 1 млн. фенове със 76% от гласовете

думи много ДУМА е една

АБОНАМЕНТНИ ПУНКТОВЕ В СТРАНАТА

АБОНАМЕНТ 2014

1. БЛАГОЕВГРАД	2700 ул. "Шишман" №2; п.к. 412; Общ. съвет на БСП	ВАНЯ МАНИКАТОВА	073/833310
2. БУРГАС	8000 ул. "Фердинандова" №60; Обл. съвет на БСП	ТАТЯНА БАЙКУШЕВА	056/844315, 160887575896
3. ВАРНА	9000 ул. "Братя Миладинови" №102; Обл. съвет на БСП	МИЛКА КУЗМАНОВА	0889748016
4. ВЕЛИКО ТЪРНОВО	5000 ул. "Хр. Ботев" №2, ет.3, ст.305; Общ. съвет на БСП	РУМЯНА ДЕНЧЕВА	062/630201, 0878723314
5. ВИДИН	3700 ул."Градинска" №7; Общ. съвет на БСП	АНАТОЛИЙ КРЪСТЕВ	094/606499, 0888359117
6. ВРАЦА	3000 ул. "Мито Цветков" №2; Обл. Съвет на БСП	ГЕОРГИ МИХАЛЧЕВ	0892443030
7. ГАБРОВО	5300 ул. "Чардафон" №19; Общ. съвет на БСП	ЕМИЛИЯ ДЖЕНКОВА	066/807747, 0896640130
8. ДОБРИЧ	9300 ул. "България" №11; Общ. съвет на БСП	СЛАВКА МИНКОВА ДОНКА КЮПРИБАШИЕВА	058/605456, 0889158356
9. КЪРДЖАЛИ	6600 ул. "Екзарх Йосиф", бл."Момина сълза"; Общ. съвет на БСП	ТЕОДОРА КАРАКОСТОВА	0361/62268, 0897939160
10. КЮСТЕНДИЛ	2500 ул. "Патриарх Евтимий" №3; Общ. съвет на БСП	АДРИАН ТОДОРОВ ВЛАДИСЛАВА ЕМИЛОВА	078/550911, 0896844744
11. ЛОВЕЧ	5500 ул. "Търговска" №65; Обл. съвет на БСП	СТОЯНКА МАРИНОВА	068/603955, 0878174108
12. МОНТАНА	3400 п.к. 205; Общ. съвет на БСП	-	-
13. ПАЗАРДЖИК	4400 ул. "Втори януари" №8; Общ. съвет на БСП	ЕЛЕНА НЕШЕВА	034/445840-факс, 0894228873
14. ПЕРНИК	2300 п.к. 62; ул. "Радомир" №1; Общ. съвет на БСП	ТОДОРКА КРУМОВА ДОРОТЕЯ ВАСИЛЕВА	076/582122, 0879888134
15. ПЛЕВЕН	5800 пл "Възраждане" №1, ет.3, ст. 334; Обл. съвет на БСП	ДАМЯНА ХРИСТОВА	064/800090-факс, 0889274345
16. ПЛОВДИВ	4000 ул. "Кръстьо Пастухов" №18; Обл. съвет на БСП	ИВАНКА ПЕТКОВА	0884245113 032/622239
17. РАЗГРАД	7200 ул. "Хр.Балкански" №3, п.к. 302; Общ. съвет на БСП	ЦЕКО ЦЕКОВ	084/660278, 0899854450
18. РУСЕ	7000 ул. "Църковна Независимост" №18 ет.9; Общ. съвет на БСП	МАРИЯ РАЧЕВА	082/825086, 0887594388
19. СИЛИСТРА	7500 ул. "Любен Каравелов" №1; Общ. съвет на БСП	РУМЯНА ТРЪНЧЕВА	086/822362, 0888609484
20. СОФИЯ ГРАД	1111 ул. "Леге" №10; Градски съвет на БСП	ТАНЯ ТОДОРОВА	02/9872086, 0898571924
21. СОФИЯ ОБЛ.	ул. "Позитано" №20, стая 507; Обл. съвет на БСП	ВАЛЕНТИНА ТРАЙКОВА	02/8107327, 0884501127
22. СЛИВЕН	8800 ул. "Димитър Добрович" №1; Общ. съвет на БСП	РАЛИЦА ПАШОВА	044/625049, 0883439200
23. СМОЛЯН	4700 бул. "България" №69; Общ. съвет на БСП	ЕФИМИЯ ТУНЕВА	0301/63565-факс, 0884748152
24. СТАРА ЗАГОРА	6000 ул. "Цар Иван Шишман" №83; Общ. съвет на БСП	ДИАНА МИХАЛЕВА	042/600565, 0879444880
25. ТЪРГОВИЩЕ	7700 п.к. 34; Общ.съвет на БСП	СВЕТЛА СТЕФАНОВА	0601/66551
26. ХАСКОВО	ул. "Стефан Караджа" №23, ет.2; Общ. съвет на БСП	ЮЛИЯ ТОНЧЕВА	038/624460, 0899066156
27. ШУМЕН	9700 п.к 50; Общ.съвет на БСП	СТЕФКА МАВРОДИНОВА	0882885701, 054876902
28. ЯМБОЛ	8600 ул. "Цар Александър" №7; Общ. съвет на БСП	МАРИЯ СТОЙЧЕВА	046/663310, 0882291271